

DZIENNIK URZĘDOWY NARODOWEGO BANKU POLSKIEGO

Warszawa, dnia 30 marca 2007 r.

Nr 3

TREŚĆ:

Poz.:

UCHWAŁY:

- 4** – nr 2/2007 Komisji Nadzoru Bankowego z dnia 13 marca 2007 r. w sprawie innych pomniejszych funduszy podstawowych, ich wysokości, zakresu i warunków pomniejszania o nie funduszy podstawowych banku, innych pozycji bilansu banku zaliczanych do funduszy uzupełniających, ich wysokości, zakresu i warunków ich zaliczania do funduszy uzupełniających banku, pomniejszych funduszy uzupełniających, ich wysokości, zakresu i warunków pomniejszania o nie funduszy uzupełniających banku; oraz zakresu i sposobu uwzględniania działania banków w holdingach w obliczaniu funduszy własnych 204
- 5** – nr 3/2007 Komisji Nadzoru Bankowego z dnia 13 marca 2007r. w sprawie szczegółowych zasad i warunków uwzględniania zaangażowań przy ustalaniu przestrzegania limitu koncentracji zaangażowań i limitu dużych zaangażowań, określenia zaangażowań, wobec których nie stosuje się przepisów dotyczących limitów koncentracji zaangażowań i dużych zaangażowań oraz warunków, jakie muszą one spełniać, określenia zaangażowań, wobec których wymagane jest uzyskanie zgody Komisji Nadzoru Bankowego na niestosowanie przepisów dotyczących limitów koncentracji zaangażowań i dużych zaangażowań oraz zakresu i sposobu uwzględniania działania banków w holdingach, w obliczaniu limitów koncentracji zaangażowań 206
- 6** – nr 4/2007 Komisji Nadzoru Bankowego z dnia 13 marca 2007 r. w sprawie szczegółowych zasad funkcjonowania systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz szczegółowych warunków szacowania przez banki kapitału wewnętrznego i dokonywania przeglądów procesu szacowania i utrzymywania kapitału wewnętrznego 214
- 7** – nr 5/2007 Komisji Nadzoru Bankowego z dnia 13 marca 2007r. w sprawie wymagań dotyczących identyfikacji, monitorowania i kontroli koncentracji zaangażowań, w tym dużych zaangażowań 219
- 8** – nr 6/2007 Komisji Nadzoru Bankowego z dnia 13 marca 2007 r. w sprawie szczegółowych zasad i sposobu ogłaszania przez banki informacji o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczących adekwatności kapitałowej oraz zakresu informacji podlegających ogłaszaniu 222
- 9** – nr 7/2007 Komisji Nadzoru Bankowego z dnia 13 marca 2007 r. zmieniająca uchwałę w sprawie trybu wykonywania nadzoru bankowego 230
- 10** – nr 8/2007 Komisji Nadzoru Bankowego z dnia 13 marca 2007 r. zmieniająca uchwałę w sprawie wykazu dokumentów załączanych do wniosków do Komisji Nadzoru Bankowego w sprawach o wydanie zezwolenia na utworzenie banku, o wyrażenie zgody na powołanie członków zarządu banku oraz do informacji o składzie zarządu przedstawianej Komisji Nadzoru Bankowego przez radę nadzorczą banku 244
- 11** – nr 9/2007 Komisji Nadzoru Bankowego z dnia 13 marca 2007 r. w sprawie ustalenia wiążących banki norm płynności 246

4

UCHWAŁA NR 2/2007
Komisji Nadzoru Bankowego
z dnia 13 marca 2007 r.

w sprawie innych pomniejszych funduszy podstawowych, ich wysokości, zakresu i warunków pomniejszania o nie funduszy podstawowych banku, innych pozycji bilansu banku zaliczanych do funduszy uzupełniających, ich wysokości, zakresu i warunków ich zaliczania do funduszy uzupełniających banku, pomniejszych funduszy uzupełniających, ich wysokości, zakresu i warunków pomniejszania o nie funduszy uzupełniających banku; oraz zakresu i sposobu uwzględniania działania banków w holdingach w obliczaniu funduszy własnych

Na podstawie art. 127 ust. 5 pkt 2 lit. c – e oraz art. 141j ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665 z późn. zm.¹) uchwała się, co następuje:

§ 1. Użyte w uchwale określenia oznaczają:

- 1) ustawa o rachunkowości – ustawę z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 z późn. zm.²);
- 2) kapitały mniejszości – kapitały określone w art. 3 ust. 1 pkt 46 ustawy o rachunkowości;
- 3) wartość firmy jednostek podporządkowanych – nadwyżkę wartości udziałów nad odpowiadającą im częścią aktywów netto wycenionych według ich wartości godziwych;
- 4) ujemna wartość firmy jednostek podporządkowanych – nadwyżkę odpowiedniej części aktywów netto wycenionych według ich wartości godziwych nad wartością udziałów;
- 5) różnice kursowe z przeliczenia – różnice kursowe określone w rozporządzeniu ministra właściwego do spraw finansów publicznych, wydanym na podstawie art. 81 ust. 2 pkt 8 lit. b ustawy o rachunkowości;
- 6) jednostka dominująca niższego szczebla – jednostkę, która jest zależna w stosunku do określonej jednostki i równocześnie jest podmiotem dominującym w stosunku do jednej lub kilku innych jednostek;
- 7) uchwała w sprawie adekwatności kapitałowej banków – uchwałę nr 1/2007 Komisji Nadzoru Bankowego z dnia 13 marca 2007 r. w sprawie zakresu i szczegółowych zasad wyznaczania wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka, w tym zakresu i warunków stosowania metod statystycznych oraz zakresu informacji załączanych do wniosków o wydanie zgody na ich stosowanie, zasad i warunków uwzględniania umów przelewu wierzytelności, umów o subpartycypację, umów o kredytowy instrument pochodny oraz innych umów niż umowy prze-

lewu wierzytelności i umowy o subpartycypację, na potrzeby wyznaczania wymogów kapitałowych, warunków, zakresu i sposobu korzystania z ocen, nadawanych przez zewnętrzne instytucje oceny wiarygodności kredytowej oraz agencje kredytów eksportowych, sposobu i szczegółowych zasad obliczania współczynnika wypłacalności banku, zakresu i sposobu uwzględniania działania banków w holdingach w obliczaniu wymogów kapitałowych i współczynnika wypłacalności oraz określenia dodatkowych pozycji bilansu banku ujmowanych łącznie z funduszami własnymi w rachunku adekwatności kapitałowej oraz zakresu, sposobu i warunków ich wyznaczania (Dz. Urz. NBP Nr 2, poz. 3).

§ 2.1. Innymi pomniejszeniami funduszy podstawowych, o których mowa w art. 127 ust. 2 pkt 3 lit. f ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665 z późn. zm.¹) zwanej dalej „ustawą – Prawo bankowe”, są:

- 1) zaangażowania kapitałowe banku w instytucje finansowe, instytucje kredytowe, banki krajowe, banki zagraniczne i zakłady ubezpieczeń, wyrażone w postaci:
 - a) posiadanych akcji lub udziałów,
 - b) kwot zakwalifikowanych do zobowiązań podporządkowanych,
 - c) innego zaangażowania kapitałowego w składniki zaliczane do funduszy własnych lub kapitałów tych podmiotów, w tym dopłaty na rzecz spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, według wartości bilansowej,z uwzględnieniem § 5;
- 2) brakująca kwota rezerw na ryzyko związane z działalnością banku, rozumiana jako różnica pomiędzy wymaganym odrębnymi przepisami a faktycznym poziomem rezerw celowych banku;

¹ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 126, poz. 1070, Nr 141, poz. 1178, Nr 144, poz. 1208, Nr 153, poz. 1271, Nr 169, poz. 1385 i 1387 i Nr 241, poz. 2074, z 2003 r. Nr 50, poz. 424, Nr 60, poz. 535, Nr 65, poz. 594, Nr 228, poz. 2260 i Nr 229, poz. 2276, z 2004 r. Nr 64, poz. 594, Nr 68, poz. 623, Nr 91, poz. 870, Nr 96, poz. 959, Nr 121, poz. 1264, Nr 146, poz. 1546 i Nr 173, poz. 1808, z 2005 r. Nr 83, poz. 719, Nr 85, poz. 727, Nr 167, poz. 1398 i Nr 183, poz. 1538, z 2006 r. Nr 104, poz. 708, Nr 157, poz. 1119, Nr 190, poz. 1401 i Nr 245 poz. 1775 oraz z 2007 r. Nr 42, poz. 272.

² Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2003 r. Nr 60, poz. 535, Nr 124, poz. 1152, Nr 139, poz. 1324, Nr 229, poz. 2276, z 2004 r. Nr 96, poz. 959, Nr 145, poz. 1535, Nr 146, poz. 1546 i Nr 213, poz. 2155, z 2005 r. Nr 10, poz. 66, Nr 184, poz. 1539 i Nr 267, poz. 2252 oraz z 2006 r. Nr 157, poz. 1119 i Nr 208, poz. 1540.

- 3) w przypadku banku obliczającego kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem z wykorzystaniem metody wewnętrznych ratingów, ujemne kwoty wynikające z obliczeń, o których mowa w § 76 – 79 załącznika nr 5 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków, oraz kwoty oczekiwanych strat obliczane zgodnie z § 72 – 73 załącznika nr 5 do tej uchwały;
- 4) z zastrzeżeniem § 14 ust. 1 uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków, kwota ekspozycji z tytułu pozycji sekurytyzacyjnych, którym zgodnie z § 46 – 123 załącznika nr 18 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków, przypisuje się wagę ryzyka równą 1250%, obliczona w sposób określony w przywołanym załączniku;
- 5) niezrealizowane straty na instrumentach dłużnych zaklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży;
- 6) niezrealizowane straty na instrumentach kapitałowych zaklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży;
- 7) niezrealizowane zyski z tytułu wyceny nieruchomości stanowiących inwestycje;
- 8) w przypadku banku inicjującego sekurytyzację, o którym mowa w § 6 załącznika nr 18 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków, zysk netto z kapitalizacji przyszłych przychodów z aktywów sekurytyzowanych stanowiący wsparcie jakości kredytowej dla pozycji sekurytyzowanych.

2. Pozycje, o których mowa w ust. 1 pkt 1 – 4, ujmują się w pomniejszeniach funduszy podstawowych w kwocie równej 50% ich wartości, z zastrzeżeniem § 4 ust. 3.

3. Pozycja, o której mowa w ust. 1 pkt 8, pomniejsza fundusze zasadnicze banku, o których mowa w art. 127 ust. 2 pkt 1 ustawy – Prawo bankowe.

§ 3.1. Innymi pozycjami funduszy uzupełniających, o których mowa w art. 127 ust. 3 pkt 3 ustawy – Prawo bankowe, są:

- 1) niezrealizowane zyski na instrumentach dłużnych zaklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży;
- 2) niezrealizowane zyski instrumentów kapitałowych zaklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży;
- 3) niezrealizowane zyski z tytułu wyceny nieruchomości stanowiących inwestycje.

2. Pozycje, o których mowa w ust. 1, ujmują się do wysokości równej 60% ich kwoty (przed opodatkowaniem podatkiem dochodowym).

3. Bank obliczający kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem z wykorzystaniem metody wewnętrznych ratingów, może uznać jako inne pozycje funduszy uzupełniających dodatkowo kwoty wynikające z aktualizacji wartości oraz rezerwy ujęte w obliczeniach, o których mowa w § 76 – 79 załącznika nr 5 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków, do wysokości 0,6% kwot ekspozycji ważonych ryzykiem obliczanych z wykorzystaniem metody wewnętrznych ratingów.

4. Kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem, o których mowa w ust. 3, nie obejmują kwot obliczanych w odniesieniu do pozycji sekurytyzacyjnych, którym zgodnie z uchwałą w sprawie adekwatności kapitałowej banków, przypisano wagę ryzyka równą 1250%.

§ 4.1. Pomniejszeniami funduszy uzupełniających, o których mowa w art. 127 ust. 3 pkt 4 ustawy – Prawo bankowe, są pozycje, o których mowa w § 2 ust. 1 pkt 1 – 4.

2. Pozycje, o których mowa w ust. 1, ujmują się w pomniejszeniach funduszy uzupełniających w kwocie równej 50% ich wartości, z zastrzeżeniem ust. 3.

3. Jeżeli 50% sumy pozycji, o których mowa w § 2 ust. 1 pkt 1 – 4 jest większa od sumy pozycji określonych w art. 127 ust. 3 ustawy – Prawo bankowe oraz w § 3 uchwały, różnicę należy odjąć od funduszy podstawowych banku.

§ 5.1. Pomniejszenia funduszy podstawowych, o których mowa w § 2 ust. 1 pkt 1, stosuje się, jeśli zaangażowanie kapitałowe banku w danym podmiocie:

1) w przypadku gdy podmiotem tym jest bank krajowy, bank zagraniczny, instytucja kredytowa lub instytucja finansowa:

a) stanowi więcej niż 10% kapitału (funduszy własnych) tego podmiotu,

b) stanowi nie więcej niż 10% kapitału (funduszy własnych) tego podmiotu i łącznie z innymi zaangażowaniami kapitałowymi banku w banki krajowe, banki zagraniczne, instytucje kredytowe i instytucje finansowe nieprzekraczającymi 10% kapitału (funduszy własnych) podstawowego tych podmiotów indywidualnie, stanowi więcej niż 10% funduszy własnych banku, przed pomniejszeniem ich o pozycje określone w § 2 ust. 1 pkt 1;

2) w przypadku gdy podmiotem tym jest zakład ubezpieczeń – stanowi co najmniej 20% kapitału (funduszy własnych) tego podmiotu lub pozwala na wykonywanie co najmniej 20% głosów w organach tego podmiotu.

2. W przypadku pośredniego zaangażowania kapitałowego banku (poprzez instytucje niefinansowe), zaangażowanie kapitałowe banku oblicza się jako część zaangażowania kapitałowego jednostki dominującej niższego szczebla w bank krajowy, bank zagraniczny, instytucję kredytową lub instytucję finansową, proporcjonalną do udziału zaangażowania kapitałowego banku w kapitale (funduszu) podstawowym tej jednostki, nieprzekraczającą zaangażowania kapitałowego banku w podmiot zależny. Zasadę tę stosuje się odpowiednio również w przypadku, gdy pośrednie powiązania pomiędzy bankiem a bankiem krajowym, bankiem zagranicznym, instytucją kredytową lub instytucją finansową mają charakter wielopoziomowy.

3. Ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio do pomniejszeń funduszy uzupełniających.

§ 6.1. Bank działający w holdingu, o którym mowa w art. 141 f ust. 1 ustawy – Prawo bankowe, zobowiązany do sporządzania skonsolidowanego sprawozdania finansowego, niezależnie od obowiązku obliczania funduszy własnych na podstawie indywidualnego sprawozdania finansowego, zobowiązany jest obliczać w ujęciu skonsolidowanym fundusze własne grupy obejmującej podmioty ujęte w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym, stosując odpowiednio zasady określone w art. 127 ustawy – Prawo bankowe oraz § 1 i 2 uchwały.

2. Dodatkowo w rachunku funduszy własnych banku w ujęciu skonsolidowanym uwzględnia się odpowiednio:

- 1) wartość firmy jednostek podporządkowanych;
- 2) ujemną wartość firmy jednostek podporządkowanych;
- 3) kapitały mniejszości;
- 4) różnice kursowe z przeliczenia.

3. Skonsolidowane fundusze własne banku powiększa się i pomniejsza o pozycje, o których mowa w ust. 2, odpowiednio w relacji do struktury funduszy własnych podmiotów zależnych.

§ 7. Traci moc uchwała nr 5/2004 Komisji Nadzoru Bankowego z dnia 8 września 2004r. w sprawie wysokości, zakresu i warunków pomniejszania funduszy własnych banku o zaangażowania kapitałowe w instytucje finansowe, instytucje kredytowe, banki i zakłady ubezpieczeń oraz zakresu i sposobu uwzględniania działania banków w holdingach przy określaniu sposobu obliczania funduszy własnych (Dz. Urz. NBP Nr 15, poz. 26).

§ 8. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 2007 r.

Przewodniczący Komisji Nadzoru Bankowego:

S. Kluzza

5

UCHWAŁA NR 3/2007 Komisji Nadzoru Bankowego

z dnia 13 marca 2007 r.

w sprawie szczegółowych zasad i warunków uwzględniania zaangażowań przy ustalaniu przestrzegania limitu koncentracji zaangażowań i limitu dużych zaangażowań, określenia zaangażowań, wobec których nie stosuje się przepisów dotyczących limitów koncentracji zaangażowań i dużych zaangażowań oraz warunków, jakie muszą one spełniać, określenia zaangażowań, wobec których wymagane jest uzyskanie zgody Komisji Nadzoru Bankowego na niestosowanie przepisów dotyczących limitów koncentracji zaangażowań i dużych zaangażowań oraz zakresu i sposobu uwzględniania działania banków w holdingach, w obliczaniu limitów koncentracji zaangażowań

Na podstawie art. 71 ust. 4 i 5 oraz art. 141j ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665 z późn. zm.¹) uchwała się, co następuje:

§ 1. Użyte w uchwale określenia oznaczają:

1) uchwała w sprawie adekwatności kapitałowej banków – uchwałę nr 1/2007 Komisji Nadzoru Bankowego z dnia 13 marca 2007 r. w sprawie zakresu i szczegółowych zasad wyznaczania wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka, w tym zakresu i warunków stosowania metod statystycznych oraz zakresu informacji załączanych do wniosków o wydanie zgody na ich stosowanie, zasad i warunków uwzględniania umów przelewu wierzytelności, umów o subpartycypację, umów o kredytowy instrument pochodny oraz innych umów niż umowy przelewu wierzytelności i umowy o subpartycypację, na potrzeby wyznaczania wymogów kapitałowych, warunków, zakresu i sposobu korzystania z ocen, nadawanych przez zewnętrzne instytucje oceny wiarygodności kredytowej oraz agencji kredytów eksportowych, sposobu i szczegółowych zasad obliczania współczynnika wypłacalności banku, zakresu i sposobu uwzględniania działania banków w holdin-

gach w obliczaniu wymogów kapitałowych i współczynnika wypłacalności oraz określenia dodatkowych pozycji bilansu banku ujmowanych łącznie z funduszami własnymi w rachunku adekwatności kapitałowej oraz zakresu, sposobu i warunków ich wyznaczania (Dz. Urz. NBP Nr 2, poz. 3);

2) uchwała w sprawie funduszy własnych banków – uchwałę nr 2/2007 Komisji Nadzoru Bankowego z dnia 13 marca 2007 r. w sprawie innych pomniejszych funduszy podstawowych, ich wysokości, zakresu i warunków pomniejszania o nie funduszy podstawowych banku, innych pozycji bilansu banku zaliczanych do funduszy uzupełniających, ich wysokości, zakresu i warunków ich zaliczania do funduszy uzupełniających banku, pomniejszych funduszy uzupełniających, ich wysokości, zakresu i warunków pomniejszania o nie funduszy uzupełniających banku; oraz zakresu i sposobu uwzględniania działania banków w holdingach w obliczaniu funduszy własnych (Dz. Urz. NBP Nr 3 poz. 4);

3) fundusze własne banku – fundusze banku ustalone na podstawie art. 127 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665 z późn. zm.¹), zwanej dalej „ustawą – Prawo ban-

¹ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 126, poz. 1070, Nr 141, poz. 1178, Nr 144, poz. 1208, Nr 153, poz. 1271, Nr 169, poz. 1385 i 1387 i Nr 241, poz. 2074, z 2003 r. Nr 50, poz. 424, Nr 60, poz. 535, Nr 65, poz. 594, Nr 228, poz. 2260 i Nr 229, poz. 2276, z 2004 r. Nr 64, poz. 594, Nr 68, poz. 623, Nr 91, poz. 870, Nr 96, poz. 959, Nr 121, poz. 1264, Nr 146, poz. 1546 i Nr 173, poz. 1808, z 2005 r. Nr 83, poz. 719, Nr 85, poz. 727, Nr 167, poz. 1398 i Nr 183, poz. 1538, z 2006 r. Nr 104, poz. 708, Nr 157, poz. 1119, Nr 190, poz. 1401 i Nr 245 poz. 1775 oraz z 2007 r. Nr 42, poz. 272.

kowe” oraz uchwały w sprawie funduszy własnych banków, bez uwzględniania pozycji określonych w § 2 ust. 1 pkt 3 i 4, z zastrzeżeniem § 4, oraz pozycji określonych w § 3 ust. 3 uchwały w sprawie funduszy własnych banków;

- 4) podmiot – pojedynczy podmiot lub podmioty powiązane kapitałowo lub organizacyjnie w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 16 ustawy – Prawo bankowe;
- 5) firma inwestycyjna – zagraniczną firmę inwestycyjną, o której mowa w art. 3 pkt 32 albo firmę inwestycyjną, o której mowa w art. 3 pkt 33 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. Nr 183, poz. 1538 z późn. zm.²);
- 6) zaangażowanie w portfelu bankowym – zaangażowanie wynikające z operacji zaliczonych do portfela bankowego zgodnie z uchwałą w sprawie adekwatności kapitałowej banków;
- 7) zaangażowanie w portfelu handlowym – zaangażowanie wynikające z operacji zaliczonych do portfela handlowego zgodnie z uchwałą w sprawie adekwatności kapitałowej banków;
- 8) limit koncentracji zaangażowań – limit określony w art. 71 ust. 1 ustawy – Prawo bankowe;
- 9) limit dużych zaangażowań – limit określony w art. 71 ust. 2 ustawy – Prawo bankowe;
- 10) termin zapadalności – pierwotny termin zapadalności zaangażowania, tj. termin wynikający z aktualnej umowy;
- 11) inny bank – bank krajowy, instytucja kredytowa oraz bank zagraniczny.

§ 2.1. Przy ustalaniu przestrzegania limitu koncentracji zaangażowań i limitu dużych zaangażowań, banki uwzględniają zaangażowania według wartości ustalonej zgodnie z zasadami wyceny określonymi w uchwale w sprawie adekwatności kapitałowej banków, w kwotach ustalonych dla celów obliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego, jednak bez uwzględniania zabezpieczeń, przy czym zaangażowania stanowiące:

- 1) aktywa bilansowe – obejmują pozycje, o których mowa w części II załącznika nr 4 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków (bez stosowania wag ryzyka);
- 2) udzielone zobowiązania pozabilansowe:
 - a) warunkowe – obejmują pozycje, o których mowa w § 100 załącznika nr 4 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków (bez stosowania wag ryzyka produktu i wag ryzyka kontrahenta), z tym że pozycje wynikające z gwarantowania emisji papierów wartościowych uwzględnia się w kwocie równej pozycji pierwotnej w gwarantowanej emisji papierów wartościowych, obliczonej zgodnie z zasadą przyjętą przez bank na podstawie § 10 lub 11 załącznika nr 2 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków,

b) wynikające z pozabilansowych transakcji pochodnych – obejmują pozycje, o których mowa w § 31 załącznika nr 2 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków w kwocie równej ich ekwiwalentowi bilansowemu (bez stosowania wag ryzyka kontrahenta) obliczonej zgodnie z jedną z metod, o których mowa w załączniku nr 16 lub załączniku nr 19 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków, przy czym metoda określona w § 3 załącznika nr 16 ma również zastosowanie dla celów niniejszej uchwały.

2. Banki, których skala działalności handlowej, obliczona na podstawie § 3 uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków, jest znacząca, dokonują podziału zaangażowań na zaangażowania w portfelu bankowym i zaangażowania w portfelu handlowym.

§ 3.1. Limitów, o których mowa w art. 71 ust. 1 i 2 ustawy – Prawo bankowe, nie stosuje się wobec zaangażowań wymienionych w załączniku nr 1 do uchwały, z zastrzeżeniem ust. 5.

2. Jeśli dla celów załącznika nr 1 do uchwały bank stosuje rzeczywistą lub nierzeczywistą ochronę kredytową, musi ona podlegać odpowiednio wymogom kwalifikacyjnym i spełniać warunki uznawania określone w części I i II załącznika nr 17 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków.

3. Dla celów załącznika nr 1 do uchwały, w przypadku zaangażowań zabezpieczonych zastawem na prawach lub przewłaszczeniem na zabezpieczenie praw majątkowych wynikających z papierów wartościowych bank może traktować zaangażowanie jako podjęte wobec emitenta papierów wartościowych.

4. Dla celów załącznika nr 1 do uchwały, gwarancja obejmuje również uznane kredytowe instrumenty pochodne, o których mowa w § 28 ust. 1 pkt 1 i 2 załącznika nr 17 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków, przy czym:

- 1) w przypadku zaangażowań zabezpieczonych gwarancją bank może traktować zaangażowanie jako podjęte wobec gwaranta;
- 2) jeśli gwarancja jest wyrażona w walucie innej niż zaangażowanie, kwotę ekspozycji uznanej za zabezpieczoną oblicza się zgodnie z zasadami dotyczącymi niedopasowania walutowego, o których mowa w § 91 i § 92 załącznika nr 17 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków;
- 3) ochrona kredytowa częściowa może zostać uznana odpowiednio, zgodnie z zasadami, o których mowa w § 93 – § 97 załącznika nr 17 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków;
- 4) niedopasowanie pomiędzy terminem zapadalności zaangażowania a terminem rozliczenia gwarancji oblicza się zgodnie z zasadami dotyczącymi niedopasowania terminów zapadalności, o których mowa w § 98 załącznika nr 17 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków.

5. Jeśli bank stosuje dla wszystkich zaangażowań podejście, o którym mowa w § 14 ust. 1 uchwały w

² Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 Nr 104, poz. 708 i Nr 157, poz. 1119.

sprawie adekwatności kapitałowej banków, limitów, o których mowa w art. 71 ust. 1 i 2 ustawy – Prawo bankowe nie stosuje wobec zaangażowań wymienionych w załączniku nr 2 do niniejszej uchwały.

6. W ramach sprawozdawczości miesięcznej, o której mowa w uchwale nr 23/2003 Zarządu Narodowego Banku Polskiego z dnia 25 lipca 2003 r. w sprawie trybu i szczegółowych zasad przekazywania przez banki do Narodowego Banku Polskiego danych niezbędnych do ustalania polityki pieniężnej i okresowych ocen sytuacji pieniężnej państwa oraz oceny sytuacji finansowej banków i ryzyka sektora bankowego (Dz. Urz. NBP Nr 16, poz. 26, z 2004 r. Nr 1, poz. 1, Nr 5, poz. 11 i Nr 20, poz. 38, z 2005 r. Nr 9, poz. 16 i z 2006 r. Nr 10, poz. 10 i Nr 12, poz. 15) bank jest zobowiązany informować Komisję Nadzoru Bankowego o zaangażowaniach, o których mowa w ust. 1 i 5, wobec których nie stosuje przepisów dotyczących limitu koncentracji zaangażowań i limitu dużych zaangażowań.

§ 4.1. Bank działający w holdingu, o którym mowa w art. 141 f ust. 1 ustawy – Prawo bankowe, zobowiązany do sporządzania skonsolidowanego sprawozdania finansowego, niezależnie od obowiązku przestrzegania limitu koncentracji zaangażowań i limitu dużych zaangażowań w ujęciu indywidualnym, obowiązany jest także przestrzegać tych limitów w ujęciu skonsolidowanym na podstawie skonsolidowanego sprawozdania finansowego, przyjmując odpowiednio sposób obliczania fun-

duszy własnych banku i podmiotów zależnych, zgodnie z zasadami określonymi w § 6 uchwały w sprawie funduszy własnych banków.

2. Przy ustalaniu przestrzegania limitu koncentracji zaangażowań i limitu dużych zaangażowań w ujęciu skonsolidowanym, bank, o którym mowa w ust. 1, odpowiednio stosuje szczegółowe zasady i warunki uwzględniania zaangażowań wszystkich podmiotów ujętych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

§ 5. Traci moc uchwała nr 6/2004 Komisji Nadzoru Bankowego z dnia 8 września 2004 r. w sprawie szczegółowych zasad i warunków uwzględniania zaangażowań przy ustalaniu przestrzegania limitu koncentracji zaangażowań i limitu dużych zaangażowań, określenia innych zaangażowań, wobec których nie stosuje się przepisów dotyczących limitów koncentracji zaangażowań i dużych zaangażowań oraz zakresu i sposobu uwzględniania działania banków w holdingach, w obliczaniu limitów koncentracji zaangażowań (Dz. Urz. NBP Nr 15, poz. 27).

§ 6. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 2007 r.

Przewodniczący Komisji Nadzoru Bankowego:

S. Kluza

Załącznik nr 1 do uchwały nr 3/2007
Komisji Nadzoru Bankowego
z dnia 13 marca 2007 r.
(poz. 5)

Zaangażowania, wobec których nie stosuje się przepisów dotyczących limitu koncentracji zaangażowań i limitu dużych zaangażowań, zgodnie z przepisami § 3 ust. 1

- 1) Zaangażowania, w których stroną zobowiązaną wobec banku są rządy lub banki centralne państw, którym można przypisać wagę ryzyka 0% zgodnie z częścią II załącznika nr 4 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków;
- 2) Zaangażowania, w których stroną zobowiązaną wobec banku są rządy lub banki centralne państw innych niż określone w pkt 1, wyrażone i finansowane w walucie krajowej kredytobiorcy;
- 3) Zaangażowania, w których stroną zobowiązaną wobec banku jest Europejski Bank Centralny;
- 4) Zaangażowania, w których stroną zobowiązaną wobec banku są: wielostronne banki rozwoju, organizacje międzynarodowe lub podmioty sektora publicznego, jeśli niezabezpieczonym wierzytelnościom wobec tych podmiotów można przypisać wagę ryzyka 0%, zgodnie z częścią II załącznika nr 4 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków;
- 5) Zaangażowania zabezpieczone gwarancją lub poręczeniem udzielonym przez podmioty określone w pkt 1 – 4 do wysokości zabezpieczenia, jeśli niezabezpieczonym wierzytelnościom wobec podmiotów udzielających gwarancję lub poręczenie można przypisać wagę ryzyka 0%, zgodnie z częścią II załącznika nr 4 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków;
- 6) Zaangażowania zabezpieczone zastawem na prawach lub przewłaszczeniem na zabezpieczenie praw majątkowych wynikających z dłużnych papierów wartościowych, których emitentami są podmioty określone w pkt 1 – 4, którym zgodnie z częścią II załącznika nr 4 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków można przypisać wagę ryzyka 0%, do wysokości zabezpieczenia;
- 7) Zaangażowania zabezpieczone kwotą pieniężną, która została przeniesiona na własność banku, w którym występuje zaangażowanie, podmiotu dominującego lub zależnego w stosunku do tego banku, zgodnie z art. 102 ustawy – Prawo bankowe – do wysokości tej kwoty;
- 8) Zaangażowania będące podstawą emisji instrumentów dłużnych powiązanych ze zdarzeniami kredytowymi (*credit linked notes*) do wysokości kwoty pieniężnej otrzymanej z tych instrumentów, określonych w § 28 ust. 1 pkt 3 załącznika nr 17 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków;
- 9) Zaangażowania będące należnościami objętymi kompensowaniem ekspozycji bilansowych, zgodnie z § 45 załącznika nr 17 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków;
- 10) Zaangażowania zabezpieczone certyfikatami depozytowymi wyemitowanymi przez bank, w którym występuje zaangażowanie albo zabezpieczone przez, będący wobec tego banku podmiotem dominującym lub zależnym, inny bank, a zdeponowanymi w jednej z wymienionych instytucji – do wysokości wartości zabezpieczenia;
- 11) Zaangażowania, w których stroną zobowiązaną wobec banku jest inny bank lub firma inwestycyjna, a termin zapadalności zaangażowania nie przekracza 1 roku, z wyłączeniem pozycji zaliczonych do funduszy własnych tych instytucji;
- 12) Zaangażowania, w których stroną zobowiązaną wobec banku jest podmiot zależny od banku, jeśli podmiot taki jest objęty nadzorem skonsolidowanym, któremu podlega ten bank;
- 13) Zaangażowania, w których stroną zobowiązaną wobec banku jest inny bank lub firma inwestycyjna, a termin zapadalności zaangażowania przekracza 1 rok, ale nie przekracza 3 lat, do wysokości 80% wartości tego zaangażowania, z wyłączeniem pozycji zaliczonych do funduszy własnych tych instytucji;
- 14) Zaangażowania wynikające z dłużnych papierów wartościowych o terminie zapadalności przekraczającym 3 lata, wyemitowanych przez inny bank lub firmę inwestycyjną, do wysokości 50% wartości tego zaangażowania, jeśli papiery te są przedmiotem obrotu na giełdzie papierów wartościowych lub uznane są za regularnie kwotowane na rynku, z wyłączeniem papierów zaliczonych do funduszy własnych tych instytucji;
- 15) Zaangażowania, w których stroną zobowiązaną wobec banku są jednostki samorządu terytorialnego Rzeczypospolitej Polskiej lub ich związki, samorządy terytorialne albo władze lokalne innych państw członkowskich, którym można przypisać wagę ryzyka 20% zgodnie z § 30 – § 35 załącznika nr 4 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków – do wysokości 80% wartości tego zaangażowania;
- 16) Zaangażowania zabezpieczone gwarancją lub poręczeniem udzielonym przez jednostki samorządu terytorialnego Rzeczypospolitej Polskiej lub ich związki, samorządy terytorialne albo władze lokalne innych państw członkowskich – do wysokości 80% wartości zabezpieczenia, którym można przypisać wagę ryzyka 20% zgodnie z § 30 – § 35 załącznika nr 4 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków;

- 17) Zaangażowania z tytułu weksli, z terminem zapadalności do 1 roku, które są wystawione lub indosowane przez inny bank;
- 18) Zaangażowania z tytułu obligacji zabezpieczonych, o których mowa w § 76 – § 79 załącznika nr 4 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków;
- 19) Zaangażowania wynikające z bieżących operacji kupna lub sprzedaży walut obcych – w okresie do 2 dni roboczych po dokonaniu płatności (tj. 48 godzin od zamknięcia dnia, w którym dokonano płatności, bez godzin przypadających na dni wolne od pracy);
- 20) Zaangażowania wynikające z operacji kupna lub sprzedaży papierów wartościowych – w okresie do 5 dni roboczych po dokonaniu płatności lub dostawy papierów wartościowych, w zależności od tego, które z tych zdarzeń nastąpi wcześniej;
- 21) Zaangażowania stanowiące pomniejszenia funduszy podstawowych i uzupełniających banku, określone w § 2 ust. 1 pkt 1 uchwały w sprawie funduszy własnych banków, z zastrzeżeniem § 4 tej uchwały;
- 22) Zaangażowania w całości pokryte funduszami własnymi banku, jeśli fundusze własne banku wyliczane na potrzeby normy adekwatności kapitałowej banku (współczynnika wypłacalności), pomniejszone są o kwotę tego zaangażowania, pod warunkiem uzyskania zgody Komisji Nadzoru Bankowego wydanej na wniosek banku, zawierający informację określającą charakterystykę zaangażowania oraz kalkulację prezentującą wpływ pomniejszenia funduszy własnych o to zaangażowanie, na poziom adekwatności kapitałowej banku;
- 23) Zaangażowania kapitałowe banku w krajowych zakładach ubezpieczeń lub zakładach ubezpieczeń mających siedzibę w państwach członkowskich – do wysokości 40% funduszy własnych banku;
- 24) Zaangażowania będące należnościami wynikającymi z przeprowadzanych pomiędzy bankami, w ramach zrzeczenia, rozliczeń pieniężnych, wynikających z czynności określonych w art. 19 ustawy z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających (Dz. U. Nr 119, poz. 1252 z późn. zm.³);
- 25) Zaangażowania zabezpieczone zastawem na prawach lub przewłaszczeniem na zabezpieczenie praw majątkowych wynikających z papierów wartościowych, innych niż określone w pkt 6, jeżeli: ich wartość przekracza wartość zaangażowania, są wyceniane według wartości rynkowej, są przedmiotem obrotu na giełdzie papierów wartościowych lub uznane są za regularnie kwotowane na rynku, z wyłączeniem przypadku, gdy termin rozliczenia ochrony kredytowej jest krótszy niż termin rozliczenia zaangażowania lub, gdy papiery te stanowią fundusze własne banku – do wysokości:
 - a) 40% wartości rynkowej zabezpieczenia – w przypadku akcji,
 - b) 65% wartości rynkowej zabezpieczenia – w przypadku dłużnych papierów wartościowych emitowanych przez inny bank lub firmę inwestycyjną, jednostki samorządu terytorialnego Rzeczypospolitej Polskiej lub ich związki, samorządy terytorialne albo władze lokalne innych państw członkowskich, wielostronne banki rozwoju inne niż wymienione w pkt 4,
 - c) 50% wartości rynkowej zabezpieczenia – w przypadku innych papierów wartościowych;
- 26) Zaangażowania zabezpieczone hipoteką ustanowioną na nieruchomości mieszkalnej, którą dłużnik zamieszkuje lub będzie zamieszkiwał bądź też oddał lub odda w najem lub dzierżawę – do wysokości 50% wartości zabezpieczenia hipotecznego ustanowionego na rzecz banku, określanej na podstawie wyceny bankowo-hipotecznej lub innej wyceny, sporządzonej co najmniej raz w roku, nie więcej jednak, niż wysokość wpisu do księgi wieczystej;
- 27) Zaangażowania z tytułu transakcji leasingu dotyczącej nieruchomości mieszkalnej, jeśli leasingodawca zachowuje prawo własności tej nieruchomości, dopóki leasingobiorca nie skorzysta z opcji zakupu – do wysokości 50% wartości tej nieruchomości, określanej na podstawie wyceny bankowo-hipotecznej lub innej wyceny, sporządzonej co najmniej raz w roku, nie więcej jednak, niż wysokość wpisu do księgi wieczystej;
- 28) Zaangażowania zabezpieczone hipoteką na nieruchomości komercyjnej, którym zgodnie z § 66 - § 69 załącznika nr 4 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków można przypisać wagę ryzyka 50% – do wysokości 50% wartości zabezpieczenia hipotecznego ustanowionego na rzecz banku, określanej na podstawie wyceny bankowo-hipotecznej lub innej wyceny, sporządzonej co najmniej raz w roku, nie więcej jednak, niż wysokość wpisu do księgi wieczystej;
- 29) Zaangażowania z tytułu transakcji leasingu nieruchomości komercyjnej, którym zgodnie z § 66 - § 69 załącznika nr 4 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków można przypisać wagę ryzyka 50%, jeśli leasingodawca zachowuje prawo własności tych nieruchomości, dopóki leasingobiorca nie skorzysta z opcji zakupu – do wysokości 50% wartości tej nieruchomości, określanej na podstawie wyceny bankowo-hipotecznej lub innej wyceny, sporządzonej co najmniej raz w roku nie więcej jednak, niż wysokość wpisu do księgi wieczystej;

³ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 111, poz. 1195, z 2002 r. Nr 141, poz. 1178, Nr 216, poz. 1824, z 2003 r. Nr 137, poz. 1303, Nr 228, poz. 2260, z 2004 r. Nr 91, poz. 870 oraz z 2006 r. Nr 157, poz. 1119.

- 30) Zaangażowania stanowiące udzielone zobowiązania pozabilansowe o charakterze warunkowym zaklasyfikowane do kategorii nisko-średniego ryzyka, zgodnie z § 100 pkt 2 załącznika nr 4 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków – do wysokości 50% wartości tego zaangażowania;
- 31) Zaangażowania stanowiące udzielone zobowiązania pozabilansowe o charakterze warunkowym zaklasyfikowane do kategorii niskiego ryzyka, zgodnie z § 100 pkt 1 załącznika nr 4 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków, pod warunkiem zawarcia z podmiotem porozumienia, zgodnie z którym, zwiększenie zaangażowania może nastąpić wyłącznie w przypadku, gdy nie spowoduje to przekroczenia limitu koncentracji zaangażowań i limitu dużych zaangażowań w odniesieniu do całego zaangażowania banku wobec danego podmiotu lub podmiotów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie;
- 32) Zaangażowania kapitałowe banku, w kwocie równej wymogowi kapitałowemu z tytułu przekroczenia progu koncentracji kapitałowej pod warunkiem, że wymóg ten uwzględniony został w całkowitym wymogu kapitałowym, zgodnie z uchwałą w sprawie adekwatności kapitałowej banków;
- 33) Zaangażowanie banku o znaczącej skali działalności handlowej wobec danego podmiotu, które stanowi nadwyżkę zaangażowania ponad limit koncentracji zaangażowań (nadwyżka koncentracji), jeżeli spełnione są jednocześnie następujące warunki:
 - a) zaangażowanie w portfelu bankowym wobec tego podmiotu nie przekracza limitu koncentracji zaangażowań, tak że nadwyżka koncentracji wynika wyłącznie z zaangażowania wobec tego podmiotu w portfelu handlowym,
 - b) zaangażowanie w portfelu handlowym wobec tego podmiotu (jeśli nadwyżka koncentracji istnieje nie dłużej niż 10 dni), nie jest większe od 500% sumy funduszy własnych banku i kapitału krótkoterminowego, obliczonego zgodnie z uchwałą w sprawie adekwatności kapitałowej banków,
 - c) suma dużych zaangażowań wobec wszystkich podmiotów w portfelu bankowym nie przekracza limitu dużych zaangażowań, tak że przekroczenie tego limitu (o ile występuje) wynika z zaangażowań w portfelu handlowym,
 - d) suma nadwyżek koncentracji, istniejących dłużej niż 10 dni roboczych, nie jest większa od 600% sumy funduszy własnych banku i kapitału krótkoterminowego, obliczonego zgodnie z uchwałą w sprawie adekwatności kapitałowej banków,
 - e) bank włącza do rachunku całkowitego wymogu kapitałowego łączny wymóg kapitałowy z tytułu przekroczenia limitu koncentracji zaangażowań w odniesieniu do tego podmiotu, obliczony w zakresie nadwyżki koncentracji zgodnie z uchwałą w sprawie adekwatności kapitałowej banków i wypełnia normę adekwatności kapitałowej określoną w tej uchwale,
 - f) bank wypełnia obowiązek sprawozdawczy określony w § 3 ust. 6 uchwały,
 - g) bank nie dokonuje transakcji mających na celu obniżenie wymogu kapitałowego z tytułu przekroczenia limitów koncentracji zaangażowań i dużych zaangażowań, w szczególności polegających na rozliczaniu zaangażowania wobec podmiotu przed upływem 10 dni jego trwania i podejmowania nowego zaangażowania wobec tego podmiotu, ani też nie przenosi czasowo przekroczenia limitu do innej instytucji.

**Załącznik nr 2 do uchwały nr 3/2007
Komisji Nadzoru Bankowego
z dnia 13 marca 2007 r.
(poz. 5)**

Zaangażowania, wobec których nie stosuje się przepisów dotyczących limitu koncentracji zaangażowań i limitu dużych zaangażowań, zgodnie z przepisami § 3 ust. 5

- 1) Zaangażowania, w których stroną zobowiązaną wobec banku, w którym występuje zaangażowanie jest: Skarb Państwa, Narodowy Bank Polski, Europejski Bank Centralny, rządy lub banki centralne państw członkowskich oraz państw będących członkiem Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju, z wyłączeniem państw, które restrukturyzują lub restrukturyzowały swoje zadłużenie zagraniczne w ciągu ostatnich 5 lat;
- 2) Zaangażowania, w których stroną zobowiązaną wobec banku, w którym występuje zaangażowanie jest inny bank, a termin zapadalności zaangażowania nie przekracza 1 roku, z wyłączeniem pozycji zaliczonych do funduszy własnych banków;
- 3) Zaangażowania zabezpieczone gwarancją lub poręczeniem udzielonym przez podmioty określone w pkt 1, do wysokości zabezpieczenia;

- 4) Zaangażowania zabezpieczone zastawem na prawach wynikających z papierów wartościowych, których emitentami są podmioty określone w pkt 1, do wysokości zabezpieczenia;
- 5) Zaangażowania zabezpieczone kwotą pieniężną, która została przeniesiona na własność banku, w którym występuje zaangażowanie, podmiotu dominującego lub zależnego w stosunku do tego banku, zgodnie z art. 102 ustawy – Prawo bankowe – do wysokości tej kwoty;
- 6) Zaangażowania, w których stroną zobowiązaną wobec banku są rządy lub banki centralne państw innych niż wymienione w pkt 1 wyrażone i finansowane w ich walucie krajowej, z wyłączeniem państw, które restrukturyzują lub restrukturyzowały swoje zadłużenie zagraniczne w ciągu ostatnich 5 lat;
- 7) Zaangażowania, w których stroną zobowiązaną wobec banku są jednostki samorządu terytorialnego Rzeczypospolitej Polskiej albo państwa członkowskiego – do wysokości 80% wartości tego zaangażowania;
- 8) Zaangażowania, w których stroną zobowiązaną wobec banku jest inny bank, a termin zapadalności zaangażowania przekracza 1 rok, ale nie przekracza 3 lat, do wysokości 80% wartości tego zaangażowania, z wyłączeniem pozycji zaliczonych do funduszy własnych banków;
- 9) Zaangażowania wynikające z dłużnych papierów wartościowych o terminie zapadalności przekraczającym 3 lata, wyemitowanych przez inny bank, do wysokości 50% wartości tego zaangażowania, jeśli papiery te są przedmiotem obrotu na giełdzie papierów wartościowych lub uznane są za regularnie kwotowane na rynku, z wyłączeniem papierów zaliczonych do funduszy własnych banków;
- 10) Zaangażowania stanowiące udzielone zobowiązania pozabilansowe o charakterze warunkowym: udzielone akredytywy dokumentowe, dla których zabezpieczenie stanowi wysłany towar oraz inne udzielone zobowiązania wymagające z chwilą realizacji transakcji będącej ich podstawą, dla których zabezpieczenie stanowi wysłany towar – do wysokości 50% wartości tego zaangażowania;
- 11) Zaangażowania stanowiące udzielone zobowiązania pozabilansowe o charakterze warunkowym – niewykorzystane zobowiązania kredytowe (zobowiązania udzielenia kredytu, zakupu papierów wartościowych, udzielenia gwarancji, poręczenia lub akceptu) z pierwotnym terminem zapadalności do 1 roku lub, które można bezwarunkowo wypowiedzieć w każdej chwili bez uprzedzenia – pod warunkiem zawarcia z podmiotem porozumienia, zgodnie z którym zwiększenie zaangażowania może nastąpić wyłącznie w przypadku gdy nie spowoduje to przekroczenia limitu koncentracji zaangażowań i limitu dużych zaangażowań w odniesieniu do całego zaangażowania banku wobec danego podmiotu lub podmiotów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie;
- 12) Zaangażowania stanowiące gwarancje, inne niż gwarancje spłaty kredytu, udzielone w ramach porozumień o wzajemnym gwarantowaniu, pod warunkiem uzyskania zgody Komisji Nadzoru Bankowego wydanej na wniosek banku zawierający informację określającą charakterystykę tej gwarancji oraz zasady zawieranego porozumienia o wzajemnym gwarantowaniu – do wysokości 20% kwoty gwarantowanej;
- 13) Zaangażowania zabezpieczone gwarancją lub poręczeniem udzielonym przez jednostki samorządu terytorialnego Rzeczypospolitej Polskiej albo państwa członkowskiego – do wysokości 80% wartości zabezpieczenia;
- 14) Zaangażowania zabezpieczone zastawem na prawach wynikających z papierów wartościowych, innych niż określone w pkt 4, jeżeli emitentem tych papierów nie jest sam bank, w którym występuje zaangażowanie, jego podmiot dominujący lub zależny, lub podmiot zależny od podmiotu dominującego wobec banku, ani też podmiot zobowiązany w ramach tego zaangażowania lub jakiegokolwiek podmiot powiązany z nim kapitałowo lub organizacyjnie, papiery te są wyceniane według wartości rynkowej, są przedmiotem obrotu na giełdzie papierów wartościowych lub uznane są za regularnie kwotowane na rynku, z wyłączeniem przypadku, gdy papiery te stanowią fundusze własne banków – do wysokości:
 - a) 40% wartości rynkowej zabezpieczenia – w przypadku akcji,
 - b) 65% wartości rynkowej zabezpieczenia – w przypadku dłużnych papierów wartościowych emitowanych przez inny bank krajowy, instytucję kredytową, jednostki samorządu terytorialnego Rzeczypospolitej Polskiej albo państwa członkowskiego, Europejski Bank Inwestycyjny i wielostronne banki rozwoju, o których mowa w § 13 załącznika nr 21 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków,
 - c) 50% wartości rynkowej zabezpieczenia – w przypadku innych papierów wartościowych;
- 15) Zaangażowania zabezpieczone certyfikatami depozytowymi wyemitowanymi przez bank, w którym występuje zaangażowanie, albo też będący wobec banku podmiotem dominującym lub zależnym – inny bank, a zdeponowanymi u jednej z wymienionych instytucji – do wysokości wartości zabezpieczenia;
- 16) Zaangażowania zabezpieczone hipoteką ustanowioną na nieruchomości mieszkalnej, którą dłużnik zamieszkuje lub będzie zamieszkiwał bądź też oddał lub odda w najem lub w dzierżawę – do wysokości 50% wartości zabezpieczenia hipotecznego ustanowionego na rzecz banku, określanej na podstawie wyceny bankowo-hipotecznej lub innej wyceny, sporządzonej co najmniej raz w roku, nie więcej jednak, niż wysokość wpisu do księgi wieczystej;
- 17) Zaangażowania z tytułu weksli, z terminem płatności do 1 roku, które są wystawione przez inny bank;

- 18) Zaangażowania z tytułu dłużnych papierów wartościowych emitowanych przez bank krajowy lub instytucję kredytową, podlegających z mocy prawa nadzorowi publicznemu mającemu na celu ochronę posiadaczy tych papierów, o ile w przypadku upadłości emitenta posiadacze tych papierów mają zagwarantowane pierwszeństwo spłaty;
- 19) Zaangażowania stanowiące pomniejszenia funduszy podstawowych i uzupełniających banku, określone w § 2 ust. 1 pkt 1 uchwały w sprawie funduszy własnych banków, z zastrzeżeniem § 4 tej uchwały;
- 20) Zaangażowania wynikające z bieżących operacji kupna lub sprzedaży walut obcych – w okresie do 2 dni roboczych po dokonaniu płatności (tj. 48 godzin od zamknięcia dnia, w którym dokonano płatności, bez godzin przypadających na dni wolne od pracy);
- 21) Zaangażowania wynikające z operacji kupna lub sprzedaży papierów wartościowych – w okresie do 5 dni roboczych po dokonaniu płatności lub dostawy papierów wartościowych, w zależności od tego, które z tych zdarzeń nastąpi wcześniej;
- 22) Zaangażowania zabezpieczone umową ubezpieczenia eksportowego lub gwarancją ubezpieczeniową Korporacji Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych S. A., objętymi gwarancjami Skarbu Państwa, zawartymi lub udzielonymi na podstawie przepisów o gwarantowanych przez Skarb Państwa ubezpieczeniach eksportowych;
- 23) Zaangażowania kapitałowe banku w krajowych zakładach ubezpieczeń lub zakładach ubezpieczeń mających siedzibę w państwach członkowskich – do wysokości 40% funduszy własnych banku;
- 24) Zaangażowania kapitałowe banku, w kwocie równej wymogowi kapitałowemu z tytułu przekroczenia progu koncentracji kapitałowej pod warunkiem, że wymóg ten uwzględniony został w całkowitym wymogu kapitałowym, zgodnie z uchwałą w sprawie adekwatności kapitałowej banków;
- 25) Zaangażowanie banku o znaczącej skali działalności handlowej wobec danego podmiotu, które stanowi nadwyżkę zaangażowania ponad limit koncentracji zaangażowań (nadwyżka koncentracji), jeżeli spełnione są jednocześnie następujące warunki:
 - a) zaangażowanie w portfelu bankowym wobec tego podmiotu nie przekracza limitu koncentracji zaangażowań, tak że nadwyżka koncentracji wynika wyłącznie z zaangażowania wobec tego podmiotu w portfelu handlowym,
 - b) zaangażowanie w portfelu handlowym wobec tego podmiotu (jeśli nadwyżka koncentracji istnieje nie dłużej niż 10 dni), nie jest większe od 500% sumy funduszy własnych banku i kapitału krótkoterminowego, obliczonego zgodnie z uchwałą w sprawie adekwatności kapitałowej banków,
 - c) suma dużych zaangażowań wobec wszystkich podmiotów w portfelu bankowym nie przekracza limitu dużych zaangażowań, tak że przekroczenie tego limitu (o ile występuje) wynika z zaangażowań w portfelu handlowym,
 - d) suma nadwyżek koncentracji, istniejących dłużej niż 10 dni roboczych, nie jest większa od 600% sumy funduszy własnych banku i kapitału krótkoterminowego, obliczonego zgodnie z uchwałą w sprawie adekwatności kapitałowej banków,
 - e) bank włącza do rachunku całkowitego wymogu kapitałowego łączny wymóg kapitałowy z tytułu przekroczenia limitu koncentracji zaangażowań w odniesieniu do tego podmiotu, obliczony w zakresie nadwyżki koncentracji zgodnie z uchwałą w sprawie adekwatności kapitałowej banków i wypełnia normę adekwatności kapitałowej określoną w tej uchwale,
 - f) bank wypełnia obowiązek określony w § 3 ust. 6,
 - g) bank nie dokonuje transakcji mających na celu obniżenie wymogu kapitałowego z tytułu przekroczenia limitów koncentracji zaangażowań i dużych zaangażowań, w szczególności polegających na rozliczaniu zaangażowania wobec podmiotu przed upływem 10 dni jego trwania i podejmowania nowego zaangażowania wobec tego podmiotu, ani też nie przenosi czasowo przekroczenia limitu do innej instytucji.

6**UCHWAŁA NR 4/2007**
Komisji Nadzoru Bankowego
z dnia 13 marca 2007 r.**w sprawie szczegółowych zasad funkcjonowania systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz szczegółowych warunków szacowania przez banki kapitału wewnętrznego i dokonywania przeglądów procesu szacowania i utrzymywania kapitału wewnętrznego**

Na podstawie art. 9f oraz art. 128 ust. 6 pkt 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665 z późn. zm.¹) uchwała się, co następuje:

Rozdział 1**Zasady ogólne**

§ 1. Zarządzanie ryzykiem, kontrola wewnętrzna oraz szacowanie kapitału wewnętrznego i dokonywanie przeglądów procesu szacowania i utrzymywania kapitału wewnętrznego w banku realizowane są na podstawie pisemnych strategii, planów, procedur i analiz.

§ 2. System zarządzania ryzykiem i system kontroli wewnętrznej w banku odnoszą się do działalności prowadzonej bezpośrednio przez bank oraz uwzględniają funkcjonowanie banku w holdingach, o których mowa w art. 141 f ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665 z późn. zm.¹), zwanej dalej „ustawą – Prawo bankowe”.

§ 3.1. Rada nadzorcza banku zatwierdza strategię działania banku oraz zasady ostrożnego i stabilnego zarządzania bankiem.

2. Rada nadzorcza sprawuje nadzór nad zgodnością polityki banku w zakresie podejmowania ryzyka ze strategią i planem finansowym banku.

§ 4. Rada nadzorcza banku powinna zapewnić wybór członków zarządu posiadających odpowiednie kwalifikacje do sprawowania wyznaczonych im funkcji. Rada ocenia czy działania zarządu w zakresie kontroli nad działalnością banku są skuteczne i zgodne z polityką rady.

§ 5. Zarząd podejmując decyzje w ramach zarządzania bankiem uwzględni rezultaty badań prowadzonych przez komórkę audytu wewnętrznego oraz biegłych rewidentów.

§ 6.1. Zarząd banku odpowiada za skuteczność systemu zarządzania ryzykiem, systemu kontroli wewnętrznej, procesu szacowania kapitału wewnętrznego i dokonywania przeglądów procesu szacowania i utrzymywania kapitału wewnętrznego oraz za nadzór nad efektywnością tych procesów, wprowadzając niezbędne korekty i udoskonalenia w razie zmiany poziomu ryzyka w działalności banku, czynników otoczenia gospodarczego oraz nieprawidłowości w funkcjonowaniu systemów i procesów.

2. Systemy i procesy, o których mowa w ust. 1, powinny być dostosowane do wielkości oraz stopnia złożoności działalności banku.

§ 7.1. Zarząd banku odpowiada za opracowanie, wprowadzenie oraz aktualizację pisemnych strategii oraz procedur w zakresie systemu zarządzania ryzykiem, systemu kontroli wewnętrznej oraz szacowania kapitału wewnętrznego i dokonywania przeglądów procesu szacowania i utrzymywania kapitału wewnętrznego.

2. Wewnętrzne procedury banku, o których mowa w ust. 1, określają w szczególności:

- 1) podział obowiązków, stosownie do struktury organizacyjnej banku;
- 2) zasady współpracy jednostek organizacyjnych banku;
- 3) zasady wyboru, wynagradzania i monitorowania pracowników sprawujących funkcje istotne dla banku oraz działania, których celem jest zapewnienie ciągłości realizacji funkcji istotnych dla banku.

§ 8.1. Zarząd banku wprowadza zatwierdzoną przez radę nadzorczą strukturę organizacyjną banku dostosowaną do wielkości i profilu ponoszonego ryzyka.

2. Zarząd banku wprowadza podział realizowanych w banku zadań, który zapewnia niezależność funkcji pomiaru, monitorowania i kontrolowania ryzyka od działalności operacyjnej, z której wynika podejmowanie ryzyka przez bank.

§ 9. Zarząd banku przekazuje radzie nadzorczej banku okresową informację, przedstawiającą w sposób rzetelny, przejrzysty i syntetyczny rodzaje i wielkość ryzyka w działalności banku.

§ 10. Zarząd banku odpowiada za przejrzystość działań banku, w szczególności za politykę informacyjną w zakresie działalności banku, pozwalającą na ocenę skuteczności działania rady nadzorczej i zarządu banku w zakresie zarządzania bankiem, monitorowania stanu bezpieczeństwa działalności banku i za ocenę sytuacji finansowej banku.

§ 11.1. Zarząd banku podejmuje czynności mające na celu zapewnienie zgodności działania banku z obowiązującymi przepisami prawa, z uwzględnieniem działania banku na podstawie przepisów prawa innego państwa i powiązań banku z innymi podmiotami, które mogłyby utrudnić skuteczne zarządzanie bankiem.

¹ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 126, poz. 1070, Nr 141, poz. 1178, Nr 144, poz. 1208, Nr 153, poz. 1271, Nr 169, poz. 1385 i 1387 i Nr 241, poz. 2074, z 2003 r. Nr 50, poz. 424, Nr 60, poz. 535, Nr 65, poz. 594, Nr 228, poz. 2260 i Nr 229, poz. 2276, z 2004 r. Nr 64, poz. 594, Nr 68, poz. 623, Nr 91, poz. 870, Nr 96, poz. 959, Nr 121, poz. 1264, Nr 146, poz. 1546, Nr 173, poz. 1808, z 2005 r. Nr 83, poz. 719, Nr 85, poz. 727, Nr 167, poz. 1398, Nr 183, poz. 1538, z 2006 r. Nr 104, poz. 708, Nr 157, poz. 1119, Nr 190, poz. 1401, Nr 245, poz. 1775 oraz z 2007 r. Nr 42, poz. 272.

2. Zarząd podejmuje działania, które mają na celu zapewnienie, że bank prowadzi politykę służącą zarządzaniu wszystkimi istotnymi rodzajami ryzyka w działalności banku i posiada procedury w tym zakresie.

Rozdział 2

Zarządzanie ryzykiem

§ 12.1. Zarządzanie ryzykiem w banku realizowane jest na podstawie wewnętrznych strategii i procedur dotyczących identyfikacji, pomiaru, monitorowania i kontroli ryzyka, opracowanych w formie pisemnej i zatwierdzonych przez zarząd banku lub odpowiednie komitety powołane przez zarząd banku.

2. Procedury wewnętrzne powinny być znane pracownikom banku uczestniczącym w procesie zarządzania ryzykiem. Procedury podlegają regularnej weryfikacji w celu ich dostosowania do zmian profilu ryzyka banku i otoczenia gospodarczego, w którym bank działa.

§ 13. W ramach realizowanych strategii i stosowanych procedur zarządzania ryzykiem bank wprowadza w szczególności:

1) w zakresie ryzyka kredytowego i kontrahenta:

- a) kryteria oceny zdolności kredytowej klientów banku, umożliwiające ograniczanie ryzyka kredytowego związanego z produktami/usługami, w jakie zaangażowany jest bank,
- b) system klasyfikacji ekspozycji kredytowych do kategorii ryzyka i tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banku zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 10 grudnia 2003 r. w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków (Dz. U. Nr 218, poz. 2147) oraz system identyfikacji ekspozycji kredytowych, które utraciły wartość, dokonywania odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości bilansowych ekspozycji kredytowych i tworzenia rezerw na pozabilansowe ekspozycje kredytowe,
- c) zasady dywersyfikacji portfela ekspozycji kredytowych, stosowne do ustalonego przez bank dopuszczalnego poziomu ryzyka kredytowego, z uwzględnieniem rynków, na których działa bank;

2) w zakresie ryzyka rezydualnego – pisemne zasady i procedury zarządzania ryzykiem wynikającym z mniejszej niż założona przez bank skuteczności stosowanych w banku technik ograniczania ryzyka kredytowego;

3) w zakresie ryzyka koncentracji – pisemne procedury zarządzania ryzykiem koncentracji, o którym mowa w § 1 pkt 1 uchwały nr 5/2007 Komisji Nadzoru Bankowego z dnia 13 marca 2007 r. w sprawie wymagań dotyczących identyfikacji, monitorowania i kontroli koncentracji zaangażowań, w tym dużych zaangażowań (Dz. Urz. NBP Nr 3, poz. 7);

4) w zakresie ryzyka wynikającego z sekurytyzacji:

- a) procedury zarządzania ryzykiem pozwalające na dokonanie oceny ryzyka z tytułu przeprowadzonych transakcji sekurytyzacyjnych, w szczególności w celu pełnego odzwierciedlenia ekonomicznej istoty transakcji – dla banku będącego bankiem sponsorującym lub inicjującym, o którym mowa

w załączniku nr 18 do uchwały nr 1/2007 Komisji Nadzoru Bankowego z dnia 13 marca 2007 r. w sprawie zakresu i szczegółowych zasad wyznaczania wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka, w tym zakresu i warunków stosowania metod statystycznych oraz zakresu informacji załączanych do wniosków o wydanie zgody na ich stosowanie, zasad i warunków uwzględniania umów przelewu wierzytelności, umów o subpartycypację, umów o kredytowy instrument pochodny oraz innych umów niż umowy przelewu wierzytelności i umowy o subpartycypację, na potrzeby wyznaczania wymogów kapitałowych, warunków, zakresu i sposobu korzystania z ocen, nadawanych przez zewnętrzną instytucję oceny wiarygodności kredytowej oraz agencje kredytów eksportowych, sposobu i szczegółowych zasad obliczania współczynnika wypłacalności banku, zakresu i sposobu uwzględniania działania banków w holdingach w obliczaniu wymogów kapitałowych i współczynnika wypłacalności oraz określenia dodatkowych pozycji bilansu banku ujmowanych łącznie z funduszami własnymi w rachunku adekwatności kapitałowej oraz zakresu, sposobu i warunków ich wyznaczania (Dz. Urz. NBP Nr 2, poz. 3) zwanej dalej „uchwałą w sprawie adekwatności kapitałowej”,

- b) plany zachowania płynności mające na celu uwzględnienie skutków planowej i przedterminowej spłaty należności – dla banku inicjującego odnawialne transakcje sekurytyzacyjne z opcją przedterminowej spłaty, o których mowa w załączniku nr 18 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej;

5) w zakresie ryzyka wynikającego ze zmian warunków makroekonomicznych – zasady zarządzania i zabezpieczenia się przed ryzykiem wynikającym ze zmian warunków makroekonomicznych oraz jego wpływem na wysokość minimalnych wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka kredytowego w przyszłości;

6) w zakresie ryzyka rynkowego – procedury pozwalające na pomiar i zarządzanie elementami ryzyka rynkowego, które bank uznaje za istotne;

7) w zakresie ryzyka stopy procentowej w księdze bankowej – procedury zarządzania ryzykiem wynikającym z możliwych zmian stóp procentowych, w odniesieniu do pozycji zaliczanych do portfela bankowego, obejmujące w szczególności testy warunków skrajnych przy założeniu nagłej i nieoczekiwanej zmiany poziomu stóp procentowych o 200 punktów bazowych;

8) w zakresie ryzyka operacyjnego:

- a) procedury zarządzania ryzykiem operacyjnym, w tym zasady monitorowania straty z tytułu ryzyka operacyjnego oraz przyjęte przez bank określenie ryzyka operacyjnego dla potrzeb stosowania tych procedur, uwzględniające elementy, o których mowa w § 1 załącznika nr 14 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej oraz uwzględniające zdarzenia charakteryzujące się niską częstotliwością występowania lecz wysokimi stratami,

- b) plany utrzymania ciągłości działania zapewniające ciągle i niezakłócone działanie banku oraz plany

awaryjne służące zapewnieniu możliwości prowadzenia bieżącej działalności banku i ograniczeniu strat w przypadku wystąpienia niekorzystnych zdarzeń wewnętrznych i zewnętrznych mogących poważnie zakłócić tę działalność,

c) politykę w zakresie wyboru, uzupełniania oraz monitorowania potrzeb kadrowych i planowania zaplecza kadrowego;

9) w zakresie ryzyka płynności:

a) procedury zarządzania płynnością płatniczą z uwzględnieniem podziału kompetencji i odpowiedzialności,

b) metody identyfikacji, pomiaru oraz monitorowania płynności płatniczej,

c) plany awaryjne zapewniające niezakłócone prowadzenie działalności z uwzględnieniem zachowania płynności płatniczej w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych.

§ 14. Bank wprowadza procedury zarządzania innymi niż wymienione w § 13 rodzajami ryzyka, które zostały zidentyfikowane jako istotne w prowadzonej działalności bankowej.

§ 15.1. Bank stosuje metody (modele) identyfikowania i pomiaru ryzyka związanego z jego działalnością dostosowane do profilu, skali i złożoności ryzyka.

2. Częstotliwość pomiaru ryzyka dostosowana jest do wielkości oraz charakteru poszczególnych rodzajów ryzyka w działalności banku.

3. Stosowane przez bank metody (modele) pomiaru ryzyka uwzględniają aktualnie prowadzoną oraz planowaną działalność banku.

4. Stosowane metody (modele) lub systemy pomiaru ryzyka, w szczególności ich założenia są poddawane okresowej ocenie wewnętrznej uwzględniającej testowanie i weryfikację historyczną.

§ 16.1. W ramach pomiaru ryzyka bank przeprowadza testy warunków skrajnych.

2. Testy warunków skrajnych są przeprowadzane w banku na podstawie założeń zapewniających rzetelną ocenę ryzyka.

§ 17.1. Bank wprowadza odpowiednie do skali i złożoności działalności limity wewnętrzne ograniczające poziom ryzyka występującego w poszczególnych obszarach działania banku.

2. Przyjęte rodzaje limitów wewnętrznych oraz ich wysokość zatwierdza zarząd banku lub odpowiednie komitety powołane przez zarząd banku.

3. Bank określa w procedurach wewnętrznych zasady ustalania i aktualizowania wysokości limitów wewnętrznych, o których mowa w ust. 1 oraz częstotliwość monitorowania ich przestrzegania i raportowania o wynikach tego monitoringu przestrzegania limitów.

4. Wysokość limitów, o których mowa w ust. 1, jest dostosowana do akceptowanego przez radę nadzorczą ogólnego poziomu ryzyka banku.

5. Analizy będące podstawą do określenia wysokości limitów wewnętrznych są sporządzane w formie pisemnej.

§ 18.1. Bank określa sytuacje, w których dopuszczalne jest przekroczenie limitów wewnętrznych, o których mowa w § 17 ust. 1.

2. Bank określa sposób postępowania w przypadku przekroczenia limitów, o których mowa w § 17 ust. 1, w tym działania mające na celu wyjaśnienie przyczyn przekroczenia innego niż to, o którym mowa w ust. 1, wyeliminowanie tego przekroczenia oraz środki mające na celu zapobieżenie takim sytuacjom w przyszłości.

§ 19.1. Monitorowanie ryzyka stanowi część bieżącego procesu zarządzania ryzykiem w banku i sprawozdawania o ryzyku w działalności banku.

2. Informacje zawarte w sprawozdaniach wewnętrznych wspomagają proces decyzyjny w zakresie zarządzania ryzykiem w banku i powinny być rzetelne, dokładne, aktualne oraz mieć odpowiedni zakres.

3. Funkcjonujący w banku wewnętrzny system sprawozdawczości zarządczej dostarcza wykorzystywanej w procesie zarządzania ryzykiem w banku informacji na temat rodzajów i wielkości ryzyka w działalności banku, służy ocenie skutków decyzji w zakresie zarządzania ryzykiem w banku i monitorowaniu przestrzegania limitów wewnętrznych, o których mowa w § 17 ust. 1.

4. Monitorowanie ryzyka odbywa się z częstotliwością umożliwiającą dostarczenie informacji o zmianach profilu ryzyka banku.

§ 20. Przed wprowadzeniem nowego produktu finansowego bank przeprowadza proces przygotowawczy obejmujący w szczególności identyfikację istotnych rodzajów ryzyka, uwzględnienie produktu w stosowanych metodach pomiaru ryzyka, ustalenie limitów wewnętrznych, zasad księgowania, raportowania oraz zatwierdzenie przez zarząd banku lub odpowiednie komitety powołane przez zarząd banku.

§ 21.1. W banku sprawowany jest nadzór nad ryzykiem związanym z działalnością podmiotów zależnych.

2. Zasady zarządzania ryzykiem w podmiotach zależnych od banku, w tym metodyki identyfikacji, pomiaru i ograniczania ryzyka, powinny wynikać z przyjętej przez bank strategii.

3. W banku dokonywana jest ocena wielkości i profilu ryzyka związanego z działalnością podmiotów zależnych.

4. Zakres i jakość wykorzystywanej w banku informacji zarządczej na temat ryzyka związanego z działalnością podmiotów zależnych powinny umożliwiać rzetelną ocenę tego ryzyka.

§ 22.1. Rada nadzorcza banku sprawuje nadzór nad zarządzaniem ryzykiem braku zgodności rozumianym jako skutki nieprzestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz przyjętych przez bank standardów postępowania.

2. Rada nadzorcza zatwierdza założenia polityki banku w zakresie ryzyka braku zgodności.

3. Rada nadzorcza co najmniej raz w roku ocenia stopień efektywności zarządzania ryzykiem braku zgodności przez bank.

§ 23. Zarząd banku odpowiada za efektywne zarządzanie w banku ryzykiem braku zgodności.

§ 24.1. Zarząd banku odpowiada za opracowanie polityki zgodności, zapewnienie jej przestrzegania i składanie sprawozdań radzie nadzorczej w sprawie zarządzania w banku ryzykiem braku zgodności.

2. Polityka zgodności zawiera podstawowe zasady działania pracowników banku i wyjaśnia główne procesy identyfikujące ryzyko braku zgodności i umożliwiające zarządzanie ryzykiem braku zgodności na wszystkich szczeblach organizacji banku.

§ 25. Zarząd banku odpowiada za ustanowienie stałej i efektywnie działającej jednostki ds. zarządzania ryzykiem braku zgodności w banku.

§ 26. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w stosowaniu polityki zgodności, zarząd banku podejmuje środki naprawcze lub dyscyplinujące.

Rozdział 3

System kontroli wewnętrznej

§ 27. Bank posiada system kontroli wewnętrznej dostosowany do struktury organizacyjnej, który obejmuje jednostki organizacyjne centrali banku, oddziały banku oraz podmioty zależne.

§ 28.1. Bank posiada:

- 1) procedury kontroli wewnętrznej stanowiące opracowane w formie pisemnej i zatwierdzone przez zarząd i radę nadzorczą banku zasady sprawowania kontroli wewnętrznej określające m. in. zadania realizowane na poszczególnych stanowiskach pracy w ramach systemu kontroli wewnętrznej (regulacje wewnętrzne);
- 2) mechanizmy kontroli wewnętrznej, dostosowane do specyfiki banku i obejmujące:
 - a) zasady, limity i procedury dotyczące prowadzonej przez bank działalności, mające charakter kontrolny i funkcjonujące w ramach systemu operacyjnego banku,
 - b) czynności mające na celu kontrolę jakości i poprawności realizowanych w banku zadań, wykonywane przez każdego pracownika oraz dodatkowo przez bezpośredniego zwierzchnika.

2. Procedury i mechanizmy kontroli wewnętrznej podlegają przeglądowi i ocenie w ramach audytu wewnętrznego, o którym mowa w art. 9c ust. 2 pkt 3 ustawy – Prawo bankowe.

§ 29. Bank, w ramach systemu kontroli wewnętrznej, powinien identyfikować ryzyko:

- 1) związane z każdą operacją, transakcją, produktem i usługą;
- 2) wynikające ze struktury organizacyjnej oraz struktury holdingu, o którym mowa w art. 141 f ust. 1 ustawy – Prawo bankowe, w którym bank działa.

§ 30. Zarząd banku podejmuje działania mające na celu zapewnienie ciągłości monitorowania efektywności

wewnętrznych mechanizmów kontrolnych oraz identyfikuje obszary działalności banku, operacje, transakcje oraz inne czynności przeznaczone do stałego monitorowania.

§ 31. Do obowiązków zarządu banku należą:

- 1) wyznaczenie osób odpowiedzialnych za przeprowadzenie okresowej, co najmniej raz w roku, weryfikacji funkcjonujących w banku mechanizmów i procedur kontroli wewnętrznej;
- 2) określenie właściwej formy udokumentowania przeprowadzonego przeglądu i oceny efektywności wewnętrznych mechanizmów kontrolnych oraz wniosków wynikających z tych przeglądów;
- 3) określenie trybu przekazania wewnątrz banku raportu, w celu podjęcia działań służących usunięciu stwierdzonych nieprawidłowości mechanizmów kontroli wewnętrznej oraz sposobu kontroli skorygowania tych nieprawidłowości.

§ 32. Na podstawie dokonywanych przeglądów i ocen efektywności wewnętrznych mechanizmów kontrolnych zarząd i rada nadzorcza banku otrzymują:

- 1) informację dotyczącą istotnych, stwierdzonych nieprawidłowości mechanizmów kontroli wewnętrznej, niezwłocznie po ich ujawnieniu oraz informację dotyczącą efektów działań podjętych w celu usunięcia tych nieprawidłowości;
- 2) okresową informację dotyczącą wszystkich obszarów kontroli wewnętrznej.

§ 33.1. Zarząd banku jest odpowiedzialny za zorganizowanie komórki audytu wewnętrznego.

2. Zarząd banku przeprowadza okresowe oceny efektywności działania komórki audytu wewnętrznego wykorzystując w tym celu dokumenty przygotowywane przez kierującego komórką audytu wewnętrznego, protokoły sporządzane przez organ nadzoru bankowego oraz audytorów wewnętrznych.

3. Czynności realizowane w ramach audytu wewnętrznego, służące realizacji zadań określonych w art. 9d ust. 2 ustawy – Prawo bankowe, powinny:

- 1) obejmować działalność banku jako całości;
- 2) być wykonywane zgodnie z regulaminem kontroli określającym cel, zakres i szczegółowe zasady działania oraz strukturę organizacyjną komórki audytu wewnętrznego oraz na podstawie pisemnej metodyki prowadzenia kontroli przez komórkę audytu wewnętrznego;
- 3) być wykonywane przy użyciu odpowiednich i opisanych metod badań służących dokonaniu wyboru próby do kontroli;
- 4) mieć zakres i częstotliwość określone w planach kontroli i dostosowane do zidentyfikowanych obszarów ryzyka i poziomu jego istotności;
- 5) być odpowiednio udokumentowane;
- 6) obejmować sprawdzenie efektywności wdrażania i realizacji zaleceń wydanych w ramach audytu wewnętrznego.

§ 34. Zarząd banku podejmuje działania mające na celu zapewnienie ciągłości i skuteczności działania kontroli wewnętrznej, w tym właściwej współpracy wszystkich pracowników banku z komórką audytu wewnętrznego oraz dostępu osobom wykonującym czynności kontrolne do niezbędnych dokumentów źródłowych, w tym zawierających informacje poufne.

§ 35. Osoby wykonujące w banku czynności kontrolne powinny posiadać kwalifikację, doświadczenie i umiejętności w zakresie badania ryzyka występującego w działalności banku.

§ 36. W banku funkcjonują mechanizmy zapewniające niezależność komórki audytu wewnętrznego, w szczególności przez:

- 1) bezpośredni kontakt kierującego komórką audytu wewnętrznego z zarządem i radą nadzorczą banku;
- 2) szczegółowy tryb powoływania i odwoływania kierującego komórką audytu wewnętrznego;
- 3) szczegółowy tryb kontroli poziomu wynagrodzeń kierującego i pracowników komórki audytu wewnętrznego;
- 4) udział kierującego komórką audytu wewnętrznego w posiedzeniach zarządu i rady nadzorczej, gdy w zakresie spraw omawianych są zagadnienia dotyczące bezpośrednio zadań komórki i nadzoru nad kontrolą wewnętrzną;
- 5) udział, co najmniej raz w roku, kierującego komórką audytu wewnętrznego w posiedzeniu rady nadzorczej, na którym omawiana byłaby działalność komórki audytu wewnętrznego;
- 6) ochronę pracowników komórki audytu wewnętrznego przed nieuzasadnionym rozwiązaniem stosunku pracy.

§ 37. Na podstawie czynności kontroli wewnętrznej zarząd i rada nadzorcza banku uzyskują w raporcie kontrolnym bieżące i dokładne informacje dotyczące:

- 1) przestrzegania przepisów prawa oraz obowiązujących w banku regulacji wewnętrznych;
- 2) funkcjonowania w banku systemu informacji zarządczej;
- 3) skuteczności ujawniania w ramach kontroli funkcjonalnej błędów i nieprawidłowości oraz podejmowania skutecznych działań naprawczych lub korygujących;
- 4) realizacji określonych i wymaganych przez zarząd celów i polityki banku;
- 5) kompletności, prawidłowości i kompleksowości procedur księgowych;
- 6) jakości (dokładności i niezawodności) systemów: księgowego, sprawozdawczego i operacyjnego;
- 7) adekwatności, funkcjonalności i bezpieczeństwa systemu informatycznego;
- 8) efektywności wykorzystania dostępnych środków, w tym funduszy własnych i zasobów we wszystkich obszarach działalności banku;

9) oceny struktury organizacyjnej banku, podziału kompetencji i koordynacji działań pomiędzy poszczególnymi jednostkami organizacyjnymi i stanowiskami pracy, a także systemu tworzenia i obiegu dokumentów i informacji;

10) oceny funkcjonowania systemów wewnętrznych w aspekcie poprawy efektywności działania banku jako całości;

11) czynności zleczanych przez bank do wykonania podmiotom zewnętrznym.

§ 38. Prezes zarządu zobowiązany jest do podejmowania decyzji o sposobie wykorzystania wyników kontroli i poinformowania o niej jednostki kontrolowanej, która następnie przekazuje komórce audytu wewnętrznego informacje o terminach i skutkach działań naprawczych podjętych w związku z kontrolą wewnętrzną.

§ 39. Zasady określone w § 34 – 38 stosuje się odpowiednio w przypadku banków spółdzielczych, w których na podstawie art. 10 ustawy – Prawo bankowe kontrola wewnętrzna realizowana jest przez bank zrzeszający.

Rozdział 4

Szacowanie i utrzymywanie kapitału wewnętrznego i dokonywanie przeglądów procesu szacowania

§ 40. Zarząd banku odpowiada za przygotowanie i wdrożenie procesów:

- 1) szacowania kapitału wewnętrznego;
- 2) zarządzania kapitałowego;
- 3) planowania kapitałowego.

§ 41. Procedury wewnętrzne banku dotyczące procesów szacowania kapitału wewnętrznego, zarządzania kapitałowego oraz planowania kapitałowego są zatwierdzone przez radę nadzorczą banku.

§ 42. Procesy szacowania kapitału wewnętrznego, zarządzania kapitałowego oraz planowania kapitałowego są odpowiednio udokumentowane.

§ 43.1. Zarząd banku jest odpowiedzialny za przeprowadzenie regularnych przeglądów procesu szacowania kapitału wewnętrznego, tak aby proces był odpowiedni do charakteru, skali i złożoności działalności banku. Proces szacowania kapitału wewnętrznego podlega przeglądowi i weryfikacji nie rzadziej niż raz do roku.

2. Niezależnie od rocznych przeglądów, proces szacowania kapitału wewnętrznego jest odpowiednio dostosowywany w szczególności w sytuacji pojawienia się nowych rodzajów ryzyka, znaczących zmian w strategii i planach działania oraz środowisku zewnętrznym, w którym działa bank.

3. Proces, o którym mowa w § 40 pkt 1 i przegląd tego procesu podlega niezależnej ocenie dokonywanej przez komórkę audytu wewnętrznego banku.

§ 44.1. Proces szacowania kapitału wewnętrznego powinien stanowić integralną część procesu zarządzania bankiem.

2. Polityka zarządzania kapitałem oraz plany kapitałowe powinny być uwzględnione w procesie zarządzania bankiem.

3. Prowadzona w banku polityka zarządzania kapitałem zawiera w szczególności następujące elementy:

- 1) długoterminowe cele kapitałowe banku;
- 2) preferowaną strukturę kapitału;
- 3) kapitałowe plany awaryjne;
- 4) delegowanie zarządzania kapitałem;
- 5) podstawowe elementy procesu przekształcania miar ryzyka w wymogi kapitałowe.

§ 45. Proces szacowania kapitału wewnętrznego powinien uwzględniać rzetelne wyniki oceny ryzyka. Ocena adekwatności kapitałowej powinna uwzględniać czynniki ilościowe (wyniki metod szacowania kapitału) i jakościowe, w szczególności w zakresie danych wejściowych i wyników stosowanych modeli.

§ 46. Zarząd banku jest odpowiedzialny za odpowiednie ustalenie całkowitego wymaganego poziomu kapitału na pokrycie wszystkich istotnych rodzajów ryzyka i jego jakościową ocenę.

§ 47. Proces szacowania kapitału wewnętrznego przez bank obejmuje w szczególności:

- 1) pisemne kryteria uznawania poszczególnych rodzajów ryzyka za istotne;

- 2) pisemne zasady polityki oraz procedury identyfikowania, pomiaru i raportowania ryzyka w działalności banku;
- 3) proces ustalania (alokacji) kapitału w zależności od poziomu ryzyka w banku;
- 4) proces ustalania celów kapitałowych w zakresie adekwatności kapitałowej (docelowy poziom kapitału);
- 5) system kontroli wewnętrznej w obszarze szacowania i utrzymywania kapitału wewnętrznego.

Rozdział 5

Przepisy przejściowe i końcowe

§ 48. Do banku, który stosuje podejście, o którym mowa w § 14 ust. 1 uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej nie mają zastosowania określone w niniejszej uchwale zasady dotyczące szacowania kapitału wewnętrznego i dokonywania przeglądów procesu szacowania i utrzymywania kapitału wewnętrznego.

§ 49. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 2007 r.

Przewodniczący Komisji Nadzoru Bankowego:

S. Kluza

7

UCHWAŁA NR 5/2007

Komisji Nadzoru Bankowego

z dnia 13 marca 2007 r.

w sprawie wymagań dotyczących identyfikacji, monitorowania i kontroli koncentracji zaangażowań, w tym dużych zaangażowań

Na podstawie art. 71 ust. 8 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665 z późn. zm.¹) uchwała się, co następuje:

§ 1. Użyte w niniejszej uchwale określenia oznaczają:

- 1) ryzyko koncentracji – mogące istotnie wpłynąć na stabilność i bezpieczeństwo działania banku ryzyko niewykonania zobowiązania przez pojedynczy podmiot, podmioty powiązane kapitałowo lub organizacyjnie oraz przez grupy podmiotów, w przypadku których prawdopodobieństwo niewykonania zobowiązania jest zależne od wspólnych czynników;
- 2) zaangażowanie – wierzytelności banku, udzielone przez bank zobowiązania pozabilansowe, posiadane przez bank bezpośrednio lub pośrednio akcje lub udziały w innym podmiocie, wniesione dopłaty w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością, wkłady albo sumy komandytowe (w zależności od tego, któ-

ra z tych kwot jest większa) w spółce komandytowej lub komandytowo-akcyjnej;

- 3) duże zaangażowanie – zaangażowanie w rozumieniu art. 71 ust. 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665 z późn. zm.¹), zwanej dalej „ustawą – Prawo bankowe”;
- 4) kapitał wewnętrzny – kapitał w rozumieniu art. 128 ust. 1 pkt 2b ustawy – Prawo bankowe;
- 5) uchwała w sprawie adekwatności kapitałowej – uchwała nr 1/2007 Komisji Nadzoru Bankowego z dnia 13 marca 2007 roku w sprawie zakresu i szczegółowych zasad wyznaczania wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka, w tym zakresu i warunków stosowania metod statystycznych oraz zakresu informacji załączanych do wniosków o wydanie zgody na ich stosowanie, zasad i warunków uwzględniania umów przelewu wierzytel-

¹ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r., Nr 126, poz. 1070, Nr 141, poz. 1178, Nr 144, poz. 1208, Nr 153, poz. 1271, Nr 169, poz. 1385 i 1387 i Nr 241, poz. 2074, z 2003 r. Nr 50, poz. 424, Nr 60, poz. 535, Nr 65, poz. 594, Nr 228, poz. 2260 i Nr 229, poz. 2276, z 2004 r. Nr 64, poz. 594, Nr 68, poz. 623, Nr 91, poz. 870, Nr 96, poz. 959, Nr 121, poz. 1264, Nr 146, poz. 1546 i Nr 173, poz. 1808, z 2005 r. Nr 83, poz. 719, Nr 85, poz. 727, Nr 167, poz. 1398 i Nr 183, poz. 1538, z 2006 r. Nr 104, poz. 708, Nr 157, poz. 1119, Nr 190, poz. 1401 i Nr 245 poz. 1775 oraz z 2007 r. Nr 42, poz. 272.

ności, umów o subpartycypację, umów o kredytowy instrument pochodny oraz innych umów niż umowy przelewu wierzytelności i umowy o subpartycypację, na potrzeby wyznaczania wymogów kapitałowych, warunków, zakresu i sposobu korzystania z ocen, nadawanych przez zewnętrzne instytucje oceny wiarygodności kredytowej oraz agencji kredytów eksportowych, sposobu i szczegółowych zasad obliczania współczynnika wypłacalności banku, zakresu i sposobu uwzględniania działania banków w holdin-gach w obliczaniu wymogów kapitałowych i współczynnika wypłacalności oraz określenia dodatkowych pozycji bilansu banku ujmowanych łącznie z funduszami własnymi w rachunku adekwatności kapitałowej oraz zakresu, sposobu i warunków ich wyznaczania (Dz. Urz. NBP Nr 2, poz. 3).

§ 2. Bank jest zobowiązany do zarządzania ryzykiem koncentracji zarówno na poziomie jednostkowym jak i skonsolidowanym, z uwzględnieniem dużych zaangażowań. Zarządzanie ryzykiem koncentracji dotyczy w szczególności:

- 1) ryzyka wynikającego z zaangażowań wobec pojedynczych podmiotów lub podmiotów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie;
- 2) ryzyka wynikającego z zaangażowań wobec podmiotów z tej samej branży, sektora gospodarczego, prowadzących tą samą działalność lub prowadzących obrót podobnymi towarami;
- 3) ryzyka wynikającego z zaangażowań wobec podmiotów z tego samego regionu geograficznego, jak również poszczególnych krajów;

- 4) ryzyka wynikającego z zaangażowań zabezpieczonych tym samym rodzajem zabezpieczenia lub zabezpieczonych przez tego samego dostawcę zabezpieczenia;
- 5) ryzyka wynikającego z zaangażowań w tej samej walucie lub indeksowanych do tej samej waluty;
- 6) ryzyka wynikającego z zaangażowań wobec podmiotów, o których mowa w art. 79 ust. 1 ustawy – Prawo bankowe.

§ 3.1. Bank jest zobowiązany do spełnienia określonych w załączniku do uchwały minimalnych wymogów jakościowych dotyczących identyfikacji, pomiaru, monitorowania i posiadania odpowiednich mechanizmów kontrolnych dotyczących rodzajów ryzyka koncentracji, o których mowa w § 2 niniejszej uchwały.

2. Bank powinien spełniać wymogi, o których mowa w ust. 1 w odniesieniu do polityki kredytowej, polityki w zakresie inwestycji kapitałowych oraz polityki w zakresie transakcji pozabilansowych.

§ 4. W przypadku banku, który stosuje podejście, o którym mowa w § 14 ust. 1 uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej nie ma zastosowania § 10 załącznika do niniejszej uchwały.

§ 5. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 2007 r.

Przewodniczący Komisji Nadzoru Bankowego:

S. Kluza

**Załącznik do uchwały nr 5/2007
Komisji Nadzoru Bankowego
z dnia 13 marca 2007 r.
(poz. 7)**

Minimalne wymagania jakościowe dotyczące identyfikacji, pomiaru, monitorowania i mechanizmów kontrolnych dotyczących ryzyka koncentracji, z uwzględnieniem dużych zaangażowań

§ 1. Ryzyko koncentracji występujące w banku powinno być przedmiotem nadzoru ze strony zarządu banku. Zarząd banku odpowiada za zorganizowanie procesu zarządzania ryzykiem koncentracji, w tym podział obowiązków dotyczących zarządzania tym ryzykiem oraz nadzór nad efektywnością tego procesu.

§ 2.1. W banku powinien zostać wdrożony proces zarządzania ryzykiem koncentracji w oparciu o opracowane w formie pisemnej i zatwierdzone, przez zarząd lub odpowiednie komitety powołane przez zarząd banku, wewnętrzne procedury, które odnoszą się do identyfikacji, pomiaru, monitorowania i kontroli ryzyka koncentracji.

2. Procedury zarządzania ryzykiem koncentracji powinny stanowić część procedur dotyczących zarządzania ryzykiem kredytowym.

3. Procedury wewnętrzne powinny być znane pracownikom banku uczestniczącym w procesie zarządzania ryzykiem koncentracji.

4. Procedury powinny podlegać regularnej weryfikacji w celu ich dostosowania do zmian profilu ryzyka banku. Zmiany procedur wewnętrznych wymagają akceptacji zarządu banku lub odpowiednich komitetów powołanych przez zarząd banku.

§ 3.1. Bank powinien posiadać metody identyfikowania i pomiaru ryzyka koncentracji dostosowane do profilu, skali i złożoności ryzyka związanego z jego działalnością.

2. W ramach pomiaru ryzyka powinny być przeprowadzane testy warunków skrajnych dotyczące ryzyka koncentracji. Testy powinny uwzględniać m. in. scenariusze istotnego pogorszenia się sytuacji finansowej podmiotów, wobec których bank posiada zaangażowania powodujące ryzyko koncentracji, jak również możliwą do zrealizowania wartość przyjętych zabezpieczeń.

3. Bank jest zobowiązany do wykazania na żądanie Komisji Nadzoru Bankowego, że założenia przyjmowane w przeprowadzanych testach warunków skrajnych są adekwatne do oceny ryzyka koncentracji.

§ 4.1. Bank powinien wprowadzić odpowiednią do skali i złożoności działalności strukturę limitów wewnętrznych ograniczających ryzyko koncentracji.

2. Bank jest zobowiązany do określenia w procedurach wewnętrznych zasad ustalania i aktualizowania wysokości limitów, jak również częstotliwości monitorowania ich przestrzegania i raportowania.

3. Przyjęte rodzaje limitów jak również ich wysokość powinny być zatwierdzone przez zarząd banku lub odpowiednie komitety powołane przez zarząd banku.

4. Bank powinien określić sytuacje, w których dopuszczalne jest przekroczenie wewnętrznych limitów koncentracji, jak również sposób postępowania w przypadku wystąpienia takich przekroczeń.

5. Bank określa sposób postępowania w przypadku przekroczenia innego niż to, o którym mowa w ust. 4, w tym działania mające na celu wyjaśnienie przyczyn przekroczenia, doprowadzenie do sytuacji przestrzegania limitów oraz środki mające na celu zapobieżenie takim sytuacjom w przyszłości.

§ 5. W celu ustalenia poziomu limitów wewnętrznych bank powinien:

- 1) wykorzystywać odpowiednie, wiarygodne informacje na temat sytuacji ekonomicznej podmiotów, branż, gałęzi, sektorów gospodarki, informacje ogólnogospodarcze na temat sytuacji gospodarczej i politycznej krajów oraz inne informacje potrzebne do oceny występującego w banku ryzyka koncentracji;
- 2) brać pod uwagę informacje ekonomiczne jak i jakościowe dotyczące procesu zarządzania w podmiotach, wobec których posiada zaangażowania powodujące ryzyko koncentracji;
- 3) uwzględniać również inne rodzaje ryzyka związane ze zidentyfikowanymi zaangażowaniami, z których wynika ryzyko koncentracji (m. in. stopy procentowej, płynności, operacyjne, polityczne), mogące negatywnie wpłynąć na podwyższenie ryzyka koncentracji.

§ 6. Analizy będące podstawą do określenia wysokości limitów powinny być dokumentowane.

§ 7.1. Bank powinien zarządzać ryzykiem koncentracji w sposób umożliwiający bieżące monitorowanie poziomu ryzyka w celu przestrzegania ustanowionych limitów wewnętrznych. Monitorowanie ryzyka koncentracji powinno stanowić część bieżącego procesu zarządzania i wewnętrznego sprawozdawania ryzyka.

2. Zakres, rzetelność oraz aktualność informacji zawartych w sprawozdaniach wewnętrznych powinny być wystarczające do tego, aby sprawozdawczość zarządcza była podstawą do podejmowania decyzji w ramach zarządzania ryzykiem koncentracji.

3. Monitorowanie ryzyka powinno odbywać się z częstotliwością umożliwiającą niezwłoczne dostarczenie informacji wewnętrznej o zmianach profilu działalności banku.

§ 8.1. W banku powinny być przeprowadzane okresowe przeglądy wszystkich zaangażowań powodujących ryzyko koncentracji w celu oceny towarzyszącego im ryzyka oraz umożliwienia podejmowania właściwych decyzji w zakresie zarządzania ryzykiem koncentracji.

2. Przeglądowi powinny podlegać również stosowane przez bank techniki redukcji ryzyka.

§ 9. Środki podejmowane przez bank w celu ograniczenia ryzyka koncentracji w przypadku stwierdzenia nadmiernego jego poziomu mogą obejmować:

- 1) obniżenie wewnętrznych limitów ograniczających ryzyko koncentracji;
- 2) prowadzenie działalności w taki sposób, aby zmniejszyć występujące ryzyko koncentracji;
- 3) transfer ryzyka kredytowego do innego podmiotu;
- 4) przyjęcie zabezpieczeń;
- 5) alokowanie dodatkowego kapitału odpowiedniego do ponoszonego ryzyka.

§ 10. Podczas procesu szacowania kapitału wewnętrznego, bank w odniesieniu do ryzyka koncentracji powinien brać pod uwagę w szczególności:

- 1) jakość zarządzania ryzykiem koncentracji;
- 2) jakość systemu kontroli wewnętrznej;
- 3) możliwość podjęcia efektywnych działań obniżających poziom ryzyka koncentracji;
- 4) rezultaty wyników pomiaru ryzyka koncentracji w tym testów skrajnych warunków.

§ 11. Wszystkie zaangażowania powodujące ryzyko koncentracji powinny być okresowo kontrolowane przez komórkę audytu wewnętrznego. Duże zaangażowania powinny być kontrolowane nie rzadziej niż raz w roku.

8

UCHWAŁA NR 6/2007
Komisji Nadzoru Bankowego
z dnia 13 marca 2007 r.

w sprawie szczegółowych zasad i sposobu ogłaszania przez banki informacji o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczących adekwatności kapitałowej oraz zakresu informacji podlegających ogłaszaniu

Na podstawie art. 111a ust. 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665 z późn. zm.¹⁾) uchwała się, co następuje:

§ 1. Użyte w uchwale określenia oznaczają:

- 1) uchwała w sprawie adekwatności kapitałowej banków – uchwała nr 1/2007 Komisji Nadzoru Bankowego z dnia 13 marca 2007 r. w sprawie zakresu i szczegółowych zasad wyznaczania wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka, w tym zakresu i warunków stosowania metod statystycznych oraz zakresu informacji załączanych do wniosków o wydanie zgody na ich stosowanie, zasad i warunków uwzględniania umów przelewu wierzytelności, umów o subpartycypację, umów o kredytowy instrument pochodny oraz innych umów niż umowy przelewu wierzytelności i umowy o subpartycypację, na potrzeby wyznaczania wymogów kapitałowych, warunków, zakresu i sposobu korzystania z ocen, nadawanych przez zewnętrzne instytucje oceny wiarygodności kredytowej oraz agencji kredytów eksportowych, sposobu i szczegółowych zasad obliczania współczynnika wypłacalności banku, zakresu i sposobu uwzględniania działania banków w holdingach w obliczaniu wymogów kapitałowych i współczynnika wypłacalności oraz określenia dodatkowych pozycji bilansu banku ujmowanych łącznie z funduszami własnymi w rachunku adekwatności kapitałowej oraz zakresu, sposobu i warunków ich wyznaczania (Dz. Urz. NBP Nr 2, poz. 3).
- 2) uchwała w sprawie funduszy własnych banków – uchwała nr 2/2007 Komisji Nadzoru Bankowego z dnia 13 marca 2007 r. w sprawie innych pomniejszych funduszy podstawowych, ich wysokości, zakresu i warunków pomniejszania o nie funduszy podstawowych banku, innych pozycji bilansu banku zaliczanych do funduszy uzupełniających, ich wysokości, zakresu i warunków ich zaliczania do funduszy uzupełniających banku, pomniejszeń funduszy uzupełniających, ich wysokości, zakresu i warunków pomniejszania o nie funduszy uzupełniających banku oraz zakresu i sposobu uwzględniania działania banków w holdingach w obliczaniu funduszy własnych (Dz. Urz. NBP Nr 3, poz. 4).
- 3) istotny podmiot zależny – podmiot, który spełnia co najmniej jedno z poniższych kryteriów:

- a) jego akcje zostały dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym w rozumieniu art. 15 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. Nr 183 poz. 1538 z późn. zm.²⁾);
- b) jego udział w aktywach sektora bankowego jest nie mniejszy niż 1%;
- c) jego udział w depozytach sektora bankowego jest nie mniejszy niż 1%;
- d) jego udział w funduszach własnych sektora bankowego jest nie mniejszy niż 1%.

§ 2.1 Banki, określone w § 3, ogłaszają informacje, o których mowa w § 5 ust. 1, oraz w załączniku nr 1 i 2 do uchwały.

2. Informacje, o których mowa w ust. 1, są ogłaszane w języku polskim.

§ 3.1. Bank, który nie jest podmiotem dominującym ani podmiotem zależnym, ogłasza informacje na podstawie danych w ujęciu indywidualnym.

2. Bank będący unijną instytucją dominującą ogłasza informacje na podstawie danych skonsolidowanych.

3. Bank będący podmiotem zależnym od unijnego podmiotu dominującego w holdingu finansowym ogłasza informacje na podstawie danych skonsolidowanych tego podmiotu.

4. Bank będący istotnym podmiotem zależnym unijnej instytucji dominującej lub unijnego podmiotu dominującego w holdingu finansowym ogłasza informacje, o których mowa w § 3 i 4 załącznika nr 1 do uchwały, na podstawie danych dostępnych na najwyższym krajowym szczeblu konsolidacji lub w braku takiego szczebla, w ujęciu indywidualnym.

§ 4.1. Banki, określone w § 3 ogłaszają informacje, o których mowa w załączniku nr 1 do uchwały, z wyjątkiem informacji nieistotnych.

2. Banki, które otrzymały zgodę na stosowanie metody wewnętrznych ratingów, o której mowa w załączniku nr 5 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków lub zaawansowanych metod pomiaru ryzyka operacyjnego określonych w załączniku nr 14 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków lub stosujące techniki ograniczania ryzyka kredytowego

¹ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 126, poz. 1070, Nr 141, poz. 1178, Nr 144, poz. 1208, Nr 153, poz. 1271, Nr 169, poz. 1385 i 1387 i Nr 241, poz. 2074, z 2003 r. Nr 50, poz. 424, Nr 60, poz. 535, Nr 65, poz. 594, Nr 228, poz. 2260 i Nr 229, poz. 2276, z 2004 r. Nr 64, poz. 594, Nr 68, poz. 623, Nr 91, poz. 870, Nr 96, poz. 959, Nr 121, poz. 1264, Nr 146, poz. 1546 i Nr 173, poz. 1808, z 2005 r. Nr 83, poz. 719, Nr 85, poz. 727, Nr 167, poz. 1398 i Nr 183, poz. 1538, z 2006 r. Nr 104, poz. 708, Nr 157, poz. 1119, Nr 190, poz. 1401 i Nr 245 poz. 1775 oraz z 2007 r. Nr 42, poz. 272.

² Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 104, poz. 708, Nr 157, poz. 1119.

określone w załączniku nr 17 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków – ogłaszają dodatkowo informacje, o których mowa w załączniku nr 2 do uchwały.

§ 5.1. Banki objęte wymogami uchwały są zobowiązane do ogłaszania, w sposób ogólnie dostępny, w miejscu wykonywania czynności, informacji na temat dostępu do zasad polityki informacyjnej regulujących:

- 1) zakres ogłaszanych informacji, z uwzględnieniem art. 111a ust. 2 i 3 ustawy – z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665 z późn. zm.¹⁾), zwanej dalej „ustawą – Prawo bankowe”;
- 2) częstotliwość ogłaszania, adekwatną do skali działalności banku, przy czym bank powinien rozważyć konieczność ogłaszania niektórych lub wszystkich informacji częściej niż raz do roku, biorąc pod uwagę specyfikę jego działalności, w tym w szczególności skalę operacji, zakres działań, obecność w różnych krajach, zaangażowanie w różnych sektorach finansowych, a także udział w międzynarodowych rynkach finansowych oraz systemach płatniczych, rozrachunkowych i rozliczeniowych. Dokonując takiego ustalenia, należy uwzględnić w szczególności potrzebę zwiększenia częstotliwości ogłaszania informacji określonych w § 3 oraz § 4 ust. 2 – 5 załącznika nr 1 do uchwały oraz informacji odnośnie profilu ryzyka i innych pozycji narażonych na częste zmiany;
- 3) formy i miejsca ogłaszania;
- 4) zasady zatwierdzania i weryfikacji ogłaszanych informacji, które nie są objęte badaniem sprawozdania finansowego przez biegłego rewidenta;
- 5) zasady weryfikacji polityki informacyjnej.

2. Zasady polityki informacyjnej ustala zarząd, a zatwierdza rada nadzorcza banku.

§ 6. Banki zobowiązane są do ogłaszania informacji, o których mowa w załączniku nr 1 i 2 do uchwały, nie później niż w terminie 30 dni od dnia zatwierdzenia rocznego sprawozdania finansowego przez organ zatwierdzający.

§ 7. Przepisy uchwały nie mają zastosowania do informacji, które bank ogłasza na podstawie innych przepisów. Jeżeli takie informacje nie są zawarte w sprawozdaniu finansowym, bank w zasadach polityki informacyjnej wskazuje miejsce ich ogłoszenia.

§ 8.1 Komisja Nadzoru Bankowego, z zastrzeżeniem ust. 3, nie później niż do końca I kwartału roku, w którym realizowany będzie obowiązek ogłaszania, publikuje na stronie internetowej, przyjętej dla publikacji związanych ze sprawowaniem nadzoru bankowego, listę banków objętych tym obowiązkiem.

2. Lista banków, o której mowa w ust. 1, jest ustalana według stanu na dzień 31 grudnia roku poprzedzającego publikację.

3. Komisja Nadzoru Bankowego publikuje listę banków, objętych obowiązkiem ogłaszania do dnia 31 grudnia 2007 r. informacji, o których mowa w § 5 ust. 1, w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie uchwały.

§ 9. Banki ogłaszają informacje, o których mowa w uchwale, po raz pierwszy w 2008 r. według stanu na dzień 31 grudnia 2007 r. z wyjątkiem informacji, o których mowa w § 5 ust. 1, które bank ogłasza do dnia 31 grudnia 2007 r.

§ 10. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 2007 r.

Przewodniczący Komisji Nadzoru Bankowego:

S. Kluza

Załącznik nr 1 do uchwały nr 6/2007
Komisji Nadzoru Bankowego
z dnia 13 marca 2007 r.
(poz. 8)

Informacje ogólne

§ 1. W zakresie celów i zasad polityki zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka bank ogłasza następujące informacje:

- 1) strategię i procesy zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka;
- 2) strukturę i organizację jednostki zarządzania danym rodzajem ryzyka lub inne odpowiednie rozwiązania organizacyjne;
- 3) zakres i rodzaj systemów raportowania i pomiaru ryzyka;
- 4) zasady polityki stosowania zabezpieczeń i ograniczania ryzyka oraz strategię i procesy monitorowania skuteczności zabezpieczeń i metod ograniczania ryzyka.

§ 2. W zakresie stosowania norm ostrożnościowych bank ogłasza następujące informacje:

- 1) nazwa banku;
- 2) krótki opis jednostek, które:
 - a) są objęte konsolidacją pełną,
 - b) są objęte konsolidacją proporcjonalną,
 - c) pomniejszają fundusze własne,
 - d) nie są ani konsolidowane, ani nie pomniejszają funduszy własnych;
- 3) informacje o istotnych, istniejących lub przewidywanych przeszkodach natury prawnej lub praktycznej, w szybkim przekazaniu funduszy własnych albo spłacie zobowiązań między podmiotem dominującym a jego podmiotami zależnymi;
- 4) łączna kwota niedoborów kapitału we wszystkich podmiotach zależnych nieobjętych konsolidacją oraz imienna lista tych podmiotów, przy czym niedobór kapitału jest rozumiany jako różnica między faktycznymi funduszami własnymi i minimalnym wymogiem kapitałowym.

§ 3. W odniesieniu do funduszy własnych bank ogłasza następujące informacje:

- 1) podstawowe informacje dotyczące głównych właściwości i warunków odnoszących się do wszystkich pozycji i składników funduszy własnych;
- 2) suma funduszy własnych oraz wartość poszczególnych składników i pomniejszeń funduszy podstawowych i uzupełniających określonych w art. 127 ustawy – Prawo bankowe i uchwale w sprawie funduszy własnych banków;
- 3) kwota kapitału krótkoterminowego oraz składniki zaliczone do kapitału krótkoterminowego określone zgodnie z § 5 ust. 1 uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków;
- 4) pozycje wymienione w § 2 ust. 1 pkt 3 i 4 uchwały w sprawie funduszy własnych banków;
- 5) dla banków, o których mowa w § 5 ust. 4 uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków – suma funduszy własnych i kapitału krótkoterminowego.

§ 4. W zakresie przestrzegania wymogów kapitałowych, o których mowa w art. 128 ustawy – Prawo bankowe, bank ogłasza następujące informacje:

- 1) opis metody stosowanej przez bank do oceny adekwatności kapitału wewnętrznego stanowiącego wsparcie bieżącej i przyszłej działalności banku;
- 2) w przypadku banku stosującego metodę standardową do obliczania kwot ekspozycji ważonych ryzykiem zgodnie z załącznikiem nr 4 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków podaje się kwoty stanowiące 8% ekspozycji ważonej ryzykiem oddzielnie dla każdej z klas ekspozycji określonych w § 20 ust. 1 załącznika nr 4 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków;
- 3) w przypadku banku stosującego metodę wewnętrznych ratingów do obliczania kwot ekspozycji ważonych ryzykiem zgodnie z załącznikiem nr 5 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków, podaje się kwoty stanowiące 8% ekspozycji ważonej ryzykiem oddzielnie dla każdej z klas ekspozycji określonych w § 6 ust. 1 załącznika nr 5 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków, z tym że:

- a) w przypadku klasy ekspozycji detalicznych lub warunkowych ekspozycji detalicznych wymóg ten stosuje się do każdej kategorii ekspozycji, której zgodnie z § 34-41 załącznika nr 5 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków odpowiadają określone współczynniki korelacji;
- b) w przypadku ekspozycji kapitałowych wymóg ten stosuje się do:
- oddzielnie dla każdej stosowanej metody określonej w § 45-59 załącznika nr 5 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków,
 - ekspozycji w giełdowych papierach kapitałowych, ekspozycji kapitałowych niedopuszczonych do obrotu na rynku regulowanym kapitałowych papierów wartościowych w odpowiednio zdywersyfikowanych portfelach oraz innych ekspozycji,
 - ekspozycji podlegających nadzorczemu okresowi przejściowemu w odniesieniu do wymogów kapitałowych,
 - ekspozycji podlegających uprzywilejowanemu traktowaniu na mocy wcześniej obowiązujących regulacji w zakresie adekwatności kapitałowej;
- 4) kwota minimalnych wymogów kapitałowych, o których mowa w § 6 ust. 1 pkt 2 – 5 uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków, łącznie oraz oddzielnie dla każdego rodzaju ryzyka;
- 5) kwota minimalnego wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego określonego zgodnie z załącznikiem nr 14 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków – oddzielnie dla każdej z zastosowanych metod.
- § 5. W zakresie ryzyka kredytowego i ryzyka rozmycia bank ogłasza następujące informacje:
- 1) definicje należności przeterminowanych i z rozpoznaną utratą wartości – stosowane dla celów rachunkowości;
 - 2) opis stosowanego podejścia i metod przyjętych do ustalania korekt wartości i rezerw;
 - 3) łączna kwota ekspozycji według wyceny bilansowej (po korektach rachunkowych), bez uwzględnienia skutków ograniczania ryzyka kredytowego i średnia kwota ekspozycji w danym okresie w podziale na klasy;
 - 4) struktura geograficzna ekspozycji w rozbiciu na obszary ważne pod względem istotnych klas ekspozycji wraz z dodatkowymi informacjami, jeżeli są istotne;
 - 5) struktura branżowa ekspozycji lub w podziale według typu kontrahenta, w rozbiciu na klasy ekspozycji, wraz z dodatkowymi informacjami, jeżeli są istotne;
 - 6) struktura ekspozycji według okresów zapadalności w podziale na klasy ekspozycji, wraz z dodatkowymi informacjami, jeżeli są istotne;
 - 7) w rozbiciu na istotne branże lub typy kontrahentów kwoty:
 - a) ekspozycji z rozpoznaną utratą wartości i przeterminowanych – przedstawione oddzielnie,
 - b) salda korekt wartości i rezerw,
 - c) korekt wartości i rezerw w danym okresie;
 - 8) kwoty ekspozycji z rozpoznaną utratą wartości i przeterminowanych – przedstawione oddzielnie, w podziale na istotne obszary geograficzne, obejmujące w miarę możliwości kwoty korekt wartości i rezerw związane z każdym obszarem geograficznym;
 - 9) uzgodnienie zmian stanów korekt wartości i rezerw z tytułu ekspozycji z rozpoznaną utratą wartości, obejmujące:
 - a) opis rodzajów korekt wartości i rezerw,
 - b) salda początkowe,
 - c) kwoty umorzeń należności w ciężar odpisów w danym okresie,
 - d) kwoty odpisów albo rozwiązań na szacowane prawdopodobne straty na ekspozycjach w danym okresie, wszelkie inne korekty, w tym korekty wynikające z różnic kursowych, połączeń podmiotów, przejęć i zbycia podmiotów zależnych oraz transferów pomiędzy grupami odpisów i rezerw,
 - e) salda końcowe;przy czym korekty wartości i kwoty odzyskane zaliczone bezpośrednio do rachunku zysków i strat powinny być ogłoszone oddzielnie.
- § 6. W zakresie ryzyka kredytowego kontrahenta, o którym mowa w § 1 załącznika nr 16 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków bank ogłasza następujące informacje:
- 1) opis metodologii stosowanej do przypisania kapitału wewnętrznego i limitów kredytowych dla ekspozycji na ryzyko kredytowe kontrahenta;
 - 2) opis zasad polityki w zakresie zabezpieczeń kredytowych i tworzenia rezerw kredytowych;
 - 3) opis zasad polityki w zakresie narażenia na ryzyko niekorzystnej zmiany wartości zabezpieczenia;

- 4) omówienie wpływu wartości wymaganego zabezpieczenia jakie musiałby zapewnić bank przy obniżeniu oceny wiarygodności kredytowej klienta;
- 5) dodatnia wartość godziwa brutto kontraktów, korzyści z saldowania, bieżącej ekspozycji kredytowej, ustanowionego zabezpieczenia oraz wartości netto ekspozycji kredytowej z tytułu instrumentów pochodnych, przy czym wartość netto ekspozycji kredytowej z tytułu instrumentów pochodnych stanowi ekspozycję z tytułu transakcji na instrumentach pochodnych po uwzględnieniu korzyści z prawnie obowiązujących umów saldowania jak i umów dotyczących zabezpieczenia kredytowego;
- 6) miary ustalania wartości ekspozycji zgodnie z przyjętą metodą, w zależności od dokonanego wyboru;
- 7) wartość referencyjna zabezpieczających kredytowych transakcji pochodnych i rozkład bieżącej ekspozycji kredytowej według typów;
- 8) kredytowe transakcje pochodne (referencyjne) w podziale na transakcje zawarte w celach związanych z własnym portfelem kredytowym, w tym stanowiące nierzeczywistą ochronę kredytową oraz na transakcje zawarte na zlecenie klientów i transakcje spekulacyjne, z dalszym rozbięciem na zabezpieczenie zakupione i sprzedane w ramach każdej grupy produktów;
- 9) oszacowanie współczynnika α , jeśli bank uzyskał zgodę od władz nadzorczych na szacowanie α .

§ 7. Bank, który stosuje metodę standardową do wyliczania kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem zgodnie z załącznikiem nr 4 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków dla każdej z klas ekspozycji określonej w § 20 ust. 1 załącznika nr 4 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków, ogłasza następujące informacje:

- 1) nazwy zewnętrznych instytucji oceny wiarygodności kredytowej i agencji kredytów eksportowych, z których ocen korzysta bank oraz przyczyny ewentualnych zmian w tym zakresie;
- 2) klasy ekspozycji, dla których stosowane są oceny wiarygodności kredytowej przyznawane przez każdą z zewnętrznych instytucji oceny wiarygodności kredytowej i agencji kredytów eksportowych;
- 3) opis procesu stosowanego do przenoszenia oceny emitenta i emisji na pozycje spoza portfela handlowego;
- 4) przyporządkowanie ocen wiarygodności kredytowej przyznanych przez każdą z zewnętrznych instytucji oceny wiarygodności kredytowej i agencji kredytów eksportowych do odpowiednich stopni wiarygodności kredytowej określonych w załączniku nr 4 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków, przy czym nie ma obowiązku ogłaszania tej informacji, jeśli bank stosuje standardowy system przyporządkowania ocen, wskazany w załączniku nr 4 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków oraz w uchwale Komisji Nadzoru Bankowego wydanej na podstawie art. 128 ust. 6 pkt 6 ustawy – Prawo bankowe;
- 5) wartość ekspozycji przed i po zastosowaniu technik ograniczania ryzyka kredytowego dla każdego stopnia wiarygodności kredytowej ustalonego dla metody standardowej oraz pozycji, które stanowią pomniejszenia funduszy własnych.

§ 8. Do obliczania kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem metodą wewnętrznych ratingów zgodnie z załącznikiem nr 5 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków bank ogłasza następujące informacje:

- 1) informacje o ekspozycjach przypisanych do każdej z kategorii określonych w tabeli zamieszczonej w § 25 załącznika nr 5 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków w zakresie ekspozycji z tytułu kredytowania specjalistycznego;
- 2) informacje o ekspozycjach przypisanych do każdej z wag ryzyka określonych w § 47-51 załącznika nr 5 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków w przypadku stosowania uproszczonej metody ważenia ryzykiem.

§ 9. Do stosowania w wyliczaniu wymogów kapitałowych metody wartości zagrożonej zgodnie z załącznikiem nr 19 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków bank ogłasza następujące informacje:

- 1) w odniesieniu do każdego subportfela:
 - a) cechy używanych modeli,
 - b) opis testów warunków skrajnych zastosowanych do subportfela,
 - c) opis metod stosowanych do weryfikacji historycznej i weryfikacji dokładności i spójności wewnętrznych modeli i procedur ich wdrażania;
- 2) zakres zgody wydanej przez Komisję Nadzoru Bankowego na stosowanie metody wartości zagrożonej;
- 3) opis systemów i mechanizmów kontroli zgodnie z wymogami zawartymi w § 7-13 załącznika nr 3 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków.

§ 10. W zakresie ryzyka operacyjnego bank ogłasza następujące informacje:

- 1) stosowane metody wyliczania wymogu kapitałowego na pokrycie ryzyka operacyjnego;
- 2) w przypadku stosowania metod zaawansowanego pomiaru zgodnie z § 34-67 załącznika nr 14 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków – opis metodologii, włącznie z omówieniem odpowiednich wewnętrznych

i zewnętrznych czynników uwzględnionych przy stosowanej metodzie. W przypadku częściowego zastosowania metody – omówienie i zakres stosowanych metod.

§ 11. W zakresie ekspozycji kapitałowych nieuwzględnionych w portfelu handlowym bank ogłasza następujące informacje:

- 1) podział ekspozycji ze względu na cel nabycia (zyski kapitałowe, przyczyny strategiczne) oraz opis stosowanych zasad rachunkowości i metod wyceny, w tym podstawowe założenia i praktyki mające wpływ na wycenę oraz opis wszelkich istotnych zmian tych praktyk;
- 2) wartość bilansowa, wartość godziwa i dla papierów wartościowych notowanych na giełdzie porównanie ceny rynkowej z wartością godziwą, jeśli te wielkości różnią się istotnie;
- 3) rodzaje, charakter i kwoty ekspozycji w kapitałowych papierach wartościowych w podziale na: papiery notowane na giełdzie, odpowiednio zdywersyfikowane portfele papierów wartościowych niedopuszczonych do obrotu na rynku regulowanym kapitałowych papierów wartościowych oraz inne ekspozycje;
- 4) zrealizowane zyski lub straty ze sprzedaży i likwidacji w ujęciu skumulowanym w danym okresie;
- 5) kwota ogółem niezrealizowanych zysków i strat, łączne niezrealizowane zyski i straty z przeszacowania oraz inne pozycje o podobnym charakterze zaliczone do funduszy podstawowych lub uzupełniających.

§ 12. W zakresie narażenia na ryzyko stopy procentowej pozycji zakwalifikowanych do portfela bankowego bank ogłasza następujące informacje:

- 1) charakter ryzyka stopy procentowej, podstawowe założenia (w tym założenia dotyczące przyszłych wcześniejszych spłat kredytów oraz zachowania depozytów o nieustalonym terminie wymagalności) oraz częstotliwość pomiaru ryzyka stopy procentowej;
- 2) zmiana wyniku finansowego, zdyskontowanej wartości ekonomicznej lub innych miar stosowanych do oceny skutków szokowych spadków lub wzrostów stóp procentowych obliczonych zgodnie z metodą pomiaru ryzyka stopy procentowej stosowaną przez bank, w podziale na poszczególne waluty.

§ 13. W zakresie obliczania wymogów kapitałowych na kwoty ekspozycji sekurytyzacyjnych ważone ryzykiem zgodnie z załącznikiem nr 18 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków bank ogłasza następujące informacje:

- 1) omówienie celów prowadzonej działalności sekurytyzacyjnej;
- 2) opis roli banku w procesie sekurytyzacji;
- 3) określenie zakresu zaangażowania banku w poszczególne role w procesie sekurytyzacji;
- 4) metody stosowane do obliczania kwot ekspozycji ważonych ryzykiem dla działalności sekurytyzacyjnej;
- 5) opis zasad rachunkowości stosowanych w zakresie działalności sekurytyzacyjnej, w tym w szczególności:
 - a) wskazanie, czy transakcje są traktowane jako sprzedaż należności, czy jako źródła finansowania,
 - b) sposób rachunkowego ujęcia zysków ze sprzedaży,
 - c) podstawowe założenia dotyczące wyceny zatrzymanych udziałów,
 - d) sposób rachunkowego ujęcia sekurytyzacji syntetycznej, jeśli nie jest ona objęta innymi zasadami rachunkowości;
- 6) nazwy zewnętrznych instytucji oceny wiarygodności kredytowej, których oceny wiarygodności kredytowej są wykorzystywane dla celów sekurytyzacji i rodzaje ekspozycji, dla których wykorzystuje się oceny poszczególnych instytucji;
- 7) łączna kwota bieżących ekspozycji sekurytyzowanych przez bank oraz objętych programem sekurytyzacji (w podziale na tradycyjną i syntetyczną) według rodzajów ekspozycji;
- 8) dla ekspozycji sekurytyzowanych przez bank oraz objętych programem sekurytyzacji – kwota sekurytyzowanych ekspozycji z rozpoznaną utratą wartości i przeterminowanych w podziale na rodzaj ekspozycji oraz straty poniesione przez bank w danym okresie;
- 9) skumulowana kwota pozycji sekurytyzacyjnych zatrzymanych lub nabytych, w podziale na rodzaje ekspozycji;
- 10) skumulowana kwota pozycji sekurytyzacyjnych zatrzymanych lub nabytych w podziale na miarodajną ilość przedziałów wag ryzyka; pozycje ważone ryzykiem 1250% lub odejmowane od funduszy własnych wykazuje się oddzielnie;
- 11) suma należnych kwot z tytułu sekurytyzowanych ekspozycji odnawialnych w podziale na udział jednostki inicjującej i udział inwestorów;
- 12) omówienie działalności sekurytyzacyjnej w danym okresie, w tym podanie kwot ekspozycji sekurytyzowanych (w podziale na rodzaje ekspozycji) oraz osiągniętych zysków lub strat ze sprzedaży w podziale na typy ekspozycji.

Załącznik nr 2 do uchwały nr 6/2007
Komisji Nadzoru Bankowego
z dnia 13 marca 2007 r.
(poz. 8)

Wymogi kwalifikujące do stosowania poszczególnych instrumentów lub metod

§ 1. Bank obliczający kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem zgodnie z załącznikiem nr 5 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków ogłasza następujące informacje:

- 1) fakt posiadania zgody Komisji Nadzoru Bankowego na stosowanie metody lub zatwierdzone zasady stopniowego wprowadzania metody;
- 2) omówienie i przegląd:
 - a) struktury wewnętrznych systemów ratingowych oraz powiązań między wewnętrznymi i zewnętrznymi ocenami ratingowymi,
 - b) zakresu stosowania oszacowań wewnętrznych do celów innych niż obliczenie kwot ekspozycji ważonych ryzykiem przy użyciu metody wewnętrznych ratingów IRB,
 - c) procesu zarządzania i uznawania metod ograniczania ryzyka kredytowego,
 - d) mechanizmów kontroli systemów ratingowych, uwzględniający opis stopnia niezależności, zakresu odpowiedzialności oraz przeglądu tych systemów;
- 3) opis procesu nadawania wewnętrznych ocen ratingowych, odrębnie dla każdej z następujących klas ekspozycji:
 - a) rządy i banki centralne,
 - b) instytucje,
 - c) przedsiębiorcy, w tym mali i średni przedsiębiorcy, kredytowanie specjalistyczne oraz skupione wierzytelności przedsiębiorców,
 - d) ekspozycje detaliczne w podziale na kategorie, dla których mają zastosowanie różne współczynniki korelacji zgodnie z § 34 - 41 załącznika nr 5 uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków,
 - e) ekspozycje kapitałowe;przy czym opis zawiera informacje na temat typów ekspozycji wchodzących w skład danej klasy ekspozycji, definicje, metody, dane do szacowania i wewnętrznego zatwierdzania prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązań (PD), i w stosownych przypadkach straty z tytułu niewykonania zobowiązań (LGD) oraz współczynniki konwersji, w tym założenia zastosowane do ustalenia tych zmiennych oraz opis istotnych odstępstw od definicji niewykonania zobowiązania określonej w § 171-179 załącznika nr 5 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków wraz ze wskazaniem segmentów portfela, których te odstępstwa dotyczą;
- 4) wartość ekspozycji dla każdej z klas określonych w § 6 ust. 1 załącznika nr 5 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków;
przy czym ekspozycje wobec rządów i banków centralnych, instytucji i przedsiębiorców, dla których bank stosuje własne oszacowania straty z tytułu niewykonania zobowiązań (LGD) oraz współczynniki konwersji do wyliczania kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem ogłasza się oddzielnie od ekspozycji, dla których nie stosuje on takich oszacowań;
- 5) dla ekspozycji wobec rządów i banków centralnych, instytucji, przedsiębiorców i ekspozycji kapitałowych, w podziale na odpowiednią liczbę klas jakości dłużnika (włącznie z dłużnikami niewykonującymi zobowiązań) pozwalającą na miarodajne zróżnicowanie ryzyka kredytowego ogłasza się następujące informacje:
 - a) całkowite zaangażowanie (dla ekspozycji wobec rządów i banków centralnych, instytucji i przedsiębiorców jest sumą pozostałych do spłaty należności i kwot udzielonych niewykorzystanych zobowiązań pozabilansowych, dla ekspozycji kapitałowych jest to wartość bilansowa),
 - b) średnia wartość straty z tytułu niewykonania zobowiązań (LGD) ważona kwotą ekspozycji w ujęciu procentowym – w przypadku banków stosujących własne oszacowania wartości straty z tytułu niewykonania zobowiązań (LGD) do obliczania kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem,
 - c) średnia waga ryzyka ważona kwotą ekspozycji,
 - d) kwota udzielonych niewykorzystanych zobowiązań pozabilansowych oraz średnia wartość ekspozycji w momencie niewykonania zobowiązania dla udzielonych niewykorzystanych zobowiązań pozabilansowych – w przypadku banków stosujących własne oszacowania współczynników konwersji do obliczania kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem;

- 6) dla klasy ekspozycji detalicznych oraz dla każdej z kategorii wymienionych w pkt 3 lit. d bank ogłasza jedną z dwóch następujących informacji:
- a) informacje wymienione w pkt 5 (w stosownych przypadkach przedstawione w sposób zbiorczy) lub
 - b) analizę ekspozycji (ekspozycje kredytowe i ekspozycje z tytułu zobowiązań pozabilansowych) w odniesieniu do klas oczekiwanych strat, przy czym liczba klas powinna pozwalać na miarodajne zróżnicowanie ryzyka kredytowego (w stosownych przypadkach dane można przedstawić na poziomie puli ekspozycji);
- 7) rzeczywiste korekty wartości dokonane w poprzednim okresie dla każdej klasy ekspozycji (w przypadku ekspozycji detalicznych – dla każdej klasy z kategorii wymienionych w pkt 3 lit. d) oraz różnice w stosunku do korekt dokonanych w przeszłości;
- 8) opis czynników, które miały wpływ na poniesione straty w poprzednim okresie (na przykład, czy bank zaobserwował wyższy od średniej współczynnik niewykonania zobowiązań lub wyższe od średniej wartości straty z tytułu niewykonania zobowiązań (LGD) współczynniki konwersji);
- 9) porównanie wyników prognozowanych i rzeczywistych w dłuższym okresie czasu; bank jest zobowiązany podać przynajmniej informację o wynikach porównania przewidywanej i rzeczywistej straty dla każdej klasy ekspozycji (w przypadku ekspozycji detalicznych – dla każdej z kategorii wymienionej w pkt 3 lit. d w okresie wystarczającym do wiarygodnej oceny funkcjonowania procesu wewnętrznych ratingów); w stosownych przypadkach bank dokonuje dalszej dekompozycji powyższych informacji w celu analizy prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązań (PD), zaś w przypadku banku stosującego własne oszacowania wartości straty z tytułu niewykonania zobowiązań (LGD) oraz współczynników konwersji – w celu porównania wyników wartości straty z tytułu niewykonania zobowiązań (LGD) i współczynników konwersji z oszacowaniami ogłoszonymi w informacji na temat ilościowej oceny ryzyka.

§ 2. Bank stosujący techniki ograniczania ryzyka kredytowego ogłasza następujące informacje:

- 1) politykę i procedury dotyczące saldowania ekspozycji bilansowych i pozabilansowych, wraz ze wskazaniem, w jakim stopniu bank je stosuje;
- 2) politykę i procedury dotyczące wyceny zabezpieczeń kredytowych i zarządzania zabezpieczeniami;
- 3) opis głównych rodzajów zabezpieczeń kredytowych przyjmowanych przez bank;
- 4) główne rodzaje gwarantów i kontrahentów kredytowych instrumentów pochodnych oraz ich wiarygodność kredytowa;
- 5) informację o koncentracji ryzyka rynkowego lub kredytowego w zakresie zastosowanych instrumentów ograniczania ryzyka;
- 6) w przypadku banku wyliczającego kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem przy zastosowaniu metody standardowej zgodnie z załącznikiem nr 4 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków lub metody wewnętrznych ratingów zgodnie z załącznikiem nr 5 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków, ale nie stosującego własnych szacunków straty z tytułu niewykonania zobowiązań (LGD) oraz współczynników konwersji do poszczególnych klas ekspozycji – oddzielnie dla każdej klasy ekspozycji – całkowitą wartość ekspozycji (po zastosowaniu, w miarę stosowności, saldowania ekspozycji bilansowych lub pozabilansowych) zabezpieczoną przez uznane zabezpieczenia finansowe lub inne uznane zabezpieczenia, po uwzględnieniu korekt z tytułu zmienności;
- 7) w przypadku banku wyliczającego kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem przy zastosowaniu metody standardowej lub metody IRB – oddzielnie dla każdej klasy ekspozycji – całkowitą wartość ekspozycji (po zastosowaniu saldowania, jeżeli występuje – ekspozycji bilansowych i pozabilansowych) zabezpieczoną gwarancją lub kredytowymi instrumentami pochodnymi; dla ekspozycji kapitałowych wymóg ten stosuje się do każdej z metod określonych w § 45-59 załącznika nr 5 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków.

§ 3. Bank, stosujący metodę zaawansowanego pomiaru zgodnie z § 34-67 załącznika nr 14 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków do wyliczenia wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka operacyjnego, ogłasza następujące informacje:

- 1) opis ubezpieczenia zastosowanego w celu ograniczenia ryzyka operacyjnego;
- 2) fakt posiadania zgody Komisji Nadzoru Bankowego na stosowanie zaawansowanych metod.

9

UCHWAŁA NR 7/2007
Komisji Nadzoru Bankowego
z dnia 13 marca 2007 r.

zmieniająca uchwałę w sprawie trybu wykonywania nadzoru bankowego

Na podstawie art. 25 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o Narodowym Banku Polskim (Dz. U. z 2005 r. Nr 1 poz. 2 z późn. zm.¹) uchwała się, co następuje:

§ 1. W uchwale nr 4/2002 Komisji Nadzoru Bankowego z dnia 6 marca 2002 r. w sprawie trybu wykonywania nadzoru bankowego (Dz. Urz. NBP Nr 6, poz. 10 oraz z 2004 r. Nr 8, poz. 15) wprowadza się następujące zmiany:

1) w § 1:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1.1. Uchwała ustala tryb wykonywania nadzoru bankowego w zakresie określonym ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665 z późn. zm.²), zwaną dalej „ustawą – Prawo bankowe”, ustawą z dnia 12 września 2002 r. o elektronicznych instrumentach płatniczych (Dz. U. Nr 169, poz. 1385 z późn. zm.³) oraz innymi ustawami regulującymi działalność banków.”,

b) ust. 2a otrzymuje brzmienie:

„2a. W ramach nadzoru, o którym mowa w ust. 2 pkt 3 i 4, wykonywany jest nadzór skonsolidowany na zasadach określonych w rozdziale 11b ustawy – Prawo bankowe oraz nadzór uzupełniający na zasadach określonych w ustawie z dnia 15 kwietnia 2005 r. o nadzorze uzupełniającym nad instytucjami kredytowymi, zakładami ubezpieczeń i firmami inwestycyjnymi wchodzącymi w skład konglomeratu finansowego (Dz. U. Nr 83, poz. 719 z późn. zm.⁴), zwanej dalej „ustawą o nadzorze uzupełniającym”.”;

2) w § 3 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 3.1. W zakresie niezbędnym do wydania przez Komisję zezwoleń, o których mowa w art. 30a ustawy – Prawo bankowe, GINB dokonuje oceny sytuacji prawnej i finansowej założycieli banku. Ocena dokonywana jest na podstawie dokumentów i informacji, o których mowa w § 6 pkt 1 i 2 uchwały Nr 1/2002 Komisji Nadzoru Bankowego z dnia 10 stycznia 2002 r. w sprawie wykazu dokumentów załączanych do

wnioseków do Komisji Nadzoru Bankowego w sprawach o wydanie zezwolenia na utworzenie banku, o wyrażenie zgody na powołanie członków zarządu banku oraz do informacji o składzie zarządu przedstawianej Komisji Nadzoru Bankowego przez radę nadzorczą banku (Dz. Urz. NBP Nr 1, poz. 1 oraz z 2007 r. Nr 3, poz. 10), z zastrzeżeniem wyjątków przewidzianych w § 6 pkt 3 wskazanej uchwały.”;

3) w § 4 w ust. 2 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) informację o sposobie opłacenia akcji, a jeżeli wniesiony ma być wkład niepieniężny – również informację o rodzaju i wartości tego wkładu oraz dane umożliwiające stwierdzenie, że spełnia on wymogi określone w art. 30 ust. 2 i 5 ustawy – Prawo bankowe; jeżeli zmiana statutu dotyczy wysokości kapitału zakładowego GINB bada również czy w wyniku objęcia przez akcjonariuszy akcji nowej emisji nie zostały przekroczone granice, o których mowa w art. 25 ust. 1 ustawy – Prawo bankowe.”;

4) w § 6 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. W celu dokonania ustaleń, o których mowa w ust. 1, GINB analizuje w szczególności przedstawione przez założycieli dokumenty określające sytuację prawną obiektu, sposób jego pozyskania oraz opinię podmiotu posiadającego uprawnienia, o których mowa w art. 27 ust. 1 i art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia (Dz. U. z 2005 r. Nr 145, poz. 1221 z późn. zm.⁵) stwierdzającą możliwość wykorzystania lub zaadaptowania obiektu na cele bankowe.”;

5) w § 7:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 7.1. W zakresie niezbędnym do wydania przez Komisję decyzji, GINB dokonuje oceny, czy kandydaci przewidziani do pełnienia w banku funkcji prezesa lub członka zarządu spełniają wymagania, o których mowa w art. 22b i art. 30 ustawy – Prawo bankowe. GINB analizuje przedstawione przez wnioskodawców dokumenty i informacje, o których mowa w uchwale wskazanej w § 3 ust. 1.”,

¹ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 167, poz. 1398, z 2006 r. Nr 157, poz. 1119 oraz z 2007 r. Nr 25, poz. 162.

² Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 126, poz. 1070, Nr 141, poz. 1178, Nr 144, poz. 1208, Nr 153, poz. 1271, Nr 169, poz. 1385 i 1387 i Nr 241, poz. 2074, z 2003 r. Nr 50, poz. 424, Nr 60, poz. 535, Nr 65, poz. 594, Nr 228, poz. 2260 i Nr 229, poz. 2276, z 2004 r. Nr 64, poz. 594, Nr 68, poz. 623, Nr 91, poz. 870, Nr 96, poz. 959, Nr 121, poz. 1264, Nr 146, poz. 1546 i Nr 173, poz. 1808, z 2005 r. Nr 83, poz. 719, Nr 85, poz. 727, Nr 161, poz. 1398 i Nr 183, poz. 1538, z 2006 r. Nr 104, poz. 708, Nr 157, poz. 1119, Nr 190, poz. 1401 i Nr 245, poz. 1775 oraz z 2007 r. Nr 42, poz. 272.

³ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 91, poz. 870 i Nr 96, poz. 959 oraz z 2006 r. Nr 157, poz. 1119.

⁴ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 157, poz. 1119.

⁵ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 90, poz. 757 oraz z 2006 r. Nr 104, poz. 708.

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. GINB ponadto bada, czy co najmniej 2 osoby przewidziane do objęcia w banku funkcji członków zarządu, w tym prezes zarządu banku, posiadają wykształcenie i doświadczenie niezbędne do kierowania danym bankiem, w szczególności, czy mają odpowiedni staż pracy w bankowości lub innych instytucjach finansowych oraz czy władają językiem polskim i posiadają dobrą znajomość polskiego systemu bankowego.”;

6) w § 8 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 8.1. W zakresie niezbędnym do wydania przez Komisję decyzji w rozumieniu art. 27 ust. 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o listach zastawnych i bankach hipotecznych (Dz. U. z 2003 r. Nr 99, poz. 919 z późn. zm.⁶), GINB dokonuje oceny, czy kandydaci ubiegający się o pełnienie w banku hipotecznym funkcji powiernika i jego zastępcy spełniają wymagania, o których mowa w art. 27 ust. 3 tej ustawy. Do dokonania oceny stosuje się odpowiednio przepisy § 7 ust. 1.”;

7) § 10 otrzymuje brzmienie:

„§ 10. W zakresie niezbędnym dla wydania przez Komisję decyzji, GINB dokonuje oceny wniosku o wydanie zezwolenia na otwarcie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przedstawicielstwa banku zagranicznego lub instytucji kredytowej, w szczególności na podstawie uzyskanych od wnioskodawcy następujących dokumentów i informacji:

- 1) statutu banku zagranicznego oraz wyciągu z rejestru prowadzonego przez właściwe dla kraju pochodzenia banku zagranicznego władze sądowe lub administracyjne;
- 2) oświadczenia właściwych władz banku zagranicznego lub instytucji kredytowej o zamiarze otwarcia i prowadzenia przedstawicielstwa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 3) oświadczenia właściwych władz banku zagranicznego lub instytucji kredytowej, że w swojej działalności na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej będzie przestrzegać przepisów prawa polskiego, w szczególności, że:
 - a) przedstawicielstwo będzie prowadziło działalność wyłącznie w zakresie reklamy i promocji banku zagranicznego lub instytucji kredytowej, w granicach ustalonych w zezwoleniu,
 - b) przedstawicielstwo nie będzie zaciągać zobowiązań nie dotyczących jego funkcjonowania,
 - c) przedstawicielstwo nie będzie świadczyć jakichkolwiek czynności w interesie innego podmiotu niż reprezentowany bank zagraniczny lub instytucja kredytowa;
- 4) życiorysu zawodowego kandydata do pełnienia funkcji przedstawiciela banku zagranicznego,

5) raportu rocznego banku zagranicznego za ostatni rok,

6) pełnomocnictwa udzielonego przez bank zagraniczny lub instytucję kredytową osobie upoważnionej do reprezentowania banku zagranicznego lub instytucji kredytowej w sprawie otwarcia przedstawicielstwa.”;

8) w § 13 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 13.1. W zakresie niezbędnym do wydania przez Komisję zgody, o której mowa w art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających (Dz. U. Nr 119, poz. 1252 z późn. zm.⁷), GINB analizuje uzyskane od wnioskodawcy:

- 1) aktualny odpis z Krajowego Rejestru Sądowego,
- 2) aktualny statut banku poświadczony zgodnie z odrębnymi przepisami,
- 3) opinię rady zrzeszenia, do którego należy bank, dotyczącą planowanego rozszerzenia zakresu działalności banku,
- 4) plan określający strategię działania banku na rozszerzonym terenie.”;

9) w § 13d pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) analizuje, czy działalność określona w zawiadomieniu obejmuje czynności, o których mowa w art. 48j ustawy – Prawo bankowe oraz w Załączniku Nr I do dyrektywy 2006/48/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności przez instytucje kredytowe (Dz. U. UE. L. 06.177.1).”;

10) § 14 otrzymuje brzmienie:

„§ 14.1. GINB opracowuje, zgodnie z przepisami dotyczącymi działalności legislacyjnej w Narodowym Banku Polskim, projekty aktów prawnych Komisji określających zasady działania banków, zapewniające bezpieczeństwo środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych (regulacje ostrożnościowe), w szczególności określające:

- 1) inne pomniejszenia funduszy podstawowych, ich wysokości, zakres i warunki pomniejszenia o nie funduszy podstawowych banku, inne pozycje bilansu banku zaliczane do funduszy uzupełniających, ich wysokość, zakres i warunki ich zaliczania do funduszy uzupełniających banku, pomniejszenia funduszy uzupełniających, ich wysokości, zakres i warunki pomniejszenia o nie funduszy uzupełniających banku oraz zakres i sposób uwzględniania działania banków w holdingach przy określaniu sposobu obliczania funduszy własnych;
- 2) zakres i szczegółowe zasady wyznaczania wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka, w tym zakres i warunki stosowa-

⁶ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 184, poz. 1539 i Nr 249, poz. 2104 oraz z 2006 r. Nr 157, poz. 1119.

⁷ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 111, poz. 1195, z 2002 r. Nr 141, poz. 1178 i Nr 216, poz. 1824, z 2003 r. Nr 137, poz. 1303 i Nr 228, poz. 2260, z 2004 r. Nr 91, poz. 870 oraz z 2006 r. Nr 157, poz. 1119.

- nia metod statystycznych oraz zakres informacji załączanych do wniosków o wydanie zgody na ich stosowanie, zasady i warunki uwzględniania umów przelewu wierzytelności, umów o subpartycypację, umów o kredytowy instrument pochodny oraz innych umów niż umowy przelewu wierzytelności i umowy o subpartycypację, na potrzeby wyznaczania wymogów kapitałowych, warunki, zakres i sposób korzystania z ocen nadawanych przez zewnętrzne instytucje oceny wiarygodności kredytowej oraz agencje kredytów eksportowych, sposób i szczegółowe zasady obliczania współczynnika wypłacalności banku, zakres i sposób uwzględniania działania banków w holdingach w obliczaniu wymogów kapitałowych i współczynnika wypłacalności oraz określenie dodatkowych pozycji bilansu banku ujmowanych łącznie z funduszami własnymi w rachunku adekwatności kapitałowej oraz zakres, sposób i warunki ich wyznaczania;
- 3) szczegółowe zasady i warunki uwzględniania zaangażowań przy ustalaniu przestrzegania limitu koncentracji zaangażowań i limitu dużych zaangażowań, zaangażowania wobec których nie stosuje się przepisów dotyczących limitów koncentracji zaangażowań i dużych zaangażowań oraz warunki jakie muszą one spełniać, zaangażowania, wobec których wymagane jest uzyskanie zgody Komisji na niestosowanie przepisów dotyczących limitów koncentracji zaangażowań i dużych zaangażowań oraz zakres i sposób uwzględniania działania banków w holdingach w obliczaniu limitów koncentracji zaangażowań;
 - 4) szczegółowe zasady funkcjonowania systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz szczegółowe warunki szacowania przez banki kapitału wewnętrznego i dokonywania przeglądów procesu szacowania i utrzymywania kapitału wewnętrznego.
 2. Projekty aktów prawnych, o których mowa w ust. 1, opracowywane są z uwzględnieniem szczegółowych analiz mających na celu identyfikację ryzyka związanego z działalnością banków, a także:
 - 1) zaleceń i regulacji ostrożnościowych dotyczących funkcjonowania banków zawartych w dyrektywach Unii Europejskiej, zaleceniach Bazylejskiego Komitetu do spraw Nadzoru Bankowego, w regulacjach opracowanych przez organy nadzoru innych państw oraz wytycznych i dokumentach konsultacyjnych Komitetu Europejskich Nadzorców Bankowych;
 - 2) informacji uzyskiwanych w wyniku inspekcji w bankach i analiz prowadzonych w ramach nadzoru analitycznego, a także otrzymywanych za pośrednictwem Związku Banków Polskich, Komisji Nadzoru Finansowego, Bankowego Funduszu Gwarancyjnego oraz innych instytucji;
 - 3) działania banków w holdingach, o których mowa w art. 141f ust. 1 ustawy – Prawo bankowe;
 - 4) działania banków w konglomeratach finansowych, o których mowa w art. 4 ustawy o nadzorze uzupełniającym.”;
- 11) § 14b otrzymuje brzmienie:

„§14b. GINB współpracuje i prowadzi wymianę informacji z właściwymi władzami nadzorczymi w zakresie wykonywania nadzoru skonsolidowanego, nadzoru uzupełniającego, nadzoru nad oddziałami i przedstawicielstwami banków zagranicznych działającymi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, nadzoru nad oddziałami i przedstawicielstwami banków krajowych działającymi na terytorium państw goszczących i za granicą oraz nadzoru nad oddziałami i przedstawicielstwami instytucji kredytowych działającymi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a także w zakresie działalności transgranicznej.”;
 - 12) § 14c otrzymuje brzmienie:

„§ 14c.1. GINB przeprowadza badanie i ocenę nadzorczą.

 2. Badanie i ocena nadzorczą dotyczy wielkości ryzyka, na jakie narażony jest bank, jakości procesu zarządzania ryzykiem, poziomu kapitału pokrywającego ryzyko wynikające z działalności banku oraz zgodności z przepisami prawa regulującymi działalność banków, statutem i decyzją o wydaniu zezwolenia na utworzenie banku.
 3. Przy badaniu i ocenie nadzorczej uwzględnia się w szczególności:
 - 1) profil ryzyka banku;
 - 2) wyniki testów warunków skrajnych;
 - 3) stopień narażenia banku na ryzyko koncentracji zaangażowań, w tym dużych zaangażowań;
 - 4) stopień narażenia banku na ryzyko związane ze zmianą stóp procentowych, w tym ustalenie, czy nagła i nieoczekiwana zmiana poziomu stóp procentowych o 200 punktów bazowych spowoduje zmniejszenie wartości ekonomicznej banku o ponad 20% funduszy własnych;
 - 5) ryzyko utraty płynności;
 - 6) wpływ efektu dywersyfikacji ryzyka;
 - 7) prawidłowość aktualizacji wartości instrumentów finansowych zaliczanych do portfela handlowego;
 - 8) dopasowanie i sposób zastosowania zasad i procedur wprowadzonych przez bank w celu zarządzania ryzykiem rezydualnym związanym z użyciem uznanych technik ograniczania ryzyka kredytowego;
 - 9) proces zarządzania ryzykiem wynikającym z działalności banku, w tym metody identyfikacji, pomiaru, monitorowania i kontroli ryzyka oraz narzędzia jego ograniczania;
 - 10) adekwatność funduszy własnych banku w stosunku do należności, które zostały poddane sekurytyzacji, ze względu na istotę ekonomiczną

transakcji i stopień zrealizowanego transferu ryzyka;

- 11) adekwatność kapitału wynikającego z wymogów kapitałowych w stosunku do ryzyka wynikającego z działalności banku;
- 12) proces szacowania i utrzymywania kapitału wewnętrznego w odniesieniu do profilu ryzyka banku;
- 13) zgodność działania banku z przepisami prawa regulującymi działalność banków, statutem i decyzją o wydaniu zezwolenia na utworzenie banku;
- 14) prawidłowość zakresu i sposobu ogłaszania przez banki informacji o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczących adekwatności kapitałowej oraz zakresu informacji podlegających ogłaszaniu.

4. Badanie i ocena nadzorcza przeprowadzana jest co najmniej raz w roku. Przy ustalaniu zakresu i częstotliwości badania i oceny nadzorczej uwzględnia się zasadę proporcjonalności, w tym w szczególności:

- 1) znaczenie i wielkość banku w systemie bankowym;
- 2) wyniki analiz sytuacji ekonomiczno – finansowej;
- 3) ocenę banku w systemie oceny punktowej;
- 4) wyniki poprzedniego badania i oceny nadzorczej.

5. GINB informuje banki o wynikach badania i oceny nadzorczej. Ocena banku uwarunkowana jest skalą zidentyfikowanych problemów oraz stopniem złożoności działalności banku.

6. W przypadku stwierdzenia istotnych nieprawidłowości Komisja podejmuje niezbędne działania nadzorcze, zgodnie z art. 138 i 138a ustawy – Prawo bankowe.”;

- 13) po § 14c dodaje się § 14d i 14e w brzmieniu:

„§ 14d. Badanie i ocena nadzorcza mogą być realizowane w szczególności poprzez:

- 1) nadzór analityczny;
- 2) czynności kontrolne, określone w § 19 ust. 1 pkt 2 i 3;
- 3) wizytę nadzorczą.

14e. GINB opracowuje metodyki badania i analizy działalności banków, zgodne z obowiązującymi przepisami prawa i najlepszą praktyką bankową.”;

- 14) § 15 otrzymuje brzmienie:

„§ 15.1. W ramach nadzoru analitycznego, GINB analizuje dane przekazywane przez banki i monitoruje na tej podstawie:

- 1) powiązania banków z podmiotami zależnymi;
- 2) sytuację ekonomiczną poszczególnych banków, ich podmiotów zależnych oraz kondycję systemu bankowego;

3) przestrzeganie przez banki podlegające nadzorni skonsolidowanemu regulacji ostrożnościowych na bazie skonsolidowanej;

4) przestrzeganie przez banki podlegające nadzorni uzupełniającemu regulacji ostrożnościowych w tym zakresie;

5) poszczególne rodzaje ryzyka związane z działalnością bankową;

6) przestrzeganie przez banki przepisów dotyczących w szczególności:

- a) koncentracji wierzytelności banku, o których mowa w art. 71 ustawy – Prawo bankowe,
- b) kredytów, pożyczek pieniężnych, gwarancji bankowych lub poręczeń udzielonych członkom organów banku lub osobom zajmującym kierownicze stanowiska w banku, o których mowa w art. 79a ustawy – Prawo bankowe,

c) tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków (rezerw celowych) i odpisów z tytułu utraty wartości,

d) adekwatności kapitałowej, w tym:

- współczynnika wypłacalności,
- wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka oraz wymogów kapitałowych z tytułu przekroczenia limitów i naruszenia innych norm określonych przepisami regulującymi działalność banków,
- procesu szacowania i utrzymywania kapitału wewnętrznego,

e) znajdujących się w obrocie hipotecznych listów zastawnych;

7) zmiany zachodzące w strukturze własnościowej banków oraz procesy konsolidacji w sektorze bankowym.”;

- 15) § 15a otrzymuje brzmienie:

„§15a. GINB analizuje także dane przekazywane przez podmioty dominujące w stosunku do banków i inne podmioty działające w tym samym, co bank holdingu oraz przez podmiot wiodący w konglomeracie finansowym, o którym mowa w art. 4 ust. 5 ustawy o nadzorze uzupełniającym.”;

- 16) § 16 otrzymuje brzmienie:

„§ 16. Wykonywanie nadzoru o charakterze analitycznym obejmuje również:

- 1) sporządzanie okresowych analiz sytuacji ekonomicznej nadzorowanych banków oraz oddziałów instytucji kredytowych i oddziałów banków zagranicznych w zakresie kompetencji państwa goszczącego;
- 2) sporządzanie okresowych analiz skonsolidowanych sprawozdań banków;
- 3) monitorowanie wykonania zaleceń Komisji kierowanych do banków;

- 4) rozpatrywanie zawiadomień powierników działających przy bankach hipotecznych o przypadkach niewykonania przez bank ich zaleceń.”;
- 17) w § 17 pkt. 1 i 2 otrzymują brzmienie:
- „1) strategię banku, system zarządzania ryzykiem, system kontroli wewnętrznej, raporty audytu wewnętrznego, roczne raporty zarządu banku dla rady nadzorczej,
- 2) dane przekazywane przez banki do Narodowego Banku Polskiego zgodnie z odrębnymi przepisami.”;
- 18) § 18 otrzymuje brzmienie:
- „§ 18.1. GINB przygotowuje wyniki analiz sektora bankowego w formie:
- 1) kwartalnej kompleksowej oceny sytuacji ekonomicznej sektora bankowego;
- 2) rocznej oceny wpływu polityki pieniężnej, podatkowej i nadzorczej na rozwój banków.
2. Nie rzadziej niż raz w roku GINB przygotowuje wyniki analiz w postaci oceny sytuacji ekonomicznej banku i jego ryzyka. Wyniki analiz GINB może przygotowywać częściej kierując się zasadą proporcjonalności, odnoszącą się w szczególności do skali ryzyka banku i jego wpływu na stabilność systemu bankowego.
3. Przy opracowywaniu informacji i ocen, o których mowa w ust. 1, GINB może wykorzystywać w szczególności opracowania Narodowego Banku Polskiego, publikacje Głównego Urzędu Statystycznego oraz Komisji Nadzoru Finansowego.”;
- 19) § 20 otrzymuje brzmienie:
- „§ 20.1. Czynności kontrolne wykonują, będący pracownikami GINB, inspektorzy nadzoru bankowego, zwani dalej „inspektorami”.
2. Czynności kontrolne wykonywane są w zespołach co najmniej dwuosobowych. Zespół inspekcyjny tworzą inspektorzy upoważnieni do przeprowadzenia czynności kontrolnych oraz kandydaci na inspektorów odbywający praktyki zawodowe. W skład zespołu inspekcyjnego wchodzi co najmniej jeden inspektor. W skład zespołu inspekcyjnego mogą wchodzić także osoby upoważnione uchwałą, o której mowa w art. 105 ust. 1 pkt 2 lit. a ustawy – Prawo bankowe.
3. Pracami zespołu inspekcyjnego kieruje wyznaczony w tym celu inspektor, zwany dalej „kierującym inspekcją”. Proces inspekcji, za wyjątkiem inspekcji mających na celu kontrolę wypełniania obowiązków w zakresie przeciwdziałania wprowadzaniu do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł oraz przeciwdziałania finansowaniu terroryzmu objętych przepisami ustawy z dnia 16 listopada 2000 r. o przeciwdziałaniu wprowadzaniu do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł oraz o przeciwdziałaniu finansowania terroryzmu (Dz. U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1505 z późn. zm.⁸), zwanej dalej „ustawą o przeciwdziałaniu”, nadzoruje Terenowy Koordynator Inspekcji.
- 20) § 21 otrzymuje brzmienie:
- „§ 21. Dokumentami upoważniającymi do wykonywania czynności kontrolnych i wizyt nadzorczych są:
- 1) upoważnienie wydane przez Generalnego Inspektora Nadzoru Bankowego, według wzoru określonego w załączniku do uchwały;
- 2) legitymacja służbowa.”;
- 21) w § 22 ust. 1 otrzymuje brzmienie:
- „§ 22.1. Inspektor upoważniony do wykonywania czynności kontrolnych lub przeprowadzania wizyty nadzorczej podlega wyłączeniu od udziału w tych czynnościach, jeżeli ich wyniki mogą wpływać na jego prawa lub obowiązki albo na prawa lub obowiązki jego małżonka, krewnych, powinowatych bądź osób związanych z nim z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli oraz osób, z którymi pozostaje w bliskich stosunkach.”;
- 22) w § 24 ust. 1 otrzymuje brzmienie:
- „§ 24.1. Zespół inspekcyjny powinien badać dokumenty źródłowe w pomieszczeniach banku. W uzasadnionych przypadkach badanie może odbyć się w siedzibie GINB, pod warunkiem pisemnego powiadomienia banku, które dokumenty źródłowe będą badane w siedzibie GINB.”;
- 23) w § 26 ust. 2 otrzymuje brzmienie:
- „2. W przypadku stwierdzenia podczas inspekcji przedstawicielstwa banku zagranicznego lub przedstawicielstwa instytucji kredytowej nieprawidłowości w jego działalności, w terminie 30 dni od dnia zakończenia inspekcji GINB wysyła wystąpienie poinspekcyjne wzywające do ich usunięcia.”;
- 24) § 27 otrzymuje brzmienie:
- „§ 27.1. Celem inspekcji w banku w szczególności jest:
- 1) ocena procesu zarządzania ryzykami;
- 2) weryfikacja danych, w szczególności przekazywanych przez banki do Narodowego Banku Polskiego;
- 3) ocena zgodności działalności banków z przepisami ustawy – Prawo bankowe, ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o Narodowym Banku Polskim (Dz. U. z 2005 r. Nr 1 poz. 2 z późn. zm.¹), statutem oraz decyzją o wydaniu zezwolenia na utworzenie banku;
- 4) ocena realizacji zaleceń Komisji;
- 5) dokonanie inwentaryzacji dokumentów w związku z realizacją czynności kontrolnych związanych z zawieszeniem działalności banku.

⁸ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 62, poz. 577, Nr 96, poz. 959 i Nr 116, poz. 1203, z 2005 r. Nr 183, poz. 1538 oraz z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i poz. 711 i Nr 157, poz. 1119.

2. Inspekcje mają charakter problemowy lub kompleksowy. Inspekcje problemowe dotyczą wybranych obszarów działalności banku. Inspekcje kompleksowe dotyczą całokształtu sytuacji ekonomiczno – finansowej banku.

3. Inspekcje kompleksowe obejmują w szczególności badanie:

- 1) jakości aktywów;
- 2) płynności;
- 3) ryzyka stopy procentowej, w tym ryzyka wynikającego z portfela bankowego;
- 4) ryzyka operacji walutowych;
- 5) wyniku finansowego;
- 6) kapitału, w tym procesu szacowania i utrzymywania kapitału wewnętrznego;
- 7) ryzyka operacyjnego;
- 8) systemu zarządzania i systemu kontroli wewnętrznej oraz przestrzegania przepisów regulujących działalność banków, statutów i warunków określonych w zezwoleniu na utworzenie banku.

4. W wyniku inspekcji kompleksowej bankowi jest nadawana ocena w systemie oceny punktowej.”;

25) § 29 otrzymuje brzmienie:

„§ 29.1. Z przeprowadzonej inspekcji sporządzany jest protokół. Protokół z inspekcji kompleksowej zawiera ogólną ocenę sytuacji ekonomiczno – finansowej banku oraz oceny poszczególnych badanych obszarów, o których mowa w § 27 ust. 3. Ocena może być także nadawana w przypadku inspekcji problemowej obejmującej jedno lub więcej zagadnień wymienionych w § 27 ust. 3.

2. Protokół zawiera ponadto:

- 1) nazwę jednostki, w której przeprowadzono inspekcję i jej adres;
- 2) imię, nazwisko i stanowisko służbowe kierującego inspekcją;
- 3) datę rozpoczęcia i zakończenia inspekcji z wymienieniem ewentualnych przerw w trakcie jej trwania;
- 4) określenie zakresu podejmowanych czynności, daty, na jaką badane są dokumenty banku oraz okresu objętego kontrolą;
- 5) imię i nazwisko kierującego jednostką kontrolowaną, a w miarę potrzeby także osób kierujących komórkami organizacyjnymi oraz datę objęcia przez nich stanowisk;
- 6) wyszczególnienie załączników stanowiących część składową protokołu;
- 7) dane o liczbie egzemplarzy sporządzonego protokołu wraz z załącznikami oraz informację o doręczeniu jednego egzemplarza kierującemu jednostką kontrolowaną, w której przeprowadzono inspekcję;

8) informacje o stanowisku zarządu banku i kierownictwa jednostki kontrolowanej do ustaleń zawartych w protokole z inspekcji;

9) zastrzeżenie, że protokół służy tylko do użytku wewnętrznego;

10) datę i miejsce podpisania protokołu;

11) inne elementy niezbędne do oceny sytuacji ekonomiczno – finansowej banku.

3. Z przeprowadzonej inspekcji sporządzana jest dokumentacja robocza. Dokumentacja robocza zawiera informacje uzasadniające ustalenia inspekcji przedstawione w protokole z inspekcji.

4. Protokół sporządza się w terminie 30 dni od dnia zakończenia inspekcji i przeznacza dla:

- 1) zarządu banku i kierownictwa jednostki kontrolowanej;
- 2) rady nadzorczej – w przypadku inspekcji kompleksowej;
- 3) GINB.

5. Protokół podpisują kierujący inspekcją oraz:

- 1) w centrali banku – dwaj członkowie zarządu;
- 2) w jednostce organizacyjnej banku – dwie osoby spośród osób uprawnionych do składania oświadczeń woli w imieniu tej jednostki;
- 3) w oddziale banku zagranicznego – dyrektor oddziału.

6. Termin na podpisanie protokołu wynosi:

- 1) 7 dni w jednostkach organizacyjnych banku w ramach inspekcji kompleksowej lub problemowej licząc od dnia przedłożenia do podpisu;
- 2) 14 dni w centrali banku w ramach inspekcji kompleksowej, licząc od dnia przedłożenia do podpisu;
- 3) 7 dni w centrali banku w ramach inspekcji problemowej, licząc od dnia przedłożenia do podpisu.

7. Protokół może być przez bank:

- 1) podpisany bez zastrzeżeń;
- 2) podpisany z zastrzeżeniami;
- 3) niepodpisany.

8. W szczególnie uzasadnionych przypadkach kierujący inspekcją, na wniosek banku, może przedłużyć termin, o którym mowa w ust. 6, nie dłużej jednak niż odpowiednio o kolejne 7 i 14 dni.

9. Z przeprowadzonych czynności kontrolnych związanych z zawieszeniem działalności banku sporządza się oddzielne protokoły z każdej jednostki organizacyjnej banku. Protokoły te powinny być podpisane przez inspektora kierującego inspekcją oraz przez upoważnionego pracownika banku, bezpośrednio po zakończeniu inspekcji.

10. Po zakończeniu realizacji czynności kontrolnych związanych z zawieszeniem działalności banku, w terminie 7 dni, inspektorzy sporządzają pisemne sprawozdania.

11. Protokoły i sprawozdania z inspekcji w związku z realizacją czynności kontrolnych związanych z zawieszeniem działalności banku sporządzone są w 2 egzemplarzach, które pozostają w aktach GINB.

12. Protokoły z czynności kontrolnych związanych z zawieszeniem działalności banku sporządza się zgodnie z wymogami określonymi w ust. 2, z wyłączeniem pkt. 7, 8 i 11. Do protokołów z czynności kontrolnych związanych z zawieszeniem działalności banku nie stosuje się przepisów ust. 1 i ust. 4-8.”;

26) § 33 otrzymuje brzmienie:

„§ 33. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w banku, z przeprowadzonej inspekcji sporządza się projekt zaleceń poinspekcyjnych, który Generalny Inspektor Nadzoru Bankowego przedkłada do podpisania Przewodniczącemu Komisji.”;

27) w § 34 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 34.1. Zalecenia poinspekcyjne są przekazywane bankowi nie później niż w terminie 30 dni od daty doręczenia GINB podpisanego protokołu lub wyjaśnień dotyczących powodu jego nie podpisania.”;

28) § 35 otrzymuje brzmienie:

„§ 35.1. GINB przeprowadza postępowanie wyjaśniające.

2. Postępowanie wyjaśniające ma na celu zbadanie indywidualnej sprawy pojawiającej się w toku działania banku, oddziału i przedstawicielstwa banku zagranicznego lub oddziału i przedstawicielstwa instytucji kredytowej oraz instytucji pieniądza elektronicznego. Postępowanie wyjaśniające może mieć na celu aktualizację wyników badania i oceny nadzorczej.

3. Do postępowania wyjaśniającego przepisy uchwały stosuje się odpowiednio, z wyłączeniem § 29 – 32.

4. Z postępowania wyjaśniającego sporządza się notatkę służbową, którą podpisuje kierujący postępowaniem.

5. W przypadku, gdy ustalenia postępowania wyjaśniającego wskazują na potrzebę przeprowadzenia inspekcji, kierujący postępowaniem wyjaśniającym występuje ze stosownym wnioskiem do swojego przełożonego.”;

29) § 35a otrzymuje brzmienie:

„§ 35a. W przypadku uzyskania przez nadzór bankowy wiadomości o czynnie określonym w art. 138 ust. 3 i art. 141 ust. 2 ustawy – Prawo bankowe, GINB zawiadamia stronę o wszczęciu postępowania administracyjnego, zgodnie z art. 61 § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.⁹).”;

30) po § 35a dodaje się § 35b i 35c w brzmieniu:

„§ 35b. 1. GINB przeprowadza wizytę nadzorczą.

2. Wizyta nadzorcza ma na celu aktualizację wyników poprzedniego badania i oceny nadzorczej.

3. Wizytę nadzorczą przeprowadza zespół co najmniej dwuosobowy, w skład którego wchodzi co najmniej jeden inspektor oraz pracownik GINB, nie będący inspektorem. W skład zespołu mogą wchodzić osoby upoważnione uchwałą, o której mowa w art. 105 ust. 1 pkt 2 lit. a ustawy – Prawo bankowe.

4. Przed przystąpieniem do przeprowadzania wizyty nadzorczej członkowie zespołu okazują dokumenty, o których mowa w § 21. Przepisy § 22-25 stosuje się odpowiednio.

5. Z wizyty nadzorczej sporządzana jest notatka służbowa, która określa zakres oraz wnioski z badania.

6. Wizyta nadzorcza może być także przeprowadzona w przypadku postępowań dotyczących wydania przez Komisję zgody na stosowanie metod statystycznych, o których mowa w art. 128 ust. 3 i 10 ustawy – Prawo bankowe.

§ 35c. W stosunku do banków, które będą stosować podejście wskazane w § 14 ust. 1 uchwały nr 1/2007 Komisji Nadzoru Bankowego z dnia 13 marca 2007 r. w sprawie zakresu i szczegółowych zasad wyznaczania wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka, w tym zakresu i warunków stosowania metod statystycznych oraz zakresu informacji załączanych do wniosków o wydanie zgody na ich stosowanie, zasad i warunków uwzględniania umów przelewu wierzytelności, umów o subpartycypację, umów o kredytowy instrument pochodny oraz innych umów niż umowy przelewu wierzytelności i umowy o subpartycypację, na potrzeby wyznaczania wymogów kapitałowych, warunków, zakresu i sposobu korzystania z ocen nadawanych przez zewnętrzne instytucje oceny wiarygodności kredytowej oraz agencje kredytów eksportowych, sposobu i szczegółowych zasad obliczania współczynnika wypłacalności banku, zakresu i sposobu uwzględniania działania banków w holdingach w obliczaniu wymogów kapitałowych i współczynnika wypłacalności oraz określenia dodatkowych pozycji bilansu banku ujmowanych łącznie z funduszami własnymi w rachunku adekwatności kapitałowej oraz zakresu, sposobu i warunków ich wyznaczania (Dz. Urz. NBP Nr 2, poz. 3), zwanej dalej „uchwałą w sprawie adekwatności kapitałowej banków”, w zakresie ekspozycji objętych tym podejściem, badania i oceny nadzorczej nie przeprowadza się w okresie stosowania przez bank tego podejścia.”;

31) w § 36:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 36.1. GINB przeprowadza w bankach, oddziałach i przedstawicielstwach banków zagranicznych lub oddziałach i przedstawicielstwach insty-

⁹ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 49, poz. 509, z 2002 r. Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271 i Nr 169, poz. 1387, z 2003 r. Nr 130, poz. 1188 i Nr 170, poz. 1660, z 2004 r. Nr 162, poz. 1692 oraz z 2005 r. Nr 64 poz. 565, Nr 78, poz. 682 i Nr 181, poz. 1524.

tucji kredytowych oraz instytucjach pieniądza elektronicznego kontrolę wypełniania obowiązków w zakresie przeciwdziałania wprowadzaniu do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł oraz przeciwdziałania finansowaniu terroryzmu objętych przepisami ustawy o przeciwdziałaniu.”;

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W przypadku, gdy informacja, o której mowa w ust. 2, zawiera informacje prawnie chronione, sporządza się ją w formie informacji niejawnej oznaczonej klauzulą „zastrzeżone”, w rozumieniu ustawy z dnia 22 stycznia 1999 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz. U. 2005 r. Nr 196, poz. 1631 z późn. zm.¹⁰).”;

32) w § 37:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 37.1. Z zastrzeżeniem ust. 2-7 do czynności kontrolnych wykonywanych:

- 1) w ramach nadzoru skonsolidowanego w podmiotach działających w holdingach, o których mowa w art. 141f ust. 1 ustawy – Prawo bankowe;
- 2) w ramach nadzoru uzupełniającego, w podmiotach wchodzących w skład konglomeratu finansowego, o którym mowa w art. 4 ustawy o nadzorze uzupełniającym;
- 3) w przedsiębiorstwach pomocniczych usług bankowych świadczących usługi na rzecz przedsiębiorstw działających w tych holdingach;
- 4) w podmiotach, które stale lub okresowo wykonują czynności, o których mowa w art. 6a ust. 1 ustawy – Prawo bankowe;
- 5) w instytucjach pieniądza elektronicznego oraz w oddziałach zagranicznych instytucji pieniądza elektronicznego

stosuje się odpowiednio przepisy uchwały, z wyłączeniem § 19 pkt 1.”,

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Protokół sporządza się w terminie 14 dni od dnia zakończenia czynności kontrolnych i przekazuje się:

- 1) kierownictwu jednostki kontrolowanej;
- 2) bankowi, w którym przeprowadzane są czynności kontrolne w ramach nadzoru skonsolidowanego lub uzupełniającego;
- 3) GINB.”;

33) po § 37 dodaje się § 37a - 37l w brzmieniu:

„§ 37a. 1. W celu określenia przez Komisję, w drodze uchwały, uznanych zewnętrznych instytucji oceny wiarygodności kredytowej w zakresie nadawanych przez nie ocen wiarygodności kredytowej,

zgodnie z art. 128 ust. 6 pkt 5 i 6 ustawy – Prawo bankowe, zwanej dalej „uchwałą w sprawie uznania”, GINB gromadzi i analizuje informacje dotyczące zewnętrznej instytucji oceny wiarygodności kredytowej, zwanej dalej instytucją oceny kredytowej oraz metodologii stosowanej przez tę instytucję w procesie nadawania ocen kredytowych, uzyskane na podstawie art. 128 ust. 5 ustawy – Prawo bankowe oraz we własnym zakresie z ogólnodostępnych źródeł:

- 1) od banku zamierzającego wykorzystywać oceny wiarygodności kredytowej, o których mowa w § 6 ust. 2 pkt 1 lit. a uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków nadawane przez określoną instytucję oceny kredytowej;
- 2) od instytucji oceny kredytowej.

2. GINB gromadzi i analizuje informacje w celu, o którym mowa w ust. 1, w przypadku, gdy zamiar wykorzystywania ocen określonej instytucji oceny kredytowej zgłosi co najmniej jeden bank.

§ 37b. W celu, o którym mowa w § 37a, GINB:

- 1) przeprowadza ocenę spełniania wymogów, o których mowa w § 37c;
- 2) określa powiązania, o których mowa w § 37f.

§ 37c. Uznanie instytucji oceny kredytowej, o którym mowa w § 37a obejmuje uznanie instytucji oceny kredytowej w zakresie wykorzystywania nadawanych przez nią ocen wiarygodności kredytowej do celów obliczania wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka kredytowego:

- 1) z wyłączeniem pozycji z tytułu sekurytyzacji, po stwierdzeniu, że uwzględniając kryteria określone w § 37i, stosowana przez instytucję oceny kredytowej metodologia oceny jest zgodna z wymogami obiektywności, niezależności, bieżącego przeglądu oraz przejrzystości i jawności, a opracowana za jej pomocą ocena wiarygodności kredytowej spełnia wymogi wiarygodności i akceptacji rynkowej oraz przejrzystości i jawności;
- 2) w zakresie pozycji z tytułu sekurytyzacji, po stwierdzeniu, że spełnione są warunki określone w pkt 1 i instytucja oceny kredytowej posiada odpowiednie doświadczenie w zakresie nadawania ocen pozycjom z tytułu sekurytyzacji, o czym świadczy stosowanie przez podmioty działające na rynku ocen nadawanych przez tę instytucję.

§ 37d. Komisja może przyjąć, bez przeprowadzenia badania, o którym mowa w § 37a, że instytucja oceny kredytowej jest uznana do celów określonych w § 37 c, jeżeli ta instytucja została uznana przez właściwe władze nadzorcze państwa członkowskiego do tych celów.

§ 37e. GINB publikuje na stronie internetowej Narodowego Banku Polskiego uchwałą w sprawie uznania oraz informacje wyjaśniające procedurę uznania tej instytucji.

¹⁰ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i poz. 711, Nr 149 poz. 1078, Nr 218, poz. 1592 i Nr 220, poz. 1600.

§ 37f.1. W przypadku, o którym mowa w § 37c pkt 1, GINB dokonuje czynności określonych w § 37j, w zakresie niezbędnym do określenia przez Komisję powiązania ocen wiarygodności kredytowej ze stopniami jakości kredytowej, rozumiane jako przyporządkowanie ocen wiarygodności kredytowej instytucji oceny kredytowej do stopni jakości kredytowej, o których mowa w załączniku nr 4 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków.

2. W przypadku, o którym mowa w § 37c pkt 2 GINB dokonuje czynności określonych w § 37k, w zakresie niezbędnym do określenia przez Komisję powiązania ocen wiarygodności kredytowej ze stopniami jakości kredytowej, o których mowa w załączniku nr 18 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków.

§ 37g. Komisja może dokonać ustaleń, o których mowa w § 37f, bez dokonywania przez GINB czynności, o których mowa w tym przepisie, jeżeli ustaleń takich dokonały już właściwe władze nadzorcze państwa członkowskiego.

§ 37h. W zakresie niezbędnym do wydania uchwały w sprawie uznania, GINB uwzględnia oceny wiarygodności kredytowej dokonywane na zlecenie banków oraz dodatkowo oceny niezlecone, o ile:

- 1) spełnione są warunki określone w § 37c;
- 2) z posiadanych przez GINB informacji wynika, że niezlecone oceny wiarygodności kredytowej, nadawane przez instytucję oceny kredytowej nie są wykorzystywane do wywierania wpływu na oceniane podmioty w celu zlecenia nadania oceny wiarygodności kredytowej.

§ 37i.1. GINB dokonuje analizy, czy instytucja oceny kredytowej spełnia warunki określone w § 37c pkt 1 w zakresie metodologii działania oraz indywidualnych ocen wiarygodności kredytowej.

2. W ramach analizy, o której mowa w ust. 1, GINB dokonuje oceny metodologii stosowanej przez instytucję oceny kredytowej, uwzględniając spełnianie przez tę instytucję następujących kryteriów:

- 1) w zakresie kryterium obiektywności GINB sprawdza, czy metodologia przyznawania ocen wiarygodności kredytowej jest odpowiednio rygorystyczna, systematyczna i ciągła oraz, czy podlega weryfikacji na podstawie dotychczasowych doświadczeń;
- 2) w zakresie kryterium niezależności GINB sprawdza, czy metodologia przyznawania ocen wiarygodności kredytowej jest wolna od zewnętrznych wpływów i ograniczeń politycznych oraz nacisków ekonomicznych, które mogłyby wpłynąć na ocenę wiarygodności kredytowej, przy czym GINB dokonując sprawdzenia oceny może w szczególności brać pod uwagę:
 - a) strukturę własnościową i organizacyjną instytucji oceny kredytowej,
 - b) dokumentację opisującą sytuację finansową instytucji oceny kredytowej,

- c) kadre pracowniczą i wiedzę specjalistyczną, którymi dysponuje instytucja oceny kredytowej,

- d) ład korporacyjny instytucji oceny kredytowej;

3) w zakresie kryterium bieżącego przeglądu:

- a) GINB sprawdza czy oceny wiarygodności kredytowej przyznawane przez instytucję oceny kredytowej podlegają, po każdym istotnym zdarzeniu kredytowym, nie rzadziej niż raz w roku, przeglądowi, a także uwzględniają zmianę warunków finansowych,

- b) przed uznaniem instytucji oceny kredytowej GINB sprawdza, czy metodologie oceny dotyczące poszczególnych segmentów rynku są zgodne z następującymi standardami:

- weryfikacja historyczna obejmuje okres co najmniej jednego roku,

- informacja dotycząca regularności przeprowadzania przeglądu przez tę instytucję jest dostępna GINB,

- informacja na temat zakresu kontaktów instytucji oceny kredytowej z osobami zajmującymi stanowiska kierownicze w ocenianych przez nią podmiotach jest dostępna GINB,

- c) GINB podejmuje działania konieczne do uzyskiwania od instytucji oceny kredytowej bieżących informacji o wszelkich istotnych zmianach dotyczących wykorzystywanych przez nią metodologii przyznawania ocen wiarygodności kredytowej;

4) w zakresie kryterium przejrzystości i jawności GINB sprawdza, czy metodologia stosowana przez instytucję oceny kredytowej przy nadawaniu ocen wiarygodności kredytowej zostały udostępnione w celu umożliwienia wszystkim potencjalnym użytkownikom stwierdzenia jej prawdziwości.

3. W ramach analizy, o której mowa w ust. 1, GINB weryfikując indywidualne oceny kredytowe może brać pod uwagę:

- 1) w zakresie kryterium wiarygodności i akceptacji rynkowej uznanie wiarygodności i rzetelności tych ocen przez wykorzystujące je podmioty, poprzez:

- a) udział instytucji oceny kredytowej w rynku,

- b) dochód instytucji oceny kredytowej oraz dokumentację opisującą jej sytuację finansową,

- c) istnienie wyceny rynkowej dokonywanej na podstawie tych ocen,

- d) ustalenie, czy przynajmniej dwa banki wykorzystują indywidualne oceny wiarygodności kredytowej nadane przez tę instytucję przy emisji instrumentów dłużnych lub ocenie ryzyka kredytowego;

2) w zakresie kryterium przejrzystości i jawności istnienie równego dostępu do ocen przynajmniej

dla banków krajowych i instytucji kredytowych, które mają uzasadniony interes w poznaniu tych ocen.

§ 37j.1. W zakresie niezbędnym do wydania uchwały w sprawie uznania w celu dokonania rozróżnienia między względnymi stopniami ryzyka wyrażonymi w każdej ocenie wiarygodności kredytowej i wskazania powiązania tych ocen ze stopniami jakości kredytowej, o którym mowa w § 37f ust. 1, GINB:

- 1) bierze pod uwagę następujące czynniki:
 - a) ilościowe rozumiane jako długoterminowy współczynnik niewykonania zobowiązań związany ze wszystkimi pozycjami, którym przypisano tę samą ocenę wiarygodności kredytowej, przy czym w przypadku instytucji oceny kredytowej, których okres działalności jest krótki lub które posiadają niewielką bazę danych dotyczących niewykonanych zobowiązań, GINB analizuje uzyskane prognozy długoterminowego współczynnika niewykonania zobowiązań związanego z pozycjami, którym przypisano tę samą ocenę wiarygodności kredytowej,
 - b) jakościowe rozumiane jako grupa emitentów objęta ocenami danej instytucji, zakres ocen, znaczenie każdej z ocen oraz przyjęte przez instytucję oceny kredytowej definicje niewykonania zobowiązania;
- 2) porównuje współczynniki niewykonania zobowiązań według poszczególnych ocen wiarygodności kredytowej instytucji oceny kredytowej, zestawia współczynniki z wzorcem opracowanym na podstawie współczynników niewykonania zobowiązań według innych instytucji oceny kredytowej obliczonych dla grupy emitentów, która reprezentuje równoważny poziom ryzyka kredytowego;
- 3) w zakresie niezbędnym do wydania uchwały w sprawie uznania przyjmuje, że ocenie wiarygodności kredytowej odpowiada wyższy stopień jakości kredytowej w skali oceny wiarygodności kredytowej odpowiadający wyższej wadze ryzyka, jeżeli współczynniki niewykonania zobowiązań wskazane w ocenie wiarygodności kredytowej nadanej przez instytucję oceny kredytowej są znacząco i systematycznie wyższe od wzorca.

2. Jeżeli Komisja zwiększyła wagę ryzyka przypisaną konkretnej ocenie wiarygodności kredytowej instytucji oceny kredytowej, a instytucja ta wykaże, że współczynniki niewykonania zobowiązań wskazane w jej ocenie nie są już znacząco i systematycznie wyższe od wzorca, wówczas Komisja może zdecydować o przywróceniu takiej ocenie poprzedniego stopnia jakości kredytowej w skali oceny wiarygodności kredytowej.

§ 37k. W zakresie niezbędnym do wydania uchwały w sprawie uznania w celu dokonania rozróżnienia między względnymi stopniami ryzyka wyrażonymi w każdej ocenie wiarygodności kredytowej i wskazania powiązania ocen wiarygodności kredytowej ze stopniami jakości kredytowej, o którym mowa

w § 37f ust. 2, GINB analizuje współczynniki niewykonania zobowiązań lub stopy strat, zakres transakcji poddanych ocenie przez instytucję oceny kredytowej, znaczenie oceny wiarygodności kredytowej oraz konieczność uwzględnienia korekty powiązania w celu zapewnienia, aby różnym pozycjom z tytułu sekurytyzacji o takim samym poziomie ryzyka odpowiadała taka sama waga ryzyka.

§ 37l. GINB przeprowadza analizę, o której mowa w § 37a, na podstawie dotyczących instytucji oceny kredytowej:

- 1) informacji ogólnych odnoszących się do:
 - a) zastosowania ocen wiarygodności kredytowej instytucji oceny kredytowej w celu ustalania wag ryzyka w ramach metody standardowej,
 - b) zastosowania ocen wiarygodności kredytowej w celu ustalania wag ryzyka pozycji z tytułu sekurytyzacji,
 - c) zakresu nadawanych ocen wiarygodności kredytowej,
 - d) rodzaju nadawanych ocen wiarygodności kredytowej zleconych lub niezleconych, wraz z uzasadnieniem przyjętej w tym zakresie polityki,
 - e) wskazania właściwych władz, które prowadzą lub będą prowadziły procedurę uznawania instytucji oceny kredytowej w przypadku, gdy procedura uznawania przeprowadzana jest jednocześnie przez właściwą władzę państwa członkowskiego,
 - f) państw, w których instytucja prowadzi działalność;
- 2) prezentacji obejmującej:
 - a) opis struktury własnościowej i organizacyjnej instytucji, w szczególności informacje dotyczące:
 - właścicieli instytucji, w tym największych udziałowców lub akcjonariuszy,
 - najważniejszych podmiotów zależnych,
 - innych świadczonych usług,
 - b) liczbę pracowników zatrudnionych w pełnym wymiarze czasu pracy,
 - c) liczbę najważniejszych klientów lub subskrybentów instytucji oraz procent dochodów z nimi związanych,
 - d) dokumentację dotyczącą sytuacji finansowej instytucji, w tym sprawozdania finansowe z ostatnich trzech lat oraz prognozy na następne trzy lata (w przypadku instytucji sporządzających takie sprawozdania) albo list porządkujący (w zakresie wsparcia finansowego) od podmiotu dominującego,
 - e) informację czy instytucja stosuje się do norm postępowania podobnego do norm przyjętych na rynku lub zgodnego z zasadami dobrej praktyki stosowanymi w skali międzynarodowej;

- 3) informacji potrzebnych dla weryfikacji spełniania przez instytucję oceny kredytowej kryteriów określonych w § 37c, obejmujących:
- a) w zakresie metodologii, w celu sprawdzenia kryterium obiektywności:
- ogólny opis metodologii i procesów nadawania oceny wiarygodności kredytowej oraz opis sposobu ustalania, wdrażania oraz zmiany metodologii, w szczególności opis wdrożonych procesów, które gwarantują spójne zastosowanie metodologii oceny w przypadku wszystkich ocen wiarygodności kredytowej, w tym roli komitetów ratingowych oraz wytycznych ich działania, zakres informacji dostarczanej przez podmioty poddawane ocenie, dostępu do informacji niepodlegających ogłaszaniu dla uczestników rynku,
 - dla każdej grupy aktywów, w ramach której spójnie stosowana jest dana podstawowa metodologia ogólny opis ilościowych danych wejściowych, a w szczególności podstawowe zmienne, źródła danych, przyjęte założenia i stosowane techniki ilościowe, zakres informacji dostarczanej przez podmioty poddawane ocenie,
 - dla każdej grupy aktywów, w ramach której spójnie stosowana jest dana podstawowa metodologia, ogólny opis jakościowych danych wejściowych, w szczególności zakres oceny jakościowej,
 - podsumowanie najważniejszych różnic między podstawowymi metodologiami według obszarów geograficznych,
 - opis metodologii stosowanej w celu weryfikacji poprawności, spójności oraz zdolności rozróżniania systemów oceny, wraz z dokładnymi wynikami analizy oraz wynikającymi z niej wnioskami,
- b) w zakresie metodologii, w celu sprawdzenia kryterium niezależności:
- opis procedur mających na celu zagwarantowanie uczciwych i obiektywnych ocen wiarygodności kredytowej, w tym mechanizmy pozwalające instytucji identyfikować rzeczywiste lub potencjalne konflikty interesów, zapobiegać konfliktom interesów, właściwie reagować w przypadku powstania konfliktu interesów oraz eliminować konflikty interesów,
 - szczegółowy opis zabezpieczeń w sytuacji, gdy ocenie poddawani są udziałowcy lub akcjonariusze, podmioty zależne lub inne podmioty należące do grupy, w której działa instytucja oceny kredytowej,
 - informacje o istnieniu komórki audytu wewnętrznego lub innych środków gwarantujących skuteczne wdrażanie wewnętrznych procedur,
 - informacje o kwalifikacjach członków zespołów i komitetów ratingowych, w tym z zakresu wiedzy dotyczących metod ilościowych
- oraz doświadczenia w zakresie nadawania ocen wiarygodności kredytowej, jak też podnoszenia tych kwalifikacji poprzez odpowiednie programy szkoleń,
- opis najważniejszych elementów kodeksu postępowania instytucji oceny kredytowej,
 - informację czy polityka wynagradzania kadr zajmujących się oceną wiarygodności kredytowej nie wpływa na niezależność i obiektywizm sporządzania ocen wiarygodności kredytowej,
 - szczegółowy opis polityki instytucji w zakresie cen ocen wiarygodności kredytowej,
 - informacje czy członkowie kadr biorący udział w nadawaniu ocen wiarygodności kredytowej nie wchodzi z podmiotami poddawany ocenie w związku gospodarcze, które mogłyby przeszkodzić nadaniu niezależnych i wysokiej jakości ocen wiarygodności kredytowej,
- c) w zakresie metodologii, w celu sprawdzenia kryterium bieżącego przeglądu:
- ogólne informacje o przeglądach ocen wiarygodności kredytowej, zawierające w szczególności opis wdrożonego procesu, najważniejsze jego cechy, zakres, częstotliwość, informacje o zaangażowanych w ten proces pracownikach i zespołach, stosowanych środkach, podejściu, najważniejszych etapach procesu monitorowania, aktualizacji danych, branych pod uwagę informacjach od podmiotu poddawanego ocenie wiarygodności kredytowej, automatycznych systemach ostrzegania, mechanizmach, dzięki którym błędy systematyczne ocen wiarygodności kredytowej mogą powodować potencjalne zmiany metod oceny wiarygodności kredytowej,
 - podsumowanie wyniku przeprowadzonych przeglądów,
 - informację czy system weryfikacji historycznej funkcjonuje co najmniej od roku,
- d) w zakresie metodologii, w celu sprawdzenia kryterium przejrzystości i jawności:
- informację o ogłaszaniu metodologii stosowanej przy nadawaniu ocen wiarygodności kredytowych,
 - opis sposobów wykorzystywanych w celu upublicznienia metodologii oraz warunków dostępu do ocen wiarygodności kredytowej dla potencjalnych użytkowników,
 - opis polityki przejrzystości w odniesieniu do zleconych oraz niezleconych ocen wiarygodności kredytowej,
- e) w zakresie indywidualnych ocen wiarygodności kredytowej:
- w celu sprawdzenia kryterium wiarygodności i akceptacji rynkowej dane wykazujące, że rynek wykorzystuje oceny wiarygodności

- kredytowej nadane przez instytucję, w szczególności udział w rynku, liczba podmiotów, którym instytucja nadała ocenę, okres działalności instytucji na rynku, dochód z działalności w zakresie nadawania ocen wiarygodności kredytowej,
- w celu sprawdzenia kryterium przejrzystości i jawności ogólny opis procedur ogłaszania;
- 4) informacji niezbędnych dla powiązania ocen wiarygodności kredytowej ze stopniami jakości kredytowej, obejmujących:
- a) w zakresie ekspozycji innych niż pozycje z tytułu sekurytyzacji:
- informacje o przyjętej przez instytucję oceny kredytowej definicji niewykonania zobowiązania,
 - informacje o skumulowanej stopie niewykonania zobowiązania za trzyletni okres dla każdej kategorii oceny wiarygodności kredytowej (dostarczane następnie raz w roku w przypadku uznania instytucji oceny kredytowej) oraz co najmniej dwie najnowsze skumulowane stopy niewykonania zobowiązania, o ile są dostępne,
 - informacje o dziesięcioletniej średniej trzyletnich skumulowanych stóp niewykonania zobowiązania, przy czym jeżeli nie są one dostępne oszacowania instytucji oceny kredytowej o dziesięcioletniej średniej trzyletnich skumulowanych stóp niewykonania zobowiązania,
 - informacje o docelowym prawdopodobieństwie niewykonania zobowiązania dla każdej kategorii oceny wiarygodności kredytowej, o ile jest ono stosowane,
 - opis metodologii wykorzystywanej do obliczenia skumulowanych stóp niewykonania zobowiązania, w tym zasady doboru grupy (statyczna czy dynamiczna/korygowana), informacja o stosowanej definicji niewykonania zobowiązań, agregacji niewypłacalności (mechanizm ważenia),
 - istotność statystyczna stóp niewykonania zobowiązania,
 - charakterystyka dynamiczna metodologii oceny wiarygodności kredytowej,
 - znaczenie kategorii oceny wiarygodności kredytowej,
 - zakres ocen wiarygodności kredytowej nadawanych przez daną instytucję,
 - horyzont czasowy oceny wiarygodności kredytowej,
 - macierze przejścia,
 - obszar geograficzny, w jakim nadawane są oceny,
- b) w zakresie pozycji z tytułu sekurytyzacji:
- informacje o stosowanej definicji niewykonania zobowiązania lub utraty wartości, na podstawie której wyznaczane są stopy niewykonania zobowiązania lub utraty wartości,
 - dane dotyczące wielkości stóp, o których mowa w lit. a tir. 2, 3, 5 i 6 dla poszczególnych kategorii ocen wiarygodności kredytowej wraz z opisem głównych czynników wpływających na te wielkości,
 - dane dotyczące strat lub odzyskania,
 - znaczenie kategorii oceny wiarygodności kredytowej,
 - zakres ocen wiarygodności kredytowej nadawanych przez daną instytucję,
 - horyzont czasowy oceny wiarygodności kredytowej,
 - macierze przejścia,
 - obszar geograficzny, w jakim nadawane są oceny;
- 5) dodatkowych informacji dotyczących ocen wiarygodności kredytowej w zakresie instytucji zbiorowego inwestowania w rozumieniu art. 1 pkt 2 dyrektywy Rady nr 85/611/EWG z dnia 20 grudnia 1985 r. w sprawie koordynacji przepisów ustawowych wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe (UCITS) (Dz. U. UE. L. 85.375.3 z późn. zm.¹¹) zawierających:
- a) prezentację ocen wiarygodności kredytowej w zakresie instytucji zbiorowego inwestowania, uważanych za odnoszące się głównie do jakości kredytowej należących do nich aktywów,
- b) opis czynników i zakres w jakim są one brane pod uwagę przy nadawaniu oceny wiarygodności kredytowej,
- c) znaczenie kategorii oceny wiarygodności kredytowej,
- d) zakres ocen wiarygodności kredytowej nadawanych przez daną instytucję,
- e) horyzont czasowy oceny wiarygodności kredytowej,
- f) macierze przejścia,
- g) obszar geograficzny, w jakim nadawane są oceny.
- 34) Załącznik do uchwały otrzymuje brzmienie określone w załączniku do niniejszej uchwały.
- § 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 2007 r.
- Przewodniczący Komisji Nadzoru Bankowego:
- S. Kluz*

¹¹ Zmiany tekstu wymienionej dyrektywy zostały ogłoszone w Dz. U. UE. L. 88.100.31, Dz. U. UE. L. 95.168.7, Dz. U. UE. L. 00.290.27, Dz. U. UE. L. 02.41.20, Dz. U. UE. L. 02.41.35, Dz. U. UE. L. 04.145.1 i Dz. U. UE. L. 05.79.9.

Załącznik do uchwały nr 7/2007
Komisji Nadzoru Bankowego
z dnia 13 marca 2007 r.
(poz. 9)

Wzór

Narodowy Bank Polski
Generalny Inspektorat
Nadzoru Bankowego

Warszawa, dnia

UPOWAŻNIENIE nr

Na podstawie art. 133 ust. 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r.

- Prawo bankowe (Dz. U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665, Nr 126, poz. 1070, Nr 141, poz. 1178, Nr 144, poz. 1208, Nr 153, poz. 1271, Nr 169, poz. 1385 i 1387 i Nr 241, poz. 2074, z 2003 r. Nr 50, poz. 424, Nr 60, poz. 535, Nr 65, poz. 594, Nr 228, poz. 2260 i Nr 229, poz. 2276 oraz z 2004 r. Nr 64, poz. 594, Nr 68, poz. 623, Nr 91, poz. 870, Nr 96, poz. 959, Nr 121, poz. 1264, Nr 146, poz. 1546 oraz Nr 173, poz. 1808, z 2005 r. Nr 83, poz. 719, Nr 85, poz. 727, Nr 161, poz. 1398, Nr 183, poz. 1538, z 2006 r. Nr 104, poz. 708, Nr 157, poz. 1119 i Nr 190, poz. 1401 i Nr 245, poz. 1775 oraz z 2007 r. Nr 42, poz. 272) upoważniam Panią/Pana*)

.....

(imię/imiona, nazwisko i stanowisko służbowe, numer legitymacji służbowej) do przeprowadzania czynności kontrolnych / wizyt nadzorczych* w:

- bankach, ich jednostkach organizacyjnych oraz oddziałach i przedstawicielstwach banków zagranicznych oraz oddziałach i przedstawicielstwach instytucji kredytowych w Polsce,
- instytucjach pieniądza elektronicznego oraz oddziałach zagranicznych instytucji pieniądza elektronicznego,
- podmiotach działających w holdingach, o których mowa w art. 141f ust. 1 ustawy - Prawo bankowe, oraz przedsiębiorstwach pomocniczych usług bankowych świadczących usługi na rzecz przedsiębiorstw działających w tych holdingach,

- podmiotach, które stale lub okresowo wykonują czynności, o których mowa w art. 6a ust. 1 ustawy - Prawo bankowe,
- podmiotach działających w konglomeratach finansowych, o których mowa w art. 4 ustawy z dnia 15 kwietnia 2005 r. o nadzorze uzupełniającym nad instytucjami kredytowymi, zakładami ubezpieczeń i firmami inwestycyjnymi wchodzącymi w skład konglomeratu finansowego (Dz. U. Nr 83, poz. 719 oraz z 2006 r. Nr 157, poz. 1119).

Upoważnienie ważne jest za okazaniem legitymacji służbowej.

Ważność upoważnienia upływa z dniem/bezterminowe.*)

.....

(pieczęć i podpis Generalnego

Inspektora Nadzoru Bankowego)

Powyższe, zgodnie z art. 139 ust. 1 pkt 2 ustawy - Prawo bankowe, upoważnia do dostępu do ksiąg, bilansów, rejestrów, planów, sprawozdań oraz innych dokumentów i nośników informacji, a także do żądania od kierującego jednostką kontrolowaną i jego pracowników wyjaśnień niezbędnych do przeprowadzenia czynności nadzoru oraz sporządzania kopii wskazanych dokumentów.

*) niepotrzebne skreślić”.

10

UCHWAŁA NR 8/2007
Komisji Nadzoru Bankowego
z dnia 13 marca 2007 r.

zmieniająca uchwałę w sprawie wykazu dokumentów załączanych do wniosków do Komisji Nadzoru Bankowego w sprawach o wydanie zezwolenia na utworzenie banku, o wyrażenie zgody na powołanie członków zarządu banku oraz do informacji o składzie zarządu przedstawianej Komisji Nadzoru Bankowego przez radę nadzorczą banku

Na podstawie art. 137 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665 z późn. zm.¹) uchwała się co następuje:

§ 1. W uchwale nr 1/2002 Komisji Nadzoru Bankowego z dnia 10 stycznia 2002 r. w sprawie wykazu dokumentów załączanych do wniosków do Komisji Nadzoru Bankowego w sprawach o wydanie zezwolenia na utworzenie banku, o wyrażenie zgody na powołanie członków zarządu banku oraz do informacji o składzie zarządu przedstawianej Komisji Nadzoru Bankowego przez radę nadzorczą banku (Dz. Urz. NBP Nr 1, poz. 1 i Nr 2, poz. 4) wprowadza się następujące zmiany:

1) § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Przez podmiot dominujący rozumie się w uchwale podmiot, o którym mowa w art. 4 ust. 1 pkt 8 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. 2002 r. Nr 72, poz. 665 z późn. zm.¹), zwanej dalej „ustawą Prawo bankowe”.”;

2) § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Do wniosku, o którym mowa w art. 22b ust. 1 ustawy – Prawo bankowe, rada nadzorcza załącza następujące dokumenty:

1) poświadczony notarialnie kopie stron dowodu osobistego kandydata zawierających: serię i numer dowodu, imię i nazwisko, numer PESEL, oznaczenie organu wydającego dowód osobisty oraz datę wydania dowodu osobistego lub – w przypadku gdy kandydat nie jest obywatelem polskim – poświadczony notarialnie kopie stron dokumentu stwierdzającego tożsamość kandydata, zawierających cechy identyfikujące ten dokument;

2) oświadczenie kandydata zawierające następujące dane:

- a) imię i nazwisko kandydata, nazwisko rodowe, imiona rodziców, nazwisko rodowe matki,
- b) obywatelstwo kandydata,
- c) adres stałego i czasowego zameldowania oraz zamieszkania kandydata w dniu składania wniosku i w okresie ostatnich 5 lat;

3) życiorys zawodowy kandydata wraz ze świadectwami pracy oraz opiniami z miejsc pracy kandy-

data z okresu ostatnich 5 lat pracy – w przypadku posiadania takich opinii;

4) informacje o wykształceniu kandydata, dotyczące:

- a) ukończonych szkół średnich,
- b) ukończonych studiów wyższych,
- c) ukończonych studiów podyplomowych, szkoleń specjalistycznych i in.,

wraz ze stosownymi dokumentami potwierdzającymi wskazane wykształcenie;

5) oświadczenie kandydata dotyczące stanu aktualnego oraz okresu ostatnich 5 lat, informujące o:

- a) prowadzonej przez kandydata i osoby bliskie, pozostające we wspólnym gospodarstwie domowym, działalności gospodarczej, z podaniem formy prowadzonej działalności i jej rodzaju,
- b) posiadanych udziałach lub akcjach w spółkach,
- c) pełnionych funkcjach w zarządach, radach nadzorczych, innych władzach podmiotów prowadzących działalność gospodarczą,
- d) postępowaniach karnych, karnych skarbowych, dyscyplinarnych lub egzekucyjnych prowadzonych przeciwko kandydatowi, postępowaniach administracyjnych, w których występował lub występuje jako strona oraz postępowaniach sądowych w sprawach cywilnych, w których kandydat występował lub występuje jako strona, a które mogą mieć negatywny wpływ na jego sytuację finansową;

6) oświadczenie kandydata informujące o tym:

- a) czy spowodował udokumentowane straty majątkowe w obecnym oraz poprzednich miejscach pracy,
- b) czy został orzeczony wobec kandydata zakaz prowadzenia działalności gospodarczej na własny rachunek oraz pełnienia funkcji reprezentanta lub pełnomocnika przedsiębiorcy, członka rady nadzorczej i komisji rewizyjnej w spółce akcyjnej, spółce z ograniczoną odpowiedzialnością lub spółdzielni;

¹ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 126, poz. 1070, Nr 141, poz. 1178, Nr 144, poz. 1208, Nr 153, poz. 1271, Nr 169, poz. 1385 i 1387 i Nr 241, poz. 2074, z 2003 r. Nr 50, poz. 424, Nr 60, poz. 535, Nr 65, poz. 594, Nr 228, poz. 2260 i Nr 229, poz. 2276, z 2004 r. Nr 64, poz. 594, Nr 68, poz. 623, Nr 91, poz. 870, Nr 96, poz. 959, Nr 121, poz. 1264, Nr 146, poz. 1546 i Nr 173, poz. 1808, z 2005 r. Nr 83, poz. 719, Nr 85, poz. 727, Nr 161, poz. 1398 i Nr 183, poz. 1538, z 2006 r. Nr 104, poz. 708, Nr 157, poz. 1119, Nr 190, poz. 1401 i Nr 245, poz. 1775 oraz z 2007 r. Nr 42, poz. 272.

- 7) zaświadczenie z urzędu skarbowego stwierdzające wywiązywanie się kandydata z obowiązku podatkowego lub – w przypadku gdy kandydat podlega lub podlegał w okresie roku podatkowego poprzedzającego złożenie wniosku obowiązkowi podatkowemu w innym kraju – inny, równoważny dokument, wydany przez właściwy organ tego kraju;
- 8) zaświadczenie o niekaralności kandydata wydane przez Krajowy Rejestr Karny lub – w przypadku gdy kandydat jest obcokrajowcem – inny, równoważny dokument, wydany przez właściwy organ kraju, którego obywatelstwo posiada kandydat;
- 9) posiadane dokumenty zaświadczące o znajomości języka polskiego, w przypadku gdy kandydat jest obywatelem innego państwa.”;
- 3) § 5 otrzymuje brzmienie:
- „§ 5. Do informacji, o której mowa w art. 22a ust. 2 ustawy - Prawo bankowe, rada nadzorcza załącza odpowiednie dokumenty wymienione w § 3 pkt 1-8.”;
- 4) w § 6:
- a) pkt 1 otrzymuje brzmienie:
- „1) gdy założyciel jest osobą prawną:
- a) pełny odpis z Krajowego Rejestru Sądowego lub inny równoważny dokument, wydany przez właściwy organ kraju siedziby założyciela, zawierający dane o formie prawnej, firmie, siedzibie, przedmiocie działalności, wysokości opłaconego kapitału, sposobie reprezentacji oraz osobach aktualnie uprawnionych do reprezentacji,
- b) statut, umowę lub inny równoważny dokument, właściwy dla kraju siedziby założyciela, określający formę prawną, firmę, siedzibę, przedmiot działalności, wysokość opłaconego kapitału, sposób reprezentacji oraz strukturę organizacyjną założyciela,
- c) informację o adresie siedziby, numerach telefonów, numerach telefaksów, adresie strony internetowej, adresie poczty elektronicznej założyciela,
- d) oświadczenie założyciela stwierdzające zamiar utworzenia banku,
- e) informację o źródłach pochodzenia środków przeznaczonych na objęcie akcji banku, wraz z udokumentowaniem,
- f) oświadczenie założyciela zawierające wykaz posiadanych rachunków bankowych (nie dotyczy założycieli będących bankami lub podmiotami, o których mowa w pkt. 3),
- g) oświadczenie założyciela wskazujące banki kredytujące i pożyczkodawców, wraz z ich opiniami o przebiegu spłat, w przypadku korzystania przez założyciela z kredytów i pożyczek pieniężnych (nie dotyczy założycieli będących bankami lub podmiotami, o których mowa w pkt. 3),
- h) zaświadczenie z urzędu skarbowego stwierdzające wywiązywanie się założyciela z obowiązku podatkowego lub – w przypadku gdy założyciel podlega lub podlegał w okresie roku podatkowego poprzedzającego złożenie wniosku obowiązkowi podatkowemu w innym kraju – inny, równoważny dokument, wydany przez właściwy organ tego kraju,
- i) oświadczenie założyciela dotyczące stanu aktualnego oraz okresu ostatnich 5 lat, informujące o postępowaniach karnych skarbowych lub egzekucyjnych prowadzonych przeciwko założycielowi lub podmiotowi wobec niego dominującemu, postępowaniach administracyjnych, w których założyciel lub podmiot wobec niego dominujący występował lub występuje jako strona, oraz postępowaniach sądowych w sprawach cywilnych, w których założyciel lub podmiot wobec niego dominujący występował lub występuje jako strona, a które mogą mieć istotny wpływ na sytuację finansową założyciela lub podmiotu wobec niego dominującego,
- j) oświadczenie założyciela o ewentualnym wszczęciu postępowania upadłościowego lub złożeniu wniosku o ogłoszenie upadłości założyciela lub podmiotu dominującego wobec niego,
- k) oświadczenie założyciela zawierające wykaz wszystkich powiązań finansowych i gospodarczych z innymi podmiotami (osobami prawnymi i fizycznymi), w szczególności informacji o posiadanych akcjach, udziałach, obsadzanych stanowiskach we władzach innych podmiotów,
- l) sprawozdania finansowe za ostatnie 3 lata obrotowe wraz z opiniami biegłych rewidentów oraz ostatnie sprawozdanie o przychodach, kosztach i wyniku finansowym,
- m) oświadczenie założyciela zawierające dane identyfikujące podmiot dominujący wobec założyciela, w szczególności: imię, nazwisko lub nazwę, miejsce zamieszkania lub siedzibę, adres, numery telefonów, numery telefaksów, adres strony internetowej, adres poczty elektronicznej, numer ewidencyjny PESEL albo formę prawną tego podmiotu dominującego, niebędącego osobą fizyczną, i numer właściwego rejestru oraz informację o charakterze dominacji, a w przypadku gdy podmiot dominujący jest podmiotem zależnym od innego podmiotu lub podmiotów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie – wskazanie struktury tej zależności ze wskazaniem podmiotów dominujących wszystkich szczebli dominacji,”
- b) po pkt 2 dodaje się pkt 3 w brzmieniu:
- „3) gdy założyciel jest instytucją działającą na rynku finansowym podlegającą nadzorowi sprawowanemu przez właściwe

władze nadzorcze państwa należącego do Europejskiego Obszaru Gospodarczego, w szczególności instytucją kredytową, zakładem ubezpieczeń, firmą inwestycyjną, zamiast dokumentów, o których mowa w pkt 1 lit. a, b i h, może przedstawić oświadczenie w zakresie informacji wymienionych w tych przepisach.”;

5) § 12 otrzymuje brzmienie:

„§ 12. Zagraniczne dokumenty urzędowe powinny być uwierzytelnione przez polską placówkę dyplomatyczną lub poświadczone apostille, w przypadkach dopuszczonych przez umowy i konwencje międzynarodowe.”.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 2007 r.

Przewodniczący Komisji Nadzoru Bankowego:

S. Kluzka

11

UCHWAŁA NR 9/2007 Komisji Nadzoru Bankowego z dnia 13 marca 2007 r.

w sprawie ustalenia wiążących banki norm płynności

Na podstawie art. 137 pkt 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665 z późn. zm.¹) uchwała się, co następuje:

§ 1.1. Przepisy uchwały stosuje się do banków krajowych, zwanych dalej „bankami”, oraz oddziałów instytucji kredytowych.

2. Użyte w uchwale określenia oznaczają:

- 1) termin płatności – termin zapadalności lub wymagalności liczony od dnia, na który sporządzane jest zestawienie terminów płatności wynikających z umowy;
- 2) płynność płatnicza – zdolność do finansowania aktywów i terminowego wykonania zobowiązań w toku normalnej działalności banku lub oddziału instytucji kredytowej lub w innych warunkach, które można przewidzieć, bez konieczności poniesienia straty;
- 3) płynność bieżąca – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 7 kolejnych dni;
- 4) płynność krótkoterminowa – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 30 kolejnych dni;
- 5) płynność średnioterminowa – zapewnienie wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie powyżej 1 miesiąca i do 12 miesięcy;
- 6) płynność długoterminowa – monitorowanie możliwości wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie powyżej 12 miesięcy;

7) dzień sprawozdawczy – dzień, na który bank lub oddział instytucji kredytowej oblicza nadzorcze miary płynności;

8) rezerwa obowiązkowa – rezerwa, o której mowa w art. 38 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o Narodowym Banku Polskim (Dz. U. z 2005 r. Nr 1, poz. 2 z późn. zm.²);

9) uchwała w sprawie adekwatności kapitałowej banków – uchwała nr 1/2007 Komisji Nadzoru Bankowego z dnia 13 marca 2007 r. w sprawie zakresu i szczegółowych zasad wyznaczania wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka, w tym zakresu i warunków stosowania metod statystycznych oraz zakresu informacji załączanych do wniosków o wydanie zgody na ich stosowanie, zasad i warunków uwzględniania umów przelewu wierzytelności, umów o subpartycypację, umów o kredytowy instrument pochodny oraz innych umów niż umowy przelewu wierzytelności i umowy o subpartycypację, na potrzeby wyznaczania wymogów kapitałowych, warunków, zakresu i sposobu korzystania z ocen, nadawanych przez zewnętrzne instytucje oceny wiarygodności kredytowej oraz agencje kredytów eksportowych, sposobu i szczegółowych zasad obliczania współczynnika wypłacalności banku, zakresu i sposobu uwzględniania działania banków w holdinгах w obliczaniu wymogów kapitałowych i współczynnika wypłacalności oraz określenia dodatkowych pozycji bilansu banku ujmowanych łącznie z funduszami własnymi w rachunku adekwatności kapitałowej oraz zakresu, sposobu i warunków ich wyznaczania (Dz. Urz. NBP Nr 2, poz. 3);

¹ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 126, poz. 1070, Nr 141, poz. 1178, Nr 144, poz. 1208, Nr 153, poz. 1271, Nr 169, poz. 1385 i 1387 i Nr 241, poz. 2074, z 2003 r. Nr 50, poz. 424, Nr 60, poz. 535, Nr 65, poz. 594, Nr 228, poz. 2260 i Nr 229, poz. 2276, z 2004 r. Nr 64, poz. 594, Nr 68, poz. 623, Nr 91, poz. 870, Nr 96, poz. 959, Nr 121, poz. 1264, Nr 146, poz. 1546 i Nr 173, poz. 1808, z 2005 r. Nr 83, poz. 719, Nr 85, poz. 727, Nr 167, poz. 1398 i Nr 183, poz. 1538, z 2006 r. Nr 104, poz. 708, Nr 157, poz. 1119, Nr 190, poz. 1401 i Nr 245 poz. 1775 oraz z 2007 r. Nr 42, poz. 272.

² Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 167, poz. 1398, z 2006 r. Nr 157, poz. 1119 oraz z 2007 r. Nr 25, poz. 162.

- 10) znaczące zaangażowanie – zaangażowanie według wartości bilansowej stanowiące powyżej 10% wartości bilansowej aktywów lub powyżej 25% wartości bilansowej portfela kredytowego, tj. wartości sumy udzielonych kredytów;
 - 11) ustawa Prawo dewizowe – ustawa z dnia 27 lipca 2002 r. Prawo dewizowe (Dz. U. z 2002 r. Nr 141, poz. 1178 z późn. zm.³);
 - 12) waluta polska, waluty obce i waluty wymienne – waluty, o których mowa, odpowiednio w art. 2 ust. 1 pkt 7, 10 i 11 ustawy Prawo dewizowe;
 - 13) waluty obce niewymienne – waluty obce, które nie są walutami wymiennymi;
 - 14) rezerwa płynności – aktywa zabezpieczające utrzymanie płynności płatniczej;
 - 15) środki obce stabilne – środki obliczone zgodnie z § 8 załącznika nr 1 do uchwały;
 - 16) środki obce niestabilne – środki obliczone zgodnie z § 10 załącznika nr 1 do uchwały;
 - 17) podmioty regulowane – podmioty regulowane w rozumieniu ustawy z dnia 15 kwietnia 2005 r. o nadzorze uzupełniającym nad instytucjami kredytowymi, zakładami ubezpieczeń i firmami inwestycyjnymi wchodzącymi w skład konglomeratu finansowego (Dz. U. Nr 83, poz. 719 z późn. zm.⁴), w szczególności: banki, oddziały instytucji kredytowych, banki zagraniczne, zakłady ubezpieczeń, firmy inwestycyjne;
 - 18) instrumenty finansowe – instrumenty finansowe, o których mowa w art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. Nr 183, poz. 1538 z późn. zm.⁵);
 - 19) transakcje zawierane na rynku hurtowym:
 - a) transakcje zawierane z podmiotami regulowanymi,
 - b) transakcje zawierane w zakresie instrumentów finansowych, w tym transakcje w ramach świadczenia usług pośrednictwa na rynku na rachunek własny w imieniu klienta;
 - 20) baza depozytowa – zobowiązania terminowe i bieżące wobec osób fizycznych oraz innych podmiotów niefinansowych z wyłączeniem transakcji dotyczących obrotu na hurtowym rynku finansowym;
 - 21) czynności bankowe – czynności bankowe w rozumieniu art. 5 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665 z późn. zm.¹), zwanej dalej „ustawą – Prawo bankowe”;
 - 22) kapitałowe papiery wartościowe – papiery wartościowe, o których mowa w § 1 załącznika nr 8 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków;
 - 23) kapitałowe papiery wartościowe płynne i zdywersyfikowane – papiery wartościowe, o których mowa w § 9 pkt 3 załącznika nr 8 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków;
 - 24) instrumenty dłużne – instrumenty dłużne, o których mowa w § 1 załącznika nr 9 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków,
 - 25) instrumenty dłużne o niskim ryzyku – instrumenty dłużne, które zostałyby uznane za pozycje o niskim ryzyku szczególnym zgodnie z § 4 załącznika nr 9 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków;
 - 26) instrumenty dłużne o obniżonym ryzyku – instrumenty dłużne, które zostałyby uznane za pozycje o obniżonym ryzyku szczególnym zgodnie z § 5 załącznika nr 9 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków;
 - 27) wagi ryzyka w metodzie standardowej – wagi ryzyka, które bank stosuje lub byłby zobowiązany stosować decydując się na stosowanie metody standardowej w określaniu wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego zgodnie z załącznikiem nr 4 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków;
 - 28) transakcje pozabilansowe – transakcje pozabilansowe, o których mowa w § 2 ust. 1 pkt 2 lit. b załącznika nr 2 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków;
 - 29) pozabilansowe operacje warunkowe – pozabilansowe operacje warunkowe, o których mowa w § 2 ust. 1 pkt 2 lit. a załącznika nr 2 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków;
 - 30) ekwiwalent bilansowy udzielonego pozabilansowego zobowiązania warunkowego – kwota obliczona zgodnie z § 100 załącznika nr 4 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków.
- § 2.1. Bank i oddział instytucji kredytowej w celu utrzymania płynności płatniczej na poziomie dostosowanym do rozmiarów i rodzaju działalności stosuje opracowane w formie pisemnej zasady zarządzania płynnością płatniczą, uwzględniając wpływ warunków rynkowych na poziom płynności płatniczej banku lub oddziału instytucji kredytowej.
2. W zasadach, o których mowa w ust. 1, określa się w szczególności:
- 1) schemat organizacyjny zarządzania płynnością, uwzględniający podział kompetencji i odpowiedzialności;
 - 2) metody pomiaru oraz monitorowania poziomu płynności płatniczej, z uwzględnieniem urealnionych terminów zapadalności i wymagalności oraz zróżnicowania walutowego, przy czym urealnienie terminów wymagalności depozytów uwzględnia analizę odnawialności, zrywalności (wypowiedzenia warunków umowy) i koncentracji depozytów;

³ Zmiany tekstu ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 2003 r. Nr 228, poz. 2260, z 2004 r. Nr 91, poz. 870, Nr 173, poz. 1808 oraz z 2006 r. Nr 157, poz. 1119.

⁴ Zmiany tekstu ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 2006 r. Nr 157, poz. 1119.

⁵ Zmiany tekstu ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i Nr 157, poz. 1119.

- 3) metody ograniczania ryzyka utraty płynności płatniczej, w tym wewnętrzne limity, w sposób kompleksowy opisujące aktualny poziom płynności;
- 4) awaryjne plany działania zapewniające niezakłócone prowadzenie działalności w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych w zakresie płynności płatniczej obejmujące w szczególności:
 - scenariusze rozwoju wydarzeń w sytuacjach kryzysowych (kryzysu płynności wewnątrz banku lub oddziału instytucji kredytowej oraz kryzysu płynności w systemie bankowym),
 - identyfikację rezerwowych źródeł finansowania,
 - określenie sytuacji/symptomów wskazujących na wystąpienie sytuacji kryzysowej w zakresie płynności płatniczej,
 - zasady przeprowadzania sprzedaży aktywów i przebudowy struktury bilansu,
 - kompetencje do podejmowania ustalonych działań w ramach realizacji planu awaryjnego płynności;
- 5) zakres, tryb i częstotliwość przekazywania informacji zarządowi banku lub upoważnionym komórkom organizacyjnym oraz radzie nadzorczej banku;
- 6) zasady ustalania pozycji w walutach obcych niewymienialnych stosownie do § 7 ust. 3, 4 i 5, jako znaczące i nieznaczące.

3. W zasadach, o których mowa w ust. 1, uwzględnia się także:

- 1) zarządzanie płynnością zarówno bieżącą, jak również krótko-, średnio- i długoterminową. Zarządzanie płynnością długoterminową powinno w szczególności obejmować analizę niedopasowania terminów płatności, a także możliwości pozyskania w przyszłości wystarczających źródeł finansowania oraz kosztu pozyskania środków w kontekście wpływu na rentowność prowadzonej działalności;
- 2) prognozy wpływów i wypływów środków pieniężnych na celu ustalenia stopnia oddziaływania przepływów na poziom płynności w poszczególnych przedziałach czasowych, z uwzględnieniem ryzyka kredytowego związanego z należnościami banku lub oddziału instytucji kredytowej;
- 3) wpływ podmiotów zależnych od banku na poziom płynności płatniczej banku;
- 4) wpływ innych podmiotów, tj. podmiotu lub grupy podmiotów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie, w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 16 ustawy – Prawo bankowe, działających w tym samym holdingu, w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 10 – 11c ustawy – Prawo bankowe, na poziom płynności płatniczej banku.

4. Zasady, o których mowa w ust. 1, na zlecenie zrzeszonych banków spółdzielczych mogą być opracowane przez banki zrzeszające.

5. Co najmniej raz w roku bank i oddział instytucji kredytowej znacząco zaangażowany w długoterminowe finansowanie rynku nieruchomości lub zaangażowany w finansowanie dużych projektów niezwiązanych z nieruchomościami, w tym inwestycji przemysłowych, dodatkowo przeprowadza pogłębianą analizę płynności

długoterminowej. W zależności od charakteru inwestycji analiza zawiera:

- strategię, skalę i strukturę terminową znaczącego zaangażowania, w tym analizę jakości kredytów,
- symulację wpływu na poziom płynności możliwych zmian (obniżki) cen przyjętych zabezpieczeń,
- strukturę walutową udzielonych kredytów,
- ocenę stopnia realizacji harmonogramu prac inwestycyjnych, zmiany zdolności kredytowej oraz innych wskaźników ryzyka kredytowego,
- strategię zabezpieczenia ryzyka płynności, w szczególności opis struktury źródeł finansowania, ocenę odnawialności posiadanych źródeł finansowania, określenie wiarygodnych źródeł pozyskania środków w postaci linii kredytowych, uzyskania wsparcia ze strony inwestora strategicznego lub uzyskania środków w drodze emisji papierów wartościowych o dłuższym terminie wykupu; ze szczególnym uwzględnieniem kosztów uzyskania tych funduszy.

6. Zasady zarządzania płynnością płatniczą bank i oddział instytucji kredytowej weryfikuje co najmniej raz w roku w celu dostosowania ich w szczególności do rozmiarów i rodzaju działalności, jak również w przypadku wystąpienia istotnych czynników, w tym w odrębnych przepisach dotyczących działalności banków i specyfiki ich działalności, tj. sektora gospodarczego i regionu geograficznego, mających wpływ na poziom płynności banku lub oddziału instytucji kredytowej.

7. Bank i oddział instytucji kredytowej ustala zadania wykonywane w ramach systemu kontroli wewnętrznej w zakresie zarządzania płynnością, w tym oceny skuteczności zarządzania ryzykiem płynności.

8. Zadania wykonywane w ramach systemu kontroli wewnętrznej, o których mowa w ust. 7, podlegają okresowej weryfikacji, pod względem dostosowania do aktualnego schematu organizacyjnego oraz rozmiarów i rodzaju działalności banku lub oddziału instytucji kredytowej.

§ 3.1. Bank i oddział instytucji kredytowej zobowiązany jest do zarządzania ryzykiem płynności w sposób zapewniający utrzymanie płynności bieżącej, średnioterminowej, krótkoterminowej oraz długoterminowej zgodnie z art. 8 ustawy – Prawo bankowe.

2. Dla umożliwienia przeprowadzenia przez Komisję Nadzoru Bankowego oceny skuteczności zarządzania ryzykiem płynności, ustala się nadzorcze miary płynności krótkoterminowej oraz płynności długoterminowej.

§ 4.1. Nadzorcze miary płynności krótkoterminowej stanowią:

- 1) luka płynności krótkoterminowej – różnica pomiędzy sumą wartości podstawowej i uzupełniającej rezerwy płynności w dniu sprawozdawczym a wartością środków obcych niestabilnych;
- 2) współczynnik płynności krótkoterminowej – iloraz sumy wartości podstawowej i uzupełniającej rezerwy płynności w dniu sprawozdawczym do wartości środków obcych niestabilnych.

2. Sposób wyznaczania podstawowej rezerwy płynności określa § 1 załącznika nr 1 do uchwały.

3. Sposób wyznaczania uzupełniającej rezerwy płynności określa § 2 załącznika nr 1 do uchwały.

4. Sposób wyznaczania środków obcych niestabilnych określa § 10 załącznika nr 1 do uchwały.

5. Bank i oddział instytucji kredytowej zobowiązany jest do utrzymywania płynności krótkoterminowej na adekwatnym poziomie.

6. W każdym dniu sprawozdawczym luka płynności krótkoterminowej jest równa co najmniej 0.

7. W każdym dniu sprawozdawczym współczynnik płynności krótkoterminowej jest równy co najmniej 1.

§ 5.1. Nadzorcze miary płynności długoterminowej stanowią:

- 1) współczynnik pokrycia aktywów niepiętnych funduszami własnymi – obliczany jako iloraz funduszy własnych banku pomniejszonych o łączną wartość wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka rynkowego i z tytułu ryzyka rozliczenia dostawy oraz ryzyka kontrahenta do aktywów niepiętnych;
- 2) współczynnik pokrycia aktywów niepiętnych i aktywów o ograniczonej płynności funduszami własnymi i środkami obcymi stabilnymi – obliczany jako iloraz sumy funduszy własnych pomniejszonych o łączną wartość wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka rynkowego i z tytułu ryzyka rozliczenia dostawy oraz ryzyka kontrahenta i środków obcych stabilnych do sumy aktywów niepiętnych i aktywów o ograniczonej płynności.

2. Sposób wyznaczania funduszy własnych banku pomniejszonych o łączną wartość wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka rynkowego i z tytułu ryzyka rozliczenia dostawy oraz ryzyka kontrahenta określa § 7 załącznika nr 1 do uchwały.

3. Sposób wyznaczania środków obcych stabilnych określa § 8 załącznika nr 1 do uchwały.

4. Sposób wyznaczania aktywów o ograniczonej płynności określa § 5 załącznika nr 1 do uchwały.

5. Sposób wyznaczania aktywów niepiętnych określa § 6 załącznika nr 1 do uchwały.

6. Bank zobowiązany jest do utrzymywania płynności długoterminowej na adekwatnym poziomie.

7. W każdym dniu sprawozdawczym współczynnik pokrycia aktywów niepiętnych funduszami własnymi jest równy co najmniej 1.

8. W każdym dniu sprawozdawczym współczynnik pokrycia aktywów niepiętnych i aktywów o ograniczonej płynności funduszami własnymi i środkami obcymi stabilnymi jest równy co najmniej 1.

§ 6.1. Z zastrzeżeniem przepisów uchwały, aktywa i pasywa bilansowe oraz pozycje pozabilansowe wycenia się zgodnie z zasadami określonymi w ustawie z dnia

29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 z późn. zm.⁶), zwanej dalej „ustawą o rachunkowości”, w szczególności dla celów uchwały wycena powinna uwzględniać pomniejszenie aktywów o utworzone rezerwy celowe, uzyskane dyskonta i premie oraz odpisy z tytułu trwałej utraty wartości.

2. Bank i oddział instytucji kredytowej stosujący Międzynarodowe Standardy Rachunkowości, Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej oraz związane z nimi interpretacje zgodnie z art. 2 ust. 3 ustawy o rachunkowości, wycenia aktywa i pasywa bilansowe oraz pozycje pozabilansowe zgodnie z tymi przepisami.

3. Bank i oddział instytucji kredytowej obliczając wartość podstawowej i uzupełniającej rezerwy płynności, o których mowa w § 4 oraz § 8 zobowiązany jest do prowadzenia analiz rynkowych potwierdzających przyjęte szacunki wartości papierów wartościowych możliwych do upłynnienia na rynku w danym okresie, w szczególności z uwzględnieniem ust. 4.

4. Analizy, o których mowa w ust. 3, uwzględniają w szczególności:

- 1) zmienność cen aktywów;
- 2) ryzyko kredytowe emitenta;
- 3) relację wartości posiadanych papierów wartościowych do przeciętnego wolumenu transakcji na rynku i jej wpływ na czas potrzebny do upłynnienia danej kwoty aktywów.

5. Bank i oddział instytucji kredytowej obliczając wartość podstawowej i uzupełniającej rezerwy płynności, o których mowa w § 4 oraz § 8, może uwzględnić wartość otrzymanego, na podstawie umowy, zobowiązania pozabilansowego w kwocie niewykorzystanej jako źródła zabezpieczenia płynności, jeśli zostaną spełnione warunki, o których mowa w ust. 6.

6. Wartość otrzymanego zobowiązania pozabilansowego na podstawie umowy, o której mowa w ust. 5, może zostać uznana za źródło zabezpieczenia płynności, jeżeli spełnione są łącznie następujące warunki:

- 1) umowa zawarta jest z podmiotem regulowanym o stabilnej sytuacji finansowej;
- 2) umowa ma charakter bezwarunkowy i zawarta jest na okres co najmniej 6 miesięcy;
- 3) umowa uwzględnia otrzymane środki w podstawowej rezerwie płynności, jeśli bank lub oddział instytucji kredytowej otrzyma środki w terminie do 2 dni roboczych od dnia podjęcia decyzji o wykorzystaniu uprawnienia;
- 4) umowa uwzględnia otrzymane środki w uzupełniającej rezerwie płynności, jeśli bank lub oddział instytucji kredytowej otrzyma środki w terminie do 10 dni roboczych od dnia podjęcia decyzji o wykorzystaniu uprawnienia.

7. Bank i oddział instytucji kredytowej przed uznaniem otrzymanych zobowiązań pozabilansowych, o których mowa w ust. 5, jako źródła zabezpieczenia płynności

⁶ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2003 r. Nr 60, poz. 535, Nr 124, poz. 1152, Nr 139, poz. 1324, Nr 229, poz. 2276, z 2004 r. Nr 96, poz. 959, Nr 145, poz. 1535, Nr 146, poz. 1546, Nr 213, poz. 2155, z 2005 r. Nr 10, poz. 66, Nr 184, poz. 1539, Nr 267, poz. 2252 oraz z 2006 r. Nr 157, poz. 1119 i Nr 208, poz. 1540.

ści przygotowuje ocenę skuteczności danej umowy w zakresie zarządzania płynnością i przekazuje tę ocenę wraz z uzasadnieniem Komisji Nadzoru Bankowego.

§ 7.1. W obliczeniach nadzorczych miar płynności uwzględnia się wszystkie waluty.

2. Pozycje w walutach wymienialnych włącza się do obliczeń nadzorczych miar płynności w złotych. Pozycje w walutach obcych przelicza się na złote według kursu średniego ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski na dzień sprawozdawczy, a w prognozach dotyczących przepływów pieniężnych uwzględnia się wpływ potencjalnych zmian tego kursu na poziom płynności.

3. Pozycje w danej walucie obcej niewymienialnej uznaje się za nieznaczącą, jeśli wartość pasywów w tej walucie nie jest większa niż 5% sumy podstawowej i uzupełniającej rezerwy płynności.

4. Dla każdej z walut obcych niewymienialnych, które zostały uznane za nieznaczące, pozycje pasywne powiększają wartość środków obcych niestabilnych, a pozycje aktywne powiększają wartość aktywów o ograniczonej płynności.

5. Dla każdej z walut obcych niewymienialnych, które zostały uznane za znaczące, przeprowadza się odrębną analizę płynności i dla każdej z tych walut nadzorcze miary płynności muszą mieścić się w limitach, o których mowa w § 4 ust. 6 i 7.

§ 8.1. Bank, którego średnia miesięczna wartość sumy bilansowej na koniec każdego miesiąca w ciągu ostatnich 12 miesięcy nie przekroczyła 200 000 000 zł, jest zwolniony z obowiązku obliczania i przestrzegania nadzorczych miar płynności określonych w § 4 oraz § 5.

2. Bank, o którym mowa w ust. 1, zobowiązany jest do obliczania w każdym dniu sprawozdawczym następujących nadzorczych miar płynności:

- 1) współczynnik udziału podstawowej i uzupełniającej rezerwy płynności w aktywach ogółem – obliczany jako iloraz sumy wartości podstawowej i uzupełniającej rezerwy płynności w dniu sprawozdawczym do wartości aktywów ogółem;
- 2) współczynnik pokrycia aktywów niepiętnych funduszami własnymi – obliczany jako iloraz funduszy własnych banku pomniejszonych o łączną wartość wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka rynkowego i z tytułu ryzyka rozliczenia dostawy oraz ryzyka kontrahenta do aktywów niepiętnych.

3. Sposób wyznaczania funduszy własnych banku pomniejszonych o łączną wartość wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka rynkowego i z tytułu ryzyka rozliczenia dostawy oraz ryzyka kontrahenta określa § 7 załącznika nr 1 do uchwały.

4. Sposób wyznaczania podstawowej rezerwy płynności określa § 1 załącznika nr 1 do uchwały.

5. Sposób wyznaczania uzupełniającej rezerwy płynności określa § 2 załącznika nr 1 do uchwały.

6. Sposób wyznaczania aktywów niepiętnych określa § 6 załącznika nr 1 do uchwały.

7. Bank, o którym mowa w ust. 2, zobowiązany jest do utrzymywania płynności krótkoterminowej i długoterminowej na adekwatnym poziomie.

8. W banku, o którym mowa w ust. 2, w każdym dniu sprawozdawczym współczynnik udziału podstawowej i uzupełniającej rezerwy płynności w aktywach ogółem jest równy co najmniej 20%.

9. W banku, o którym mowa w ust. 2, w każdym dniu sprawozdawczym współczynnik pokrycia aktywów niepiętnych funduszami własnymi jest równy co najmniej 1.

§ 9.1. Oddział instytucji kredytowej zwolniony jest z obowiązku obliczania i przestrzegania nadzorczych miar płynności określonych w § 5.

2. Jeśli średniomiesięczna wartość sumy bilansowej oddziału instytucji kredytowej na koniec miesiąca w ciągu ostatnich 12 miesięcy przekroczyła 200 000 000 zł, oddział instytucji kredytowej oblicza i przestrzega nadzorczych miar płynności określonych w § 4.

3. Jeśli średniomiesięczna wartość sumy bilansowej oddziału instytucji kredytowej na koniec każdego miesiąca w ciągu ostatnich 12 miesięcy nie przekroczyła 200 000 000 zł, oddział instytucji kredytowej jest zwolniony z obowiązku obliczania i przestrzegania nadzorczych miar płynności określonych w § 4.

4. Oddział instytucji kredytowej, o którym mowa w ust. 3, zobowiązany jest do obliczania w każdym dniu sprawozdawczym następującej nadzorczej miary płynności:

– współczynnik udziału podstawowej i uzupełniającej rezerwy płynności w aktywach ogółem – obliczany jako iloraz sumy wartości podstawowej i uzupełniającej rezerwy płynności w dniu sprawozdawczym do wartości aktywów ogółem.

5. Sposób wyznaczania podstawowej rezerwy płynności oddziału instytucji kredytowej określa § 1 załącznika nr 1 do uchwały.

6. Sposób wyznaczania uzupełniającej rezerwy płynności oddziału instytucji kredytowej określa § 2 załącznika nr 1 do uchwały.

7. W oddziale instytucji kredytowej, o którym mowa w ust. 3, w każdym dniu sprawozdawczym współczynnik udziału podstawowej i uzupełniającej rezerwy płynności w aktywach ogółem jest równy co najmniej 20%.

§ 10. Dla obliczeń nadzorczych miar płynności dniem sprawozdawczym jest każdy dzień roboczy.

§ 11.1. Bank, z wyłączeniem banku, o którym mowa w § 8 ust. 2, w terminie do 15 dnia roboczego przekazuje Komisji Nadzoru Bankowego pełne zestawienie kalkulacji nadzorczych miar płynności krótkoterminowej oraz długoterminowej za ostatni miesiąc zgodnie z wzorem określonym w załączniku nr 2 do uchwały.

2. Bank, o którym mowa w § 8 ust. 2, w terminie do 15 dnia roboczego miesiąca przekazuje Komisji Nadzoru Bankowego pełne zestawienie kalkulacji nadzorczych miar płynności krótkoterminowej oraz długoterminowej za ostatni miesiąc zgodnie z wzorem określonym w załączniku nr 3 do uchwały.

3. Bank spółdzielczy przekazuje zestawienia obliczeń nadzorczych miar płynności za pośrednictwem banku zrzeszającego.

4. Oddział instytucji kredytowej, o którym mowa w § 9 ust. 2, w terminie do 15 dnia roboczego miesiąca przekazuje Komisji Nadzoru Bankowego pełne zestawienie kalkulacji nadzorczych miar płynności krótkoterminowej za ostatni miesiąc zgodnie z wzorem określonym w załączniku nr 4 do uchwały.

5. Oddział instytucji kredytowej, o którym mowa w § 9 ust. 3, w terminie do 15 dnia roboczego miesiąca przekazuje Komisji Nadzoru Bankowego pełne zestawienie kalkulacji nadzorczych miar płynności krótkoterminowej za ostatni miesiąc zgodnie z wzorem określonym w załączniku nr 5 do uchwały.

§ 12. Przez okres 3 lat bank i oddział instytucji kredytowej zobowiązany jest przechowywać dane pozwalające zweryfikować poprawność obliczeń nadzorczych miar płynności, co najmniej z uwzględnieniem poziomu szczegółowości pozycji określonych w załączniku nr 1 do uchwały.

§ 13.1. Nie później niż w ciągu 5 dni roboczych po dniu, w którym nadzorcze miary płynności ukształtowały się poniżej limitów, o których mowa w § 4 ust. 6 i 7, § 5 ust. 7 i 8, § 8 ust. 8 i 9 lub § 9 ust. 7 odpowiednio bank lub

oddział instytucji kredytowej zawiadamia Komisję Nadzoru Bankowego o zaistniałym fakcie.

2. Zawiadomienie, o którym mowa w ust. 1, zawiera zestawienie dziennych obliczeń nadzorczych miar płynności za ostatnie 30 dni z wyszczególnieniem pozycji określonych w załączniku nr 1 do uchwały.

§ 14. W przypadku, gdy nadzorcze miary płynności ukształtowały się poniżej limitów, o których mowa w § 4 ust. 6 i 7, § 5 ust. 7 i 8, § 8 ust. 8 i 9 lub § 9 ust. 7 odpowiednio bank lub oddział instytucji kredytowej zobowiązany jest niezwłocznie podjąć działania zmierzające do przywrócenia poziomu środków zabezpieczających płynność do adekwatnego poziomu.

§ 15.1. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2008 r., z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Do dnia 29 czerwca 2008 r. banki i oddziały instytucji kredytowych nie są zobowiązane do przestrzegania limitów, o których mowa w § 4 ust. 6 i 7, § 5 ust. 7 i 8, § 8 ust. 8 i 9 oraz § 9 ust. 7.

Przewodniczący Komisji Nadzoru Bankowego:

S. Kluza

Załącznik nr 1 do uchwały nr 9/2007
Komisji Nadzoru Bankowego
z dnia 13 marca 2007 r.
(poz. 11)

Sposób wyznaczania elementów rachunku nadzorczych miar płynności krótkoterminowej i długoterminowej

§ 1. Podstawową rezerwę płynności wyznacza się jako sumę następujących pozycji:

- 1) kasa;
- 2) należności od Narodowego Banku Polskiego lub innego banku utrzymującego rezerwę obowiązkową z terminem płatności do 7 dni, z wyłączeniem kwoty rezerwy obowiązkowej;
- 3) należności od podmiotu regulowanego, którym przypisana została waga ryzyka kredytowego w metodzie standardowej 0%, 20% lub 50%, z terminem płatności do 7 dni;
- 4) instrumenty dłużne o niskim ryzyku w kwocie możliwej do uzyskania w ciągu 7 dni;
- 5) otrzymane bezwarunkowe zobowiązania pozabilansowe, z których bank może efektywnie otrzymać środki na własne konto w terminie do 2 dni roboczych od dnia podjęcia decyzji o wykorzystaniu uprawnienia;
- 6) dodatnia różnica między wartością salda rezerwy obowiązkowej na dzień sprawozdawczy a wartością salda rezerwy obowiązkowej, która musiałaby zostać utrzymana od następnego dnia bilansowego do ostatniego dnia okresu utrzymywania rezerwy obowiązkowej, aby średnia wartość salda środków rezerwy obowiązkowej w całym okresie osiągnęła poziom rezerwy wymaganej w rozumieniu przepisów uchwały nr 15/2004 Zarządu Narodowego Banku Polskiego z dnia 13 kwietnia 2004 r. w sprawie zasad i trybu naliczania oraz utrzymywania przez banki rezerwy obowiązkowej (D. Urz. NBP Nr 3, poz. 4 z późn. zm.¹).

§ 2. Uzupelniającą rezerwę płynności wyznacza się jako sumę następujących pozycji:

- 1) należności od Narodowego Banku Polskiego lub innego banku utrzymującego rezerwę obowiązkową banku z terminem płatności powyżej 7 dni i do 30 dni, z wyłączeniem kwoty rezerwy obowiązkowej;
- 2) należności od podmiotu regulowanego, którym przypisana została waga ryzyka kredytowego w metodzie standardowej 0%, 20% lub 50%, z terminem płatności powyżej 7 dni i do 30 dni;
- 3) instrumenty dłużne o niskim ryzyku w kwocie możliwej do uzyskania w okresie powyżej 7 dni i do 30 dni;
- 4) instrumenty dłużne o obniżonym ryzyku szczególnym w kwocie możliwej do uzyskania w okresie do 30 dni;
- 5) kapitałowe papiery wartościowe płynne i zdywersyfikowane w kwocie możliwej do uzyskania w okresie do 30 dni;
- 6) otrzymane bezwarunkowe zobowiązania pozabilansowe, z których bank może efektywnie otrzymać środki na własne konto w terminie do 10 dni roboczych od dnia podjęcia decyzji o wykorzystaniu uprawnienia;
- 7) przepływy pieniężne wynikające z terminowych transakcji pozabilansowych wyznaczone w sposób ostrożny, w szczególności z uwzględnieniem § 12.

§ 3. Wartość pozostałych aktywów wynikających z transakcji zawieranych na hurtowym rynku finansowym wyznacza się jako sumę następujących pozycji:

- 1) należności od podmiotów regulowanych, które nie zostały uwzględnione w podstawowej lub uzupełniającej rezerwie płynności;
- 2) należności od innych podmiotów uczestniczących w hurtowym rynku finansowym, które nie zostały uwzględnione w podstawowej lub uzupełniającej rezerwie płynności.

§ 4.1. Jeśli bank lub oddział instytucji kredytowej zobowiązuje się do nabycia lub zbycia w przyszłym terminie instrumentów finansowych, które zaliczyłby do podstawowej lub uzupełniającej rezerwy płynności, to taka pozabilansowa operacja warunkowa zostaje wyłączona z kalkulacji nadzorczych miar płynności.

2. Jeżeli zobowiązanie banku lub oddziału instytucji kredytowej zabezpieczone jest aktywami lub otrzymanym zobowiązaniem pozabilansowym, które zaliczyłby do podstawowej lub uzupełniającej rezerwy płynności to:

- 1) jeśli zobowiązanie zostało uwzględnione w wyznaczaniu środków obcych stabilnych, to aktywa zabezpieczające zobowiązanie ujmowane są w pozostałych aktywach na hurtowym rynku finansowym, a otrzymane zobowiązanie pozabilansowe nie jest ujmowane w podstawowej lub uzupełniającej rezerwie płynności;
- 2) jeśli zobowiązanie nie zostało uwzględnione w wyznaczaniu środków obcych stabilnych, to aktywa zabezpieczające zobowiązanie są ujmowane w podstawowej lub uzupełniającej rezerwie płynności lub w pozostałych akty-

¹ Zmiana tekstu uchwały została ogłoszona w Dz.Urz. NBP z 2004 r. Nr 7, poz. 13 i Nr 11, poz. 20.

wach na hurtowym rynku finansowym zgodnie z terminem spłaty tego zobowiązania, a otrzymane zobowiązanie pozabilansowe nie jest ujmowane w podstawowej lub uzupełniającej rezerwie płynności.

§ 5. Wartość aktywów o ograniczonej płynności wyznacza się jako sumę następujących pozycji:

- 1) aktywa, które wynikają z czynności bankowych przeprowadzanych poza hurtowym rynkiem finansowym z wyłączeniem aktywów wynikających z rozliczenia kosztów i przychodów w czasie;
- 2) aktywa w walutach niewymienialnych, które bank lub oddział instytucji kredytowej uznał za nieznaczące.

§ 6. Wartość aktywów niepłynnych wyznacza się jako sumę następujących pozycji:

- 1) aktywa, które wynikają z transakcji innych niż czynności bankowe, z wyłączeniem aktywów wynikających z rozliczenia kosztów i przychodów w czasie oraz z wyłączeniem aktywów, o które pomniejszane są fundusze własne banku zgodnie z art. 127 ustawy – Prawo bankowe;
- 2) różnica między wartością aktywów wynikających z rozliczenia kosztów i przychodów w czasie oraz pasywów wynikających z rozliczenia kosztów i przychodów w czasie, jeśli jest większa od 0.

§ 7. Dla potrzeb wyznaczenia nadzorczych miar płynności fundusze własne wyznaczone zgodnie z art. 127 ustawy Prawo bankowe pomniejszone zostają o łączną wartość wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka rynkowego i z tytułu ryzyka rozliczenia dostawy oraz ryzyka kontrahenta.

§ 8.1. Środki obce stabilne wyznacza się jako sumę środków obcych, które bank lub oddział instytucji kredytowej uznaje za stabilne źródło finansowania i wyznacza w sposób ostrożny, w szczególności z uwzględnieniem ust. 3. Uznanie części środków obcych za stabilne może wystąpić w przypadku następujących kategorii zobowiązań:

- 1) baza depozytowa;
- 2) własne papiery wartościowe nieuwzględniane w funduszach własnych;
- 3) inne zobowiązania z pierwotnym terminem wymagalności powyżej 1 roku, które bank lub oddział instytucji kredytowej zamierza utrzymywać i nie zostały uwzględnione w funduszach własnych;
- 4) inne zobowiązania spełniające warunki określone w ust. 2, w tym zobowiązania banku zrzeszającego wobec banków spółdzielczych należących do zrzeszenia.

2. Bank i oddział instytucji kredytowej może uznać zobowiązania, o których mowa w ust. 1 pkt 4, za podstawę do wyznaczenia środków obcych stabilnych, jeżeli są spełnione łącznie następujące warunki:

- 1) w przypadku banku, plan pozyskania i utrzymania tych środków jest zatwierdzony przez radę nadzorczą;
- 2) zobowiązania wynikają z czynności bankowych z wyłączeniem transakcji pozabilansowych lub wynikających z rozliczenia kosztów i przychodów w czasie;
- 3) w przypadku zobowiązań wobec podmiotów regulowanych o pierwotnym terminie wymagalności do 3 miesięcy, które bank lub oddział instytucji kredytowej zamierza odnowić po upływie terminu wymagalności, informuje kontrahenta o istnieniu takiego zamiaru.

3. Bank i oddział instytucji kredytowej może uznać część środków obcych stabilnych wymienionych w ust. 1 za stabilne źródło finansowania, jeśli są spełnione łącznie następujące warunki:

- 1) jednoznacznie określa pozycję bilansu uznawaną za stabilne źródło finansowania i co najmniej raz na rok opracowuje długoterminowy plan pozyskania tych środków;
- 2) plan awaryjny, o którym mowa w § 2 ust. 2 pkt 4 uchwały, jest weryfikowany przynajmniej raz w roku i uwzględnia utrzymanie płynności bieżącej i krótkoterminowej w przypadku znaczącego spadku wartości środków obcych stabilnych;
- 3) monitoruje i kontroluje poziom koncentracji zobowiązań wobec pojedynczych podmiotów lub podmiotów powiązanych;
- 4) na koniec każdego kwartału przeprowadza analizę stabilności środków i określa minimalną wartość środków obcych stabilnych, która zostanie utrzymana każdego dnia roboczego w ciągu kolejnych 6 miesięcy kalendarzowych;
- 5) na koniec każdego miesiąca przeprowadza analizę stabilności środków i określa minimalną wartość środków obcych stabilnych, która zostanie utrzymana każdego dnia roboczego w ciągu kolejnych 3 miesięcy kalendarzowych;
- 6) dla każdego dnia sprawozdawczego określa minimalną wartość środków obcych, która zostanie utrzymana każdego dnia w okresie 30 dni roboczych.

4. Wartość środków obcych stabilnych dla danej kategorii zobowiązań na dany dzień wyznacza się jako:

$$\min[\max[P_{k, t-i}^d, \text{dla } i = 0 \dots 30], P_{k, t}]$$

gdzie:

k – poszczególne kategorie zobowiązań wymienione w ust. 1,

$P_{k, t-i}^d$ – wartość deklarowanej minimalnej wartości danej kategorii zobowiązań (k), które i dni wcześniej zostały uznane za stabilne oraz zadeklarowano ich utrzymanie w ciągu kolejnych 30 dni,

$P_{k, t}$ – wartość salda danej kategorii zobowiązań w dniu sprawozdawczym.

5. Łączna wartość środków obcych stabilnych wyznaczana jest jako suma kwot środków obcych stabilnych wyznaczonych dla poszczególnych kategorii zobowiązań w sposób określony w ust. 4.

6. W przypadku, gdy na dany dzień sprawozdawczy wartość środków obcych danej kategorii zobowiązań, dla których bank i oddział instytucji kredytowej wyznacza część stabilną będzie mniejsza niż wartość maksymalna spośród deklarowanych w ciągu ostatnich 30 dni, wówczas na ten dzień wyznacza się różnicę:

$$R_{k, t} = \max[(\max[P_{k, t-i}^d, \text{ dla } i = 0 \dots 30] - P_{k, t}), 0],$$

gdzie:

k – poszczególne kategorie zobowiązań wymienione w ust. 1,

$P_{k, t}$ – wartość środków obcych danej kategorii zobowiązań w dniu sprawozdawczym t , dla których wyznacza się część stabilną,

$P_{k, t-i}^d$ – wartość deklarowanej minimalnej wartości danej kategorii zobowiązań (k), które i dni wcześniej zostały uznane za stabilne oraz zadeklarowano ich utrzymanie w ciągu kolejnych 30 dni.

7. Wartość środków obcych niestabilnych, o których mowa w § 10 powiększana jest o trzykrotność sumy maksymalnych różnic wyznaczonych dla poszczególnych kategorii zobowiązań zgodnie z ust. 6 w ciągu ostatnich 30 dni:

$$3 * \sum_k (\max[R_{k, t-i}, \text{ dla } i = 0 \dots 30]),$$

gdzie:

k – poszczególne kategorie zobowiązań wymienione w ust. 1,

$R_{k, t-i}$ – różnica wyznaczona zgodnie z ust. 6.

§ 9.1. Dla celów wyznaczenia nadzorczych miar płynności, bank i oddział instytucji kredytowej na koniec każdego miesiąca przeprowadza analizę stabilności należności wynikających z realizacji przez klientów udzielonych zobowiązań pozabilansowych warunkowych i określa maksymalną wartość tych należności do końca następnego miesiąca.

2. Potencjalny wzrost wartości należności wynikających z realizacji przez klientów udzielonych zobowiązań pozabilansowych wyznaczany jest jako różnica między saldem tych należności na dzień sprawozdawczy a kwotą deklarowaną zgodnie z ust. 1 na koniec poprzedniego miesiąca:

$$A_d - A_t$$

gdzie:

A_t – wartość należności wynikających z realizacji przez klientów udzielonych zobowiązań pozabilansowych na dzień sprawozdawczy,

A_d – maksymalna wartość należności wynikających z realizacji przez klientów udzielonych zobowiązań pozabilansowych deklarowana na koniec poprzedniego miesiąca.

3. Bank i oddział instytucji kredytowej może alternatywnie wyznaczyć wartość potencjalnego wzrostu wartości należności wynikających z realizacji przez klientów udzielonych zobowiązań pozabilansowych warunkowych jako wartość równą ekwiwalentowi bilansowemu ekspozycji z tytułu otrzymanych pozabilansowych zobowiązań warunkowych.

4. Bank i oddział instytucji kredytowej w obliczeniach nadzorczych miar płynności uwzględnia wartość potencjalnego wzrostu wartości należności wynikających z realizacji przez klientów udzielonych zobowiązań pozabilansowych warunkowych wyznaczoną zgodnie z ust. 2 albo z ust. 3.

5. W przypadku, gdy bank lub oddział instytucji kredytowej stosuje metodę, o której mowa w ust. 2, wówczas wyznacza się różnicę:

$$R_t = \max[A_t - A_d, 0]$$

gdzie:

A_t – wartość należności wynikających z realizacji przez klientów udzielonych zobowiązań pozabilansowych na dzień sprawozdawczy,

A_d – maksymalna wartość należności wynikających z realizacji przez klientów udzielonych zobowiązań pozabilansowych deklarowana na koniec poprzedniego miesiąca.

6. W przypadku, gdy bank lub oddział instytucji kredytowej stosuje metodę, o której mowa w ust. 2, wartość środków obcych niestabilnych, o których mowa w § 10 powiększana jest o trzykrotność maksymalnej z różnic wyznaczonych zgodnie z ust. 5 w ciągu ostatnich 30 dni:

$$3 * (\max[R_{t-i}, \text{dla } i = 0 \dots 30]),$$

gdzie:

R_{t-i} – różnica na dzień wyznaczona zgodnie z ust. 5.

§ 10. Środki obce niestabilne wyznacza się jako sumę wartości następujących pozycji:

- 1) suma różnic między bieżącą wartością zobowiązań poszczególnych kategorii zobowiązań uwzględnianych w obliczeniach środków obcych stabilnych a ich częścią stabilną, wyznaczoną zgodnie z § 8;
- 2) korekta wartości środków obcych niestabilnych wynikająca, z przekroczenia poziomu środków deklarowanych w poprzednich okresach jako środki obce stabilne, o której mowa w § 8 ust. 7;
- 3) wartość zobowiązań bieżących poza hurtowym rynkiem finansowym, które nie zostały uwzględnione w obliczeniach środków obcych stabilnych;
- 4) wartość zobowiązań terminowych poza hurtowym rynkiem finansowym, które nie zostały uwzględnione w obliczeniach środków obcych stabilnych, w przypadku których umowa daje klientowi prawo do wypowiedzenia umowy w terminie krótszym niż 30 dni;
- 5) wartość zobowiązań na hurtowym rynku finansowym, które nie zostały uwzględnione w obliczeniach środków obcych stabilnych płatnych w terminie do 30 dni;
- 6) transakcje pozabilansowe ujęte zgodnie z § 12;
- 7) potencjalny wzrost należności wynikający z realizacji udzielonych zobowiązań pozabilansowych warunkowych obliczony zgodnie z § 9 ust. 4;
- 8) korekta wartości środków obcych niestabilnych wynikająca z przekroczenia deklarowanego poziomu należności z realizacji udzielonych zobowiązań pozabilansowych warunkowych, o której mowa w § 9 ust. 6;
- 9) zobowiązania w walutach niewymienialnych, które uznano za nieznaczące;
- 10) ujemna różnica między saldem rezerwy obowiązkowej na dzień sprawozdawczy a wartością salda rezerwy obowiązkowej, która musiałaby zostać utrzymana od następnego dnia bilansowego do końca okresu obliczania rezerwy obowiązkowej, aby średnia wartość salda rezerwy obowiązkowej osiągnęła wymaganą przepisami wartość.

§ 11. Pozostałe zobowiązania na hurtowym rynku finansowym wyznaczane są jako suma następujących pozycji:

- 1) wartość zobowiązań na hurtowym rynku finansowym, które nie zostały uwzględnione w obliczeniach środków obcych stabilnych z terminem realizacji powyżej 30 dni;
- 2) transakcje pozabilansowe ujęte zgodnie z § 12.

§ 12.1. W rachunku nadzorczych miar płynności transakcje pozabilansowe złożone rozkłada się na operacje składowe jako transakcje pozabilansowe bieżące, proste lub opcyjne.

2. Terminowe transakcje pozabilansowe zawierane w sposób zapewniający jednoczesne (każdorazowe i bezwzględne) zawarcie przeciwstawnej terminowej transakcji pozabilansowej o tych samych parametrach oraz gwarantujący skuteczne i terminowe rozliczenie stron transakcji mogą zostać wyłączone z rachunku nadzorczych miar płynności.

3. Transakcje pozabilansowe bieżące oraz transakcje pozabilansowe proste rozkłada się na należności i zobowiązania w poszczególnych walutach, w terminach i kwotach wynikających z realizacji umowy:

- 1) należności z terminem płatności do 30 dni zaliczone zostają do uzupełniającej rezerwy płynności;
- 2) należności z terminem płatności powyżej 30 dni zaliczone zostają do pozostałych należności hurtowego rynku finansowego;
- 3) zobowiązania w terminie do 30 dni zaliczane są do środków obcych niestabilnych;

4) zobowiązania w terminie powyżej 30 dni zaliczane są do pozostałych zobowiązań hurtowego rynku finansowego.

4. Transakcje pozabilansowe opcyjne:

1) zakupione opcje europejskie oraz zakupione opcje amerykańskie zostają zaliczone do:

- a) uzupełniającej rezerwy płynności, jeśli do wygaśnięcia kontraktu pozostało nie więcej niż 30 dni,
- b) pozostałych należności hurtowego rynku finansowego, jeśli do wygaśnięcia kontraktu pozostało więcej niż 30 dni;

2) wartość przepływów pieniężnych z opcji zaliczonych do uzupełniającej rezerwy płynności wyznaczana jest jako ich bieżąca wartość godziwa pomniejszona o wartość potencjalnych strat do czasu upłynięcia instrumentu na rynku, ale nie mniej niż 10% ich ekwiwalentu delta. Jeśli tak obliczona wartość przyjmuje wartość ujemną, wówczas taka opcja nie jest uwzględniana w uzupełniającej rezerwie płynności;

3) sprzedane opcje europejskie są wykazywane w zestawieniu jako:

- a) środki obce niestabilne, jeśli do wygaśnięcia kontraktu pozostało do 30 dni,
- b) pozostałe zobowiązania na hurtowym rynku finansowym, jeśli do wygaśnięcia kontraktu pozostało więcej niż 30 dni;

4) sprzedane opcje inne niż europejskie są wykazywane jako środki obce niestabilne;

5) wartość opcji wykazywanych jako środki obce niestabilne wyznaczana jest jako ich bieżąca wartość godziwa powiększona o wartość potencjalnego wzrostu wartości zobowiązań, ale nie mniej niż o 10% ich ekwiwalentu delta.

§ 13. Pozostałe zobowiązania wyznaczone są jako suma następujących pozycji:

1) suma wartości zysku w trakcie zatwierdzania oraz zysku bieżącego okresu nie uwzględniona w obliczaniu funduszy własnych zgodnie z art. 127 ustawy Prawo bankowe; bank lub oddział instytucji kredytowej uwzględnia tę wartość według ostatniego znanego stanu księgowego;

2) w przypadku banku, suma wartości wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka rynkowego i wymogu z tytułu ryzyka rozliczenia dostawy oraz ryzyka kontrahenta;

3) różnica między wartością zobowiązań wynikających z rozliczenia kosztów i przychodów w czasie oraz aktywów wynikających z rozliczenia kosztów i przychodów w czasie, jeśli jest większa od 0;

4) wartość zobowiązań terminowych poza hurtowym rynkiem finansowym, które nie zostały uwzględnione w obliczaniu środków obcych stabilnych, w przypadku których umowa daje kontrahentowi prawo do wypowiedzenia umowy w terminie dłuższym niż 30 dni.

Załącznik nr 2 do uchwały nr 9/2007
Komisji Nadzoru Bankowego
z dnia 13 marca 2007 r.
(poz. 11)

BANK:

KOD BANKU:

Kalkulacja nadzorczych miar płynności na dzień sprawozdawczy według stanu na dzień

Aktywa*		w tys. zł	
A1	Podstawowa rezerwa płynności		
A2	Uzupełniająca rezerwa płynności		
A3	Pozostałe transakcje zawierane na hurtowym rynku finansowym		
A4	Aktywa o ograniczonej płynności		
A5	Aktywa niepłynne		
Pasywa*		w tys. zł	
B1	Fundusze własne pomniejszone o sumę wartości wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka rynkowego i wymogu z tytułu ryzyka rozliczenia dostawy oraz ryzyka kontrahenta		
B2	Środki obce stabilne		
B3	Pozostałe zobowiązania na hurtowym rynku finansowym		
B4	Pozostałe zobowiązania		
B5	Środki obce niestabilne		
Miary płynności		Wartość minimalna	Wartość
M1	Luka płynności krótkoterminowej $((A1 + A2) - B5)$	0,00	
M2	Współczynnik płynności krótkoterminowej $((A1 + A2) / B5)$	1,00	
M3	Współczynnik pokrycia aktywów niepłynnych funduszami własnymi $(B1 / A5)$	1,00	
M4	Współczynnik pokrycia aktywów niepłynnych i aktywów o ograniczonej płynności funduszami własnymi i środkami obcymi stabilnymi $((B1 + B2) / (A5 + A4))$	1,00	

* z uwzględnieniem korekt wynikających z metodologii wyznaczania nadzorczych miar płynności

OPRACOWAŁ:

Imię i nazwisko:

Telefon:

Data:

ZATWIERDZIŁ:

.....

Załącznik nr 3 do uchwały nr 9/2007
Komisji Nadzoru Bankowego
z dnia 13 marca 2007 r.
(poz. 11)

BANK:

KOD BANKU:

Kalkulacja nadzorczych miar płynności przez bank o sumie bilansowej do 200 mln zł na dzień sprawozdawczy według stanu na dzień

Aktywa*		w tys. zł	
A1	Podstawowa rezerwa płynności		
A2	Uzupełniająca rezerwa płynności		
A3	Pozostałe transakcje zawierane na hurtowym rynku finansowym		
A4	Aktywa o ograniczonej płynności		
A5	Aktywa nie płynne		
A6	Aktywa ogółem		
Pasywa*		w tys. zł	
B1	Fundusze własne pomniejszone o sumę wartości wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka rynkowego i wymogu z tytułu ryzyka rozliczenia dostawy oraz ryzyka kontrahenta		
Miary płynności		Wartość minimalna	Wartość
M1	Współczynnik udziału podstawowej i uzupełniającej rezerwy płynności w aktywach ogółem $((A1+A2) / A6)$	0,20	
M2	Współczynnik pokrycia aktywów nie płynnych funduszami własnymi $(B1 / A5)$	1,00	

* z uwzględnieniem korekt wynikających z metodologii wyznaczania nadzorczych miar płynności

OPRACOWAŁ:

Imię i nazwisko:

Telefon:

Data:

ZATWIERDZIŁ:

.....

Załącznik nr 4 do uchwały nr 9/2007
Komisji Nadzoru Bankowego
z dnia 13 marca 2007 r.
(poz. 11)

ODDZIAŁ INSTYTUCJI KREDYTOWEJ:
KOD ODDZIAŁU INSTYTUCJI KREDYTOWEJ :

Kalkulacja nadzorczych miar płynności na dzień sprawozdawczy według stanu na dzień

Aktywa*		w tys. zł	
A1	Podstawowa rezerwa płynności		
A2	Uzupełniająca rezerwa płynności		
A3	Pozostałe transakcje zawierane na hurtowym rynku finansowym		
A4	Aktywa o ograniczonej płynności		
A5	Aktywa niepłynne		
Pasywa*		w tys. zł	
B1	Środki obce stabilne		
B2	Pozostałe zobowiązania na hurtowym rynku finansowym		
B3	Pozostałe zobowiązania		
B4	Środki obce niestabilne		
Miary płynności		Wartość minimalna	Wartość
M1	Luka płynności krótkoterminowej $((A1 + A2) - B4)$	0,00	
M2	Współczynnik płynności krótkoterminowej $((A1 + A2) / B4)$	1,00	

* z uwzględnieniem korekt wynikających z metodologii wyznaczania nadzorczych miar płynności

OPRACOWAŁ:

Imię i nazwisko:

Telefon:

Data:

ZATWIERDZIŁ:

.....

Załącznik nr 5 do uchwały nr 9/2007
Komisji Nadzoru Bankowego
z dnia 13 marca 2007 r.
(poz. 11)

ODDZIAŁ INSTYTUCJI KREDYTOWEJ:

KOD ODDZIAŁU INSTYTUCJI KREDYTOWEJ :

**Kalkulacja nadzorczych miar płynności przez oddział instytucji kredytowej
o sumie bilansowej do 200 mln zł na dzień sprawozdawczy według stanu na
dzień**

Aktywa*		w tys. zł	
A1	Podstawowa rezerwa płynności		
A2	Uzupełniająca rezerwa płynności		
A3	Pozostałe transakcje zawierane na hurtowym rynku finansowym		
A4	Aktywa o ograniczonej płynności		
A5	Aktywa niepłynne		
A6	Aktywa ogółem		
Miary płynności		Wartość minimalna	Wartość
M1	Współczynnik udziału podstawowej i uzupełniającej rezerwy płynności w aktywach ogółem $((A1+A2) / A6)$	0,20	

* z uwzględnieniem korekt wynikających z metodologii wyznaczania nadzorczych miar płynności

OPRACOWAŁ:

Imię i nazwisko:

Telefon:

Data:

ZATWIERDZIŁ:

.....

Cena brutto prenumeraty na 2007 r. (w tym 7% VAT) – 216 zł.

Wydawca: Narodowy Bank Polski. **Redakcja:** Departament Prawny, 00-919 Warszawa, ul. Świętokrzyska 11/21; <http://www.nbp.pl>

Wpłaty na prenumeratę przyjmują:

1) **jednostki kolportażowe RUCH S.A.** właściwe dla miejsca zamieszkania lub siedziby prenumeratora **do dnia 20 listopada na rok następny**; infolinia bezpłatna: **0-800-1200-29**. Dostawa egzemplarzy następuje w uzgodniony sposób;

od osób lub instytucji zamieszkałych lub mających siedzibę w miejscowościach, w których nie ma jednostek kolportażowych „Ruch”, wpłaty należy wносить na konto: „Ruch” S.A. Oddział Krajowej Dystrybucji Prasy w PBK S.A. XIII Oddział W-wa Nr 11101053-16551-2700-1-67 lub w kasach Oddziału Krajowej Dystrybucji Prasy, ul. Towarowa 28, czynnych codziennie od poniedziałku do piątku w godz. 8⁰⁰-14⁰⁰, jeżeli cena czasopisma w prenumeracie przewyższa kwotę 2,00/-/egz. Dostawa w takim przypadku odbywa się pocztą zwykłą w ramach opłaconej prenumeraty, tzn. „pod opaską”.

2) **Urzędy pocztowe przyjmują przedpłaty do dnia 25 listopada na rok następny** od prenumeratorów obsługiwanych przez te urzędy oraz przez doręczycieli na wsi i w miejscowościach, gdzie dostęp do urzędu pocztowego jest utrudniony. Informacja tel. 0 22 826 75 11.

Przedpłaty na prenumeratę przyjmują także:

3) **KOLPORTER S.A.**, 25-659 Kielce, ul. Strycharska 6, tel. w Warszawie 0 22 577 14 27;

4) **GARMOND PRESS S.A.**, 31-034 Kraków, ul. Lubicz 3, tel. w Warszawie 0 22 836 70 08, fax 0 22 836 69 21.

Prenumeratę ze zleceniem wysyłki za granicę przyjmuje w terminie do dnia 31 października na rok następny **RUCH S.A.** Oddział Krajowej Dystrybucji Prasy, ul. Jana Kazimierza 31/33, fax: 0 22 532 87 32; tel. 0 22 532 87 31, 0 22 532 88 16, 0 22 532 88 20; internet: www.ruch.pol.pl; www.exportim.com; konto w PEKAO S.A. IV O/Warszawa 6812401053111000004430494.

Reklamacje z powodu niedoręczenia dziennika należy składać w rejonowych Oddziałach **RUCH S.A.**, w których opłacona została prenumerata, w terminie 15 dni po otrzymaniu następnego numeru.

Egzemplarze bieżące (poza prenumeratą) oraz z lat ubiegłych można nabywać na podstawie nadesłanego zamówienia w Departamencie Prawnym NBP, ul. Świętokrzyska 11/21, 00-919 Warszawa, tel. 0 22 653 25 55 lub 0 22 585 41 16, fax 0 22 653 26 96 lub 0 22 653 11 14. Wpłaty na konto NBP DOR WOC 87 1010 0000 1323 9600 0000, z zaznaczeniem: należność za Nr (rok) Dz. Urz. NBP.